

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-02-06

Diarienummer SMF-2024-00055

Handläggare

Lisa Sundell/ Lena Thylén

0703-143533

lisa.sundell@stadsmiljo.goteborg.se

Årsrapport 2023 stadsmiljönämnden - reviderad

Förslag till beslut

I stadsmiljönämnden

1. Stadsmiljönämnden godkänner, Årsrapport 2023 stadsmiljönämnden, bilaga 1 till stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Stadsmiljönämnden fastställer årets resultat till -113,9 miljoner kronor.
3. Stadsmiljönämnden begär att underskottet hanteras i stadens bokslutsberedning och att det egna kapitalet 2024 återställs till 65 miljoner kronor.
4. Stadsmiljönämnden beslutar att anta åtgärdsplan för återställande av eget kapital, enligt bilaga 2 om 92 mnkr orsakat av i december 2023 återredovisat kommunbidrag.
5. Stadsmiljönämnden beslutar att anta åtgärdsplan för återställande av eget kapital, enligt bilaga 3 om 21,9 mnkr orsakat av vinterpådrag utöver budget för normalår.
6. Stadsmiljönämnden godkänner uppföljning av stadsmiljönämndens uppdrag enligt underbilaga 3 i årsrapporten.
7. Stadsmiljönämnden godkänner uppföljning av stadsmiljönämndens samlade riskbild och interna kontrollplan enligt underbilaga 4 i årsrapporten.
8. Stadsmiljönämnden godkänner redovisat barnbokslut för 2023 enligt underbilaga 5 i årsrapporten.
9. Stadsmiljönämnden hemställer till kommunstyrelsen att överföra kommunbidrag avseende Slottskogsobservatoriet om 520,5 tusen kronor, från grundskolenämnden. Stadsmiljönämnden skickar ärendet till kommunstyrelsen för hantering i kommande budgetjustering.
10. Stadsmiljönämnden avropar 448 114 kronor för 2023 från kommuncentralt avsatta medel i budget 2023 avseende förstärkt kamerabevakning.
11. Stadsmiljönämnden justerar ärendet omedelbart.

Sammanfattning

Stadsmiljönämnden har att besluta om årsrapport för 2023 senast 2024-02-14.

Stadsmiljöförvaltningen har utarbetat en årsrapport för stadsmiljönämndens verksamhet 2023 enligt stadens riktlinjer och mall.

I årsrapporten finns ett antal underbilagor;

1. Tabell investeringsredovisning
2. Investeringsredovisning per område
3. Uppföljning av stadsmiljönämndens uppdrag 2023
4. Uppföljning av samlad riskbild och internkontrollplan 2023
5. Barnbokslut 2023 – stadsmiljönämnden
6. Mått för sammanhållen stadsutveckling

Ekonomiskt resultat

Årets driftsresultat uppgår till -113,9 miljoner kronor. Underskottet är orsakat av återredovisad tilläggsbudget om 92 miljoner kronor i december samt omfattande snö- och halkbekämpningsinsatser under november – december, vilket kan betraktas som kommunrisk.

Underskottet innebär att nämndens egna kapital vid årets utgång är negativt och uppgår till -48,9 miljoner kronor. Åtgärdsförslag för återställande av eget kapital bifogas tjänsteutlåtandet.

Årets investeringsutgifter uppgår till 909,7 miljoner kronor brutto vilket är 440,3 miljoner lägre än budgeterad nivå. Avvikelsen beror främst på tidsförskjutningar inom nyinvesteringar, men också på en minskad totalkostnad för Hisingsbron.

Slottsskogsobservatoriet

Kommunfullmäktige gav 2023-06-08, § 6 stadsmiljönämnden i uppdrag att från och med 1 januari 2024 ansvara för det långsiktiga huvudmannskapet för Slottsskogsobservatoriet. Grundskolenämnden har sedan tidigare kommunbidrag om 0,5 miljoner kronor för del av verksamheten. För att minska administration med årlig fakturering är både stadsmiljö- och grundskoleförvaltningen ense om att en överföring av budgetram är önskvärd. Stadsmiljönämndens beslut förutsätter att grundskolenämnden fattar likalydande beslut.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Årsrapporten är av formell karaktär. Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur ekologisk dimension

Årsrapporten är av formell karaktär. Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Årsrapporten är av formell karaktär. Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Samverkan

Samverkan har skett med de fackliga representanterna 2024-02-01 samt 2024-02-07

Bilagor

1. Årsrapport 2023 stadsmiljönämnden
2. Åtgärdsförslag 92 miljoner kronor
3. Åtgärdsförslag 21,9 miljoner kronor

Lisa Sundell

Förvaltningscontroller

Anders Ramsby

Förvaltningsdirektör

Lena Thylén

Ekonomichef

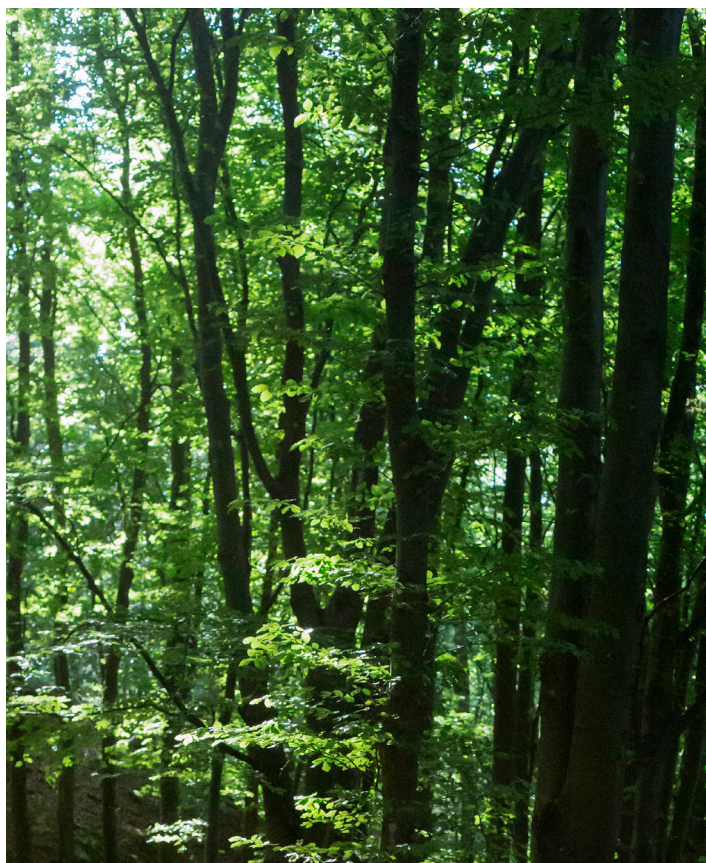

Foto: Lo Birgersson, Rebecca Havedal

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen.....	6
2.1	Verksamhetens utveckling	6
2.1.1	Redovisning av resultat.....	6
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	7
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	8
2.2.1	Alla förskolor ska hålla hög kvalitet och ge barn en trygg och stimulerande miljö.....	8
2.2.2	Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika. .	9
2.2.3	Göteborg ska vara en tillgänglig stad för alla oavsett funktionalitet.	9
2.2.4	Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön. 10	
2.2.5	Göteborg ska vara en säker och trygg stad.	10
2.2.6	Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö.	10
2.2.7	Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.....	11
2.2.8	Göteborgs biologiska mångfald ska öka.	11
2.2.9	Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi.	12
2.2.10	Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska.	13
2.2.11	Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden.	14
2.2.12	Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.	15
2.2.13	Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.	15
2.2.14	Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.	

3	Övrig uppföljning till kommunledningen.....	18
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	18
3.1.1	Väsentliga personalförhållanden	18
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området.....	19
3.2	Ekonomisk uppföljning	21
3.2.1	Analys av årets utfall	21
3.2.2	Investeringsredovisning.....	22
3.2.3	Uppföljning av kapitalkostnader.....	25
3.2.4	Uppföljning av investeringsrelaterade driftskostnader.....	25
3.2.5	Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder	26
3.2.6	Uppföljning av erhållna statsbidrag.....	26
3.3	Uppföljning av negativ avvikelse mot nämndens ekonomiska mål	27
3.3.1	Förvaltningens förslag till åtgärder.....	28
3.4	Värdering av eget kapital	29
3.5	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	30
3.5.1	Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	30
3.5.2	Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning	30
3.5.3	Uppföljning av projekt inom gröna obligationer	31
3.5.4	På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?	33
3.5.5	Utbyggnad av skyfallsanläggningar och att skyfallssäkra fastigheter	33
4	Bokslut.....	34
4.1	Sammanfattande analys	34
4.2	Resultaträkning.....	34
4.3	Balansräkning.....	35
4.4	Noter.....	36
5	Styrinformation till nämnden.....	40
5.1	Grunduppdraget	40
5.1.1	Sammanhållen stadsutveckling	42
5.1.2	Trafikutveckling	46

Underbilagor

Underbilaga 1: Tabell investeringsredovisning

Underbilaga 2: Investeringsredovisning per område

Underbilaga 3: Uppföljning av stadsmiljönämndens uppdrag 2023

Underbilaga 4: Uppföljning samlad riskbild och internkontrollplan 2023

Underbilaga 5: Barnbokslut 2023 – stadsmiljönämnden

Underbilaga 6: Mått för sammanhållen stadsutveckling

1 Sammanfattning

Ekonomiskt resultat

Årets driftsresultat uppgår till -113,9 miljoner kronor. Underskottet är orsakat av återredovisad tilläggsbudget om 92 miljoner kronor i december samt omfattande snö- och halkbekämpningsinsatser under november - december vilket kan betraktas som kommunrisk.

Underskottet innebär att nämndens egna kapital vid årets utgång är negativt och uppgår till -48,9 miljoner kronor. Åtgärdsförslag för återställande av eget kapital bifogas tjänsteutlåtandet.

Årets investeringsutgifter uppgår till 909,7 miljoner kronor brutto vilket är 440,3 miljoner lägre än budgeterad nivå. Avvikelsen beror främst på tidsförskjutningar inom nyinvesteringar, men också på en minskad totalkostnad för Hisingsbron.

Ny styr- och ekonomimodell under framtagande

Nämndens budget kommer i huvudsak från forna park och natur- samt trafiknämnden vilka har haft olika styrmodeller. Under året har ett omfattande arbete pågått med att genomlysna förvaltningens ekonomiska flöden och hitta en ändamålsenlig styrning. Det krävs mycket av en ny organisation att komma in i en ny logik, enhetlig och effektiv ekonomimodell. Det krävs ett fortsatt arbete med genomlysning och uppbyggnad under 2024.

Höjt säkerhetsläge

Med anledning av det försämrade säkerhetsläget i Sverige intensifieras nu arbetet med trygghetsskapande åtgärder (säkerhetsbarriärer) i staden. Samverkan sker med bland annat polisen och stadsledningskontoret.

Styr och ställ

Användningen av låncykelsystemet Styr & Ställ fortsätter att öka. Under 2023 har 23 procent fler resor gjorts jämfört med 2022. Årets kundundersökning visar också på en kraftig ökad kundnöjdhet, NPS har ökat från 53 för 2022 till 63 för 2023.

Ingångna medfinansieringsavtal

- Nytt stadsmiljöavtal om drygt 100 miljoner kronor.
- Beslut om medfinansiering genom LOVA om 475 tusen kronor.
- Ansökan om åtgärder mot naturolyckor inskickat om 7,4 miljoner kronor.

Avtal om tillköp av kollektivtrafik under upprättande

- Avtal om seniorkort under beredning.
- Avtal om fria resor över älven under beredning.
- Upplägg av tillköp i Gårda under beredning.

Överenskommelse med grundskole- och utbildningsförvaltningen

Stadsmiljöförvaltningen har tecknat en överenskommelse med grundskole- och utbildningsförvaltningen i syfte att förtydliga parternas åtagande och ansvar inom skolskjuts. Överenskommelsen bedöms leda till bättre samverkan mellan förvaltningarna med målsättning att hantera stadengemensamma resurser på ett mer kvalitativt och kostnadseffektivt sätt.

Risk att inte nå målen i Miljö- och klimatprogrammet

2023 års rapport om Trafik- och resandeutveckling (TRU) visar att staden fortfarande har långt kvar för att nå målen i Miljö och klimatprogrammet och Trafikstrategin. Förvaltningen gör ett stort antal aktiviteter och projekt som

Pilotområde cykel, Mobilitet Rosenlund och Move 21 och dessa bidrar, men förvaltningen upplever att det ofta är svårt att få till förändringar i befintlig miljö.

Elektrifiering

Elektrifieringen är väsentlig för att klara målen i Miljö och klimatprogrammet och nationella mål, men det finns risk att omställningen inte går tillräckligt fort. Den storskaliga elektrifieringen av trafiksystemet kan innebära konflikter med andra mål och inriktningar för staden som måste hanteras.

Insiktsmätning

Sveriges kommuner och regioner samordnar årligen en servicemätning, Insikt, av kommunernas myndighetsutövning. Företagarnas omdöme om markupplåtelser i Göteborg har ökat markant i positiv riktning.

Energieffektivisering för belysning 2023

Genom effektiv styrning, dimring och byte av armaturer har en minskning av elförbrukningen med ca 4 MWh jämfört med 2022 åstadkommits. Det innebär en minskning av CO2 med 1 270 ton.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Redovisning av resultat

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
1. Snöpådrag, antal (st)	-	-	18
2. Halkpådrag, antal (st)	-	-	68
3. Elsparkcyklar, antal resor (st)	-	3 240 434	3 046 489
4. Styr & Ställ, antal resor (st)	-	593 671	725 399
5. Trädgårdsföreningen, antal besökare (st)	1 500 000	2 900 000	1 800 000
6. Slottsskogen, antal besökare (st)	4 000 000	4 000 000	4 500 000

1. Normalt antal snöpådrag ligger på cirka 10 pådrag/per år. Under 2023 har det i snitt varit 18 snöpådrag.

2. 60 halkpådrag per år är normalt på huvudvägnätet (kollektivtrafiken). Under 2023 har det förekommit i snitt 68 halkpådrag.

3. Under 2023 har färre resor gjorts med elsparkcyklar jämfört med 2022, trots att antalet fordon har ökat. Minskningen kan bero på flera saker. En faktor kan vara att kraven på lönsamhet under året ökat vilket lett till dels högre priser och men också till färre anställda i elsparkcykelföretagen vilket bidragit till att omfördelningen av fordonsflottan inte varit lika effektiv.

4. Låncykelsystemet har funnits i Göteborg sedan 2020 och är nu en etablerad tjänst. De som använder Styr & Ställ är till största del vana användare, ungefär 90 procent av alla resor görs av årskortsinnehavare. Det har tillkommit flera nya stationer vid attraktiva lägen, till exempel vid Vasaplatsen och Lisebergs södra entré. I samband med Göteborgs 400-årsfirande öppnades systemet upp och Styr & Ställ var gratis att använda. Det ledde till ett högt resande och flera nya användare.

5. Trädgårdsföreningen har haft mer av ett normalår, där vädret påverkade negativt under sommaren av perioder av mycket regn och även av mycket varmt och soligt väder. Besöksökningen 2022 i Trädgårdsföreningen bedöms bland annat bero av ett uppdämt behov av att besöka parker under och efter Covid, att turismen återupptogs och att det genomfördes ett ovanligt stort antal konserter i parken den sommaren.

6. Det kan konstateras att Slottsskogen och Trädgårdsföreningen är några av Sveriges absolut största besöksmål. I Slottsskogen blev det sommaren 2023 besöksrekord såväl för nationaldagsfirandet som för festivalen Way Out West.

Volymmått samt nettokostnadsutveckling

Mått	2021	2022	2023
1. Investeringsåtgärder, volym kostnader (mnkr)	1 325,1	907,5	909,7
2. Utförda serviceresor, totalt antal (st)	425 546	488 575	530 794
3. Färdtjänstresor, snittkostnad per resa (kr)	310	289	302
4. Energiförbrukning belysning (Mwh/år)	25,5	23,3	19,3
5. Energikostnad belysning (mnkr/år)	24,0	21,0	26,8

1. Investeringsvolymen för år 2023 ligger i nivå med föregående års utfall, men är lägre än den budgeterade nivån. Avvikelser mellan utfall och budget beror främst på tidsförskjutningar, men också på att Hisingsbron rapporterar en minskad totalkostnad.

2. Antalet resor totalt ökar och antalet resor per färdtjänstillstånd närmar sig nu 2019 års nivåer (30,4 2023 jämfört med 32,0 2019).

3. Snittkostnaden per resa ökar med 4,5 procent vilket inte är lika mycket som indexförändringen på 5,7 procent. Att kostnaden inte ökat mer beror sannolikt på förbättrad logistik.

4. Minskningen beror till största delen på pågående energieffektivisering samt dimring och optimerade tider för när gatubelysningen tänds och släcks, men även på arbetet med uppdatering och kontroll av felaktiga anläggningar som tillhör eller inte tillhör verksamheten.

5. Kostnaden inkluderar nätavgifter, högtariffskostnader, årsabonnemang och skatter, cirka 50-60 procent av den totala kostnaden. Högre kostnader beror på dubblat KWh-pris under 2023.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Framdrift i investeringsverksamheten
Orsak till att avvikelserna uppstått
Framdriften i investeringsverksamheten har varit lägre än förväntat, främst inom nyinvesteringar. Åtgärder med komplex behovsbild och bred målbild har inneburit mer omfattande arbete, framför allt inom tidiga skeden. Då flertalet åtgärder pågår i centrala delar av staden krävs omfattande samordning samt hänsyn till framkomlighet under byggtid. Utbyggnad av exploateringsprojekten påverkar möjlighet till framdrift främst inom investeringsområdet Gång- och cykeltrafik. Framdriften har även påverkats av frågor kopplade till markåtkomst och allt längre handläggningstider för erforderliga myndighetsbeslut.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Det tar längre tid att nå uppsatta mål och strategier för investeringsverksamheten.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Möjligheten att planera verksamheten och arbeta resurseffektivt påverkas.
Ekonomiska konsekvenser
För åtgärder som väntar på myndighetsbeslut innebär den utdragna tidplanen en risk för ökade kostnader då en projektorganisation behöver hållas i gång under en längre tid. Risk finns att kostnader för förgävesprojektering uppstår.

Vidtagna åtgärder
Arbetet med att utveckla den gemensamma processen Planera och genomföra investeringar och reinvesteringar pågår och kommer fortsätta under nästa år. Stadsbyggnadsförvaltningens arbete med Övergripande inriktning för stadsutveckling skapar möjligheter till samplanering vilket ger förutsättningar för bättre framdrift.

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

Stadsmiljönämndens uppdrag

Stadsmiljöförvaltningen har ett helhetsansvar för stadens offentliga rum och samlade framkomlighet. Förvaltningen arbetar för att skapa tillgängliga, attraktiva, trygga, jämlika, levande och hållbara stadsmiljöer och naturområden.

Förvaltningen ska bidra till ett enklare vardagsliv, med mindre miljöpåverkan, en förbättrad folkhälsa och högre ekonomisk aktivitet i Göteborg. Förvaltningen arbetar för att stärka Göteborg som en stad med stora gröna kvalitéer, ur ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv, samtidigt som staden utvecklas.

För att förvaltningen ska kunna prioritera investerings- och reinvesteringsåtgärder som skapar stor nytta för staden enligt förvaltningens uppdrag, har en urvalsmall för portföljstyrningen tagits fram. Urvalsmallen bygger på de tre hållbarhetsdimensionerna och de mål och riktlinjer förvaltningen styrs av i planer och program. Alla åtgärder värderas ur en rad nyttoparametrar ur ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv.

2.2.1 Alla förskolor ska hålla hög kvalitet och ge barn en trygg och stimulerande miljö.

Stadsmiljöförvaltningen utvecklar offentliga miljöer som är attraktivt utformade med platser som uppmuntrar människor att vistas och röra sig i staden vilket bidrar till trygghet och tillhörighet. Genom tillgång till friytor och bra utemiljöer för lek och utevistelse vid bostäder, fritidshem, förskolor och grundskolor skapas miljöer där barn och unga har plats för rekreation och samspel.

- Förvaltningen arbetar med uppdraget att skapa säkra cykelvägar och bilfria zoner vid skolor med otrygg trafikmiljö där detta är lämpligt genom att dels testa metoder och utvärdera dessa i samarbete med två olika skolor, dels genom att ta fram en handlingsplan för arbete med säkra cykelvägar och trygga trafikmiljöer vid skolor.

- Förvaltningen ansvarar för förvaltningen av jubileumsparkens utflyktslekplats i Frihamnen. Här pågår en aktivering av jubileumsparken i samverkan med Passalen som möjliggör för barn och unga till aktiviteter runt vatten.
- Förvaltningen driver ett naturpedagogiskt arbete i parker och naturområden exempelvis i Slottsskogen.

2.2.2 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika.

Stadsmiljöförvaltningen har en viktig roll i arbetet med att skapa en jämlik stad som bidrar till ett gott liv för alla. Förvaltningen bidrar i sin roll som ansvarig för stadens rum och samlade framkomlighet genom att förvalta och utveckla tillgängliga, attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden för alla.

- Förvaltningens arbete för ökad kapacitet för längre vagnar i spårvägsnätet, kollektivtrafiken möjliggör mer jämlik tillgång till arbete, utbildning, service och rekreation.
- Förvaltningen har bidragit i arbetet med Hjällbo Parklek. Barns delaktighet har varit en tydlig målbild för utvecklingen.
- Förvaltningen arbetar för att skapa goda förutsättningar för aktiva resor (gång och cykel) hos barn och unga.
- Förvaltningen arbetar för att vara förutsättningsskapande och förenkla för näringslivet.

2.2.3 Göteborg ska vara en tillgänglig stad för alla oavsett funktionalitet.

Stadsmiljöförvaltningen ansvarar för att det är lätt att röra sig längs blå och gröna stråk, både till vardags och som rekreation. Den sammanhållna staden överbygger fysiska, mentala och sociala barriärer och binds ihop med god infrastruktur och snabb och pålitlig kollektivtrafik. I en robust stad har invånarna förtroende till varandra och samhällets funktioner. Stadsmiljöförvaltningen arbetar aktivt för att ta del av människors kunskap och engagemang och ge dem inflytande när staden utvecklas.

- Förvaltningen har arbetat med att tillgänglighetsanpassa trappor.
- Göteborgs Stad har gjort tillköp på seniorkort i kollektivtrafiken som möjliggör större frihet för äldre.
- Förvaltningen erbjuder serviceresor med bland annat färdtjänst till skola och daglig verksamhet för de som har svårt att ta sig fram på annat sätt i staden.
- Förvaltningen arbetar med framkomlighet och tillgänglighet i stadsmiljön.
- Ett nytt arbetssätt kopplat mot *Enkelt avhjälpta hinder* (EAH) för mindre investeringar och löpande åtgärder (potter) håller på att införas, där bland annat tillgänglighetsanpassning kopplat till kollektivtrafik ingår samt tillgänglighet till ledstråk, släta stråk, anpassning och bänkar.
- Effektiv vinterväghållning för att öka framkomligheten i staden.

2.2.4 Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön.

Stadsmiljöförvaltningen har en viktig roll som ansvariga för stadens rum och samlade framkomlighet genom att förvalta och utveckla tillgängliga, attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden för alla.

- HBTQI-monumentet på Esperantoplatsen har färdigställts.
- Förvaltningen har deltagit i arbetet med en förstudie med syfte att öka förutsättningarna för delaktighet och inflytande. Uppdraget syftar till att utveckla och stärka exploatering-, stadsbyggnads-, stadsfastighets-, och stadsmiljöförvaltningens arbete kring delaktighet och inflytande.
- Vi erbjuder serviceresor med bland annat färdtjänst till skola och daglig verksamhet för de som har svårt att ta sig fram på annat sätt i staden.
- Aktivt arbete med kundärenden, dialoger med medborgare och proaktivt tänk i exempelvis trygghetsskapande åtgärder är en del i detta arbete.
- Nogsamma prioriteringar inom olika områden för en likabehandlingsprincip.

2.2.5 Göteborg ska vara en säker och trygg stad.

Stadsmiljöförvaltningen har en viktig roll som ansvariga för stadens rum och samlade framkomlighet genom att förvalta och utveckla tillgängliga, attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden för alla. Stadsmiljöförvaltningen utvecklar offentliga miljöer som är attraktivt utformade med platser som uppmuntrar människor att vistas och röra sig i staden vilket bidrar till trygghet och tillhörighet.

- En säker och trygg stad har varit vägledande i prioritering av re-/investeringsåtgärder.
- Förvaltningen utvecklar arbetet med trygghetsfrämjande kameror och har påbörjat etablering av kameror vid pendelparkeringar.
- Förvaltningen arbetar för trygghet och säkerhet i trafikmiljön i samverkansorganisationen Trafik Göteborg.
- Förvaltningen arbetar löpande med drift och underhåll som bidrar till en trygg och säker stad, tex av gång- och cykelbanor, gångstråk och gångtunnlar, broar, bullerplank, belysning, byggnadsverk, gator och spårvagnsspår.
- Med anledning av det försämrade säkerhetsläget i Sverige har arbetet med trygghetsskapande åtgärder i staden intensifierats, vilket bland annat innefattar säkerhetsbarriärer/fordonshinder. Samverkan sker med bland annat polisen och stadsledningskontoret.
- Ett nytt arbetssätt kopplat mot *Enkelt avhjälpta hinder* (EAH) för mindre investeringar och löpande åtgärder (potter) håller på att införas exempelvis kring trafiksäkerhet, framkomlighet, trygghet, tillgänglighet och säkra miljöer.

2.2.6 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö.

Stadsmiljöförvaltningen har en viktig roll i arbetet med att skapa en jämlik stad som bidrar till ett gott liv för alla. Förvaltningen bidrar i sin roll som ansvarig för stadens rum och samlade framkomlighet genom att förvalta och utveckla tillgängliga, attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden för alla.

Stadsmiljöförvaltningen utvecklar offentliga miljöer som är attraktivt utformade med platser som uppmuntrar människor att vistas och röra sig i staden vilket bidrar till trygghet och tillhörighet. Genom tillgång till friytor och bra utemiljöer för lek och utevistelse vid bostäder, fritidshem, förskolor och grundskolor skapas miljöer där barn och unga har plats för rekreation och samspel.

- Förvaltningens arbete med miljöfrågor i projekt innebär mindre luftföroreningar och minskat buller.
- Förvaltningen arbetar för att skapa goda förutsättningar för aktiva resor (gång och cykel) hos barn och unga.
- Förvaltningen arbetar med att analysera och åtgärda bullerproblematik inom staden.
- Förvaltningen driftar och sköter stadens utemiljöer.
- Förvaltningen anlägger lekplatser.

2.2.7 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.

Stadsmiljöförvaltningen driver på utvecklingen mot ett ökat hållbart resande och minskad biltrafik. Ett förändrat trafiksystem bidrar till att fler väljer gång, cykel och kollektivtrafik. Anpassningar görs för att skapa en gång- och cykelvänlig stad genom att skapa förutsättningar för nya bättre cykelbanor, delad mikromobilitet och tillgänglig kollektivtrafik.

Klimat- och miljöpåverkan vid skötsel och anläggning av parker och trafikinfrastruktur minskas successivt genom lägre resursanvändning och återbruk samt genom användning av material och arbetsmetoder med allt lägre miljö- och klimatpåverkan.

- I åtgärdsplaneringen av investeringsåtgärder har förvaltningen prioriterat åtgärder som styr mot stor systemnytta för fotgängare och cyklister
- Ett minskat klimatavtryck har varit vägledande i prioritering av re-/investeringsåtgärder.
- Arbete med att återställa våtmarker - exempelvis i samarbetet med Sportfiskarna där etablering av mindre våtmarker/vattenfördröjning i skogsmarken och 3 mindre områden har åtgärdats samt inventering av skogsområde inför planering av kommande åtgärder.
- Förvaltningen driver arbetet med att ta fram arbetssätt för att använda parkering som styrmedel för att minska biltrafiken.
- Förvaltningen arbetar med upphandling av fossilfria transporttjänster för serviceresor.
- Förvaltningen arbetar med implementering av ett nytt miljöledningssystem som främst är kopplat till miljö- och klimatprogrammet.
- Förvaltningen driver flera pågående fossilfria anläggningsprojekt. Samtliga fordon i verksamheten är fossilfria.

2.2.8 Göteborgs biologiska mångfald ska öka.

Stadsmiljöförvaltningen utvecklar ytor för park- och naturområden i staden där blå och gröna stråk skapar samband för såväl arter och ekosystem som för människors behov av rekreationsmiljöer. En rik och varierad grönska, anpassad efter platsens behov, skapar förutsättningar för biologisk mångfald och hanterar konsekvenser av ett varmare klimat, som skyfall, torka och höga temperaturer.

Stadsmiljöförvaltningen ska vara en kunskapsbas och inspiratör i hur man framgångsrikt utvecklar ekosystemtjänster i stadsmiljö.

- I alla projekt styr förvaltningen mot att ekosystemtjänsterna ska öka vilket främjar den biologiska mångfalden.
- Val av art och sort görs utifrån att den biologiska mångfalden ska ökas. I år har förvaltningen i projekten planterat 31 träd, 900 buskar och många kvadratmeter perenner.
- Ökad biologisk mångfald har varit vägledande i prioritering av re-/investeringsåtgärder.
- Arbete med att återställa våtmarker - exempelvis i samarbetet med Sportfiskarna där etablering av mindre våtmarker/vattenfördröjning i skogsmarken och 3 mindre områden har åtgärdats samt inventering av skogsområde inför planering av kommande åtgärder.

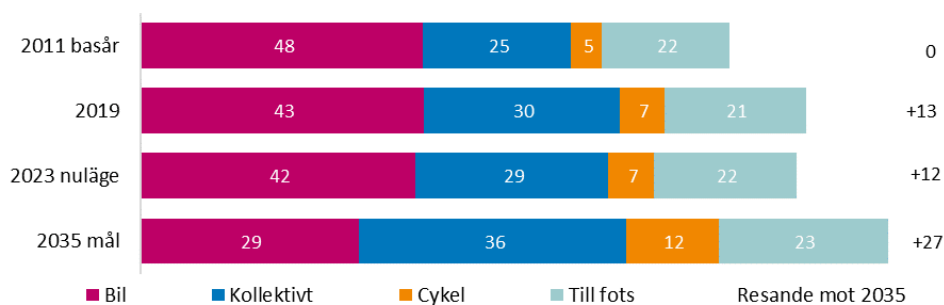
2.2.9 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi.

Utvecklingen av ökat resande med hållbara trafikslag går i rätt riktning men för långsamt för att nå målen i Trafikstrategin och Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram. Resandet efter pandemin har delvis återhämtat sig men det kvarstår osäkerheter kring de långsiktiga effekterna från pandemiåren. Även osäkerheter kring långvariga effekter på resandet av omvärldsfaktorer såsom ökade elpriser och bränslepriser kvarstår. Framkomligheten på det övergripande vägnätet är generellt god trots omfattande ombyggnads- och underhållsarbeten. I stadsmiljön skapar stadsutvecklingen begränsningar i fotgängares och cyklisters framkomlighet. Stadens översiktsplan syftar till att skapa en nära, sammanhållen och robust stad där vi ökar andelen resande till fots, med cykel och kollektivtrafik. En utveckling enligt översiktsplanens inriktningar, såväl i nya som befintliga stadsområden, kommer att kunna ge förutsättningar för minskat transportbehov med bil och att göteborgaren kan lösa sitt vardagsliv i större utsträckning.

I ett förvaltningsövergripande samverkansforum *Hållbart resande* samverkar förvaltningen med stadsbyggnads- och exploateringsförvaltningen för att tillsammans främja utvecklingen av hållbara trafikslag och resor, inklusive riktlinjer för hastighetsgränser samt parkeringsfrågor. Ett förvaltningsövergripande uppdrag har initierats om att ta fram färdmedelsfördelning, trafikanalysscenario och handlingsplan för att nå mål om minskad klimatpåverkan från transporter.

Vägtrafikarbetet i Göteborg, det vill säga antalet körda kilometer med vägfordon, behöver minska med minst 25 procent. Då invånarna förväntas vilja och behöver fortsätta förflytta sig behöver också det hållbara resandet, det vill säga resor till fots, cykel och med kollektivtrafik, öka.

Diagram 1 Färdmedelsfördelning basår 2011, nuläge 2023 och målår 2035 (procent)

- Förvaltningen har genomfört fysiska åtgärder inom pilotområde cykel.
- Användarorienterad omledning av cykel vid genomförandet av Björlandavägen.
- Förvaltningen arbetar för att öka cyklandet i Göteborg genom att bidra i arbetet med att ta fram investeringsåtgärder, arbeta med beteendepåverkande åtgärder samt möjliggöra egna och andras mikromobilitetstjänster såsom Styr & Ställ och elsparkcyklar.
- Förvaltningen har framkomlighet som en del av uppdraget och jobbar med att tillgängliggöra en robust infrastruktur. Även regleringsfrågor hanteras som en del i ändrad användning.
- Stort fokus på anläggningsstatus och hastighetsnedsättningar inom stadens spåranläggning under året. Under sommaren färdigställdes flera större underhållsarbeten och antalet nedsättningar i anläggningen har sedan dess sjunkit. Några kritiska nedsättningar kvarstår dock som hanteras under 2024.

2.2.10 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska.

Möjligheten att nå målet är direkt relaterat till minskat vägtrafikarbete. Fram till 2019 var biltrafikens utveckling inte i linje med målen i *Trafikstrategi för en nära storstad*. Minskningen av biltrafiken under pandemin var tydlig och innebar ett stort steg i rätt riktning, men minskningen är trots det inte tillräcklig för att uppnå målet. Under 2023 ser förvaltningen att biltrafiken i Göteborg ökade med cirka 3 procent jämfört med 2022 års nivå. Resor med bil ligger fortfarande högre än önskvärd nivå för att nå målet. Målet kring vägtrafikens utsläpp och buller styrs av Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030 där målsättningen kring minskat vägtrafikarbete är skarpare än trafikstrategins målsättning kring minskat antal bilresor. Stadens översiktsplan syftar till att skapa en nära, sammanhållen och robust stad där vi ökar andelen resande till fots, med cykel och kollektivtrafik. En utveckling enligt översiktsplanens inriktningar, såväl i nya som befintliga stadsområden kommer att kunna ge förutsättningar för minskat transportbehov med bil och därmed minskade bullernivåer och halter av luftföroreningar. Genom att arbeta för en utveckling av staden i enlighet med översiktsplanen och andra styrande dokument kan stadsmiljöförvaltningen bidra till att de stadsutvecklingsmässiga förutsättningarna för minskade utsläpp och buller att förbättras.

Tillsammans med genomförandet av *Cykelprogram för en nära storstad 2015-2025* omdisponeras befintlig infrastruktur för att främja cykelresor och minska parkeringar, och därigenom minska utsläpp från trafiken. Arbeta pågår med implementering av riktlinjer för hastighet, samt uppdragen om revidering av parkeringspolicyn samt sänka parkeringstalen för bilar i centrala och halvcentrala lägen i Göteborg. Inom det förvaltningsövergripande ledningsforumet för hållbart resande hanteras insatser kopplat till målet. Stadsmiljöförvaltningen och

stadsbyggnadsförvaltningen samarbetar även i investeringsplaneringsprocessen kring åtgärder och prioriteringar.

- Förvaltningen har deltagit i revidering av gemensamma miljökrav som är ett samarbete med Trafikverket, Stockholm och Malmö.
- Förvaltningen erbjuder serviceresor som är 90 procent fossilfria.
- Förvaltningen jobbar med bullerrelaterade frågor och åtgärder.
- Förvaltningen deltar i arbetet med att förändra nya hastighetsgränser, där utbyggnad av stad kommer att ske utifrån de nya riktvärdena. Sänkta hastighetsgränser får påverkan både på människors livsvillkor om en mer jämlik stad samt bidrar till ett hållbart resande.
- Förvaltningen har enbart fossilfria fordon. Införande av bilpool och cykelpool för att minska antalet transporter.

2.2.11 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden.

Göteborgs nya organisation för stadsutveckling innebär att stadsmiljönämnden har ett helhetsansvar för de offentliga rummen. Genom att parallellt arbeta med strategisk styrning i olika skeden och frågor möjliggörs en förflyttning mot en mer attraktiv och hållbar stad i det arbete som sker varje dag.

Politik för gestaltad livsmiljö är Sveriges nationella arkitekturpolitik, som anger att våra livsmiljöer ska vara omsorgsfullt gestaltade och att alla ska ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön.

Stadsmiljöförvaltningen driver tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen, exploateringsförvaltningen och stadsfastigheter ett förvaltningsgemensamt arbete för att höja kunskapen i frågan bland förvaltningarnas medarbetare och implementera gestaltad livsmiljö i stadsutvecklingens alla skeden och processer, så att vi i planering, byggande och förvaltning av de offentliga rummen skapar och utvecklar attraktiva livsmiljöer runtom i staden.

Göteborgs miljö- och klimatprogram anger att Göteborg ska vara en ekologiskt hållbar stad 2030, och Göteborgs grönplan visar hur förvaltningen och utvecklingen av de offentliga rummen behöver ske för att bidra till målet om en ekologiskt hållbar stad 2030. Genom att stadsmiljöförvaltningen arbetar utifrån inriktningen i grönplanens nio strategier bidrar förvaltningens arbete till att Göteborgs offentliga rum är vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynnar den biologiska mångfalden. Olika delar av staden har olika behov och genom förvaltningens arbete med fördjupade grönplaner för olika delar av staden kan åtgärder och skötsel anpassas och prioriteras efter hur behoven ser ut i den aktuella delen av staden.

- För att kunna utveckla robusta och motståndskraftiga gröna miljöer, som både kan hantera och stå emot climateffekterna, undersöker förvaltningen hur mångfalden bland stadsträden kan ökas. Under året har exempelvis den tillfälliga plantskolan i Frihamnen anlagts i detta syfte.
- Förvaltningen samverkar med exploateringsförvaltningen för att skapa varierade och långsiktigt hållbara gröna miljöer i exploateringsprojekten, exempelvis i Färjenäsparken och Jubileumsparken.
- Packhuskajen ett exempel på ett projekt där förvaltningen både tillgängliggör älven och en historiskt värdefull kulturmiljö samtidigt som vi skyddar staden från climateffekter genom högvattenskydd.
- Luckplantering av träd och medvetna artval i förvaltningens trädplantering i alla projekt.

- Frågorna är vägledande i prioritering av re-/investeringsåtgärder.
- Förvaltningen har ökat vistelsekvaliteterna i Kungshöjd genom plantering av träd och belysningsinsatser samt ökat tillgänglighet till platser.

2.2.12 Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.

En avgörande faktor i att skapa en attraktiv arbetsplats och vara en attraktiv arbetsgivare är att förvaltningen har ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete. Under året har fokus legat på att etablera strukturerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet för den nya förvaltningen, att anpassa material och riktlinjer och att följa upp nyckeltal.

Årets andra arbetsmiljöromd med fokus på den fysiska och digitala arbetsmiljön genomfördes under hösten. Det pågår samtidigt ett arbete att fortsätta utveckla rutinerna för kommande arbetsmiljöromder framöver, referensgrupper med chefer och med fackliga har bildats för att ta in synpunkter.

Då förvaltningens verksamhet är omfattande och heterogen innebär att medarbetare och chefer har olika utmaningar i den organisatoriska och fysiska arbetsmiljön. De flesta olycksfall och tillbud sker inom utförarverksamheten. Fortsatt stort fokus kommer ligga på arbetsmiljön ute i verksamheterna och att utbilda och rusta chefer i syfte att säkerställa en säker och hållbar arbetsplats. Till exempel hantering av IA-anmälningar och hur chefer kan stötta sina medarbetare att göra anmälan, i vissa fall riskobservationer, innan det hinner bli ett tillbud eller i värsta fall en olycka. Det pågående införandet av IA-appen syftar till att kunna få in fler riskobservationer och tillbud.

Utbildningar för samtliga chefer, fackliga och HR-specialister har hållits under året för att stärka att vi har samsyn om samverkan i den nya förvaltningen, under hösten har det handlat om det nya samverkansavtalet som börjar gälla 1 januari 2024. En ny lokal samverkansöverenskommelse är nu även framtagen i höst och klar nu i december.

Som en del i förvaltningens fokus på organisationskulturen inleddes ett kulturarbete i förvaltningen i år och det arbetet kommer fortsätta under nästa år, bland annat med ett antal intresserade medarbetare och chefer som kulturambassadörer.

- Med anledning av ny organisation för stadsutveckling (NOS) har arbete för att tydliggöra ansvar, gränsdragningsfrågor, arbetsprocesser och arbetssätt inom och mellan förvaltningar pågått under året, liksom rekryteringar för att hantera hög arbetsbelastning, ökad mängd anläggningar och uppdrag och för att skapa en robust organisation.
- Förvaltningen arbetar tillsammans med arbetsmiljöingenjör för att aktivt för att säkerställa en säker arbetsplats i enlighet med arbetsmiljöverkets rekommendationer.

2.2.13 Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.

Förvaltningen har under året haft fokus på att utveckla ett systematiskt hälso- och arbetsmiljöarbete med syfte att främja medarbetares hälsa och minimera risken för ohälsa och olycksfall, för ett hållbart arbetsliv där hälsa och verksamhet utvecklas.

Målet att sjukskrivningar till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska är även ett

av förvaltningens arbetsmiljömål för 2023.

Då den nya förvaltningens verksamhet är omfattande och heterogen innebär det att medarbetare och chefer har olika utmaningar i den organisatoriska och fysiska arbetsmiljön. Sjukfrånvaron varierar stort mellan olika delar av förvaltningens avdelningar. De flesta olycksfall och tillbud sker inom utförarverksamheten. Fortsatt stort fokus kommer ligga på arbetsmiljön ute i verksamheterna och att utbilda och rusta chefer i syfte att säkerställa en säker och hållbar arbetsplats. Till exempel hantering av IA-anmälningar och hur chefer kan stötta sina medarbetare att göra anmälan, i vissa fall riskobservationer, innan det hinner bli ett tillbud eller i värsta fall en olycka.

En viktig faktor i förvaltningens strategi är att frekvent följa upp nyckeltal, med fokus på sjukfrånvaro och frisknärvaro liksom arbetsskador och tillbud. Det saknas i år jämförelsetal då förvaltningen bildades vid årsskiftet

2.2.14 Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.

Göteborgs Stads handlingsplan för hur inköps- och beställarkompetensen i alla stadens nämnder och styrelser ska förstärkas ligger till grund för det förbättringsarbete som förvaltningen bedriver. Förvaltningen har arbetat fram rutiner för inköpsbeslut och rutiner vid förnyad konkurrensutsättning. För inköp har nya arbetssätt tagits fram. Ett arbete med att ta fram en upphandlingsplan har startats för 2024. Genom ökad framförhållning kan arbetet planeras och därmed resultera i högre kvalitet och kostnadseffektivitet i upphandlingarna. I förvaltningen pågår ett arbete med att inarbeta hållbarhetsperspektiven i alla processer.

- Gemensamma miljökrav ställs i upphandlade entreprenader och i egna verksamheter.
- Användande av gemensam upphandling av kemikalier.
- Förvaltningen har arbetat med att effektivisera arbetet med avtalsuppföljning av fordonsflytt och parkeringsövervakning.
- Förvaltningen har upphandlat ny trafik att utföra serviceresor från 2024.
- Förvaltningen genomför många upphandlingar och är en aktiv part i att ständigt förbättra och effektivisera våra upphandlingar.
- Som en del i kravställandet i våra upphandlingar, påverkar vi målluppfyllnaden.
- Förvaltningens beställare har genomgått utbildning i för att säkerställa inköp och upphandlingar i enlighet med Göteborg Stads inköp- och upphandlingsprocesser.

2.2.15 Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.

Förvaltningen har en viktig roll i att värna om resurser i arbetet med utemiljöer och anläggningar. Redan i tidiga skeden beaktas behov och möjligheter till långsiktigt underhåll samtidigt som avtalen styrs mot att vara resurseffektiva och ändamålsenliga. Stadens utemiljöer och anläggningar är en arena för innovation där näringsliv, akademi och andra aktörer ges möjlighet att utveckla och testa lösningar inom exempelvis elektrifiering, digitalisering och automatisering. Stadsmiljöförvaltningens egen regi-verksamhet möjliggör verksamhetsnära innovation och snabb påverkan på utförandet av drift och underhåll.

- Förvaltningen har arbetat fram en huvudprocesskarta utifrån reglementet.

- Uppdatering av förvaltningens styrande dokument.
- Arbete pågår med att kartlägga, förvalta och utveckla processer som möjliggör effektivitet.
- Förvaltningen arbetar med införande av en ny styrmodell för drift och underhåll som ger förutsättningar för en effektiv resursanvändning och minimerar tid för intern administration som inte bidrar till värde.
- Förvaltningen arbetar med att stärka det verksamhetsutvecklande arbetet med stöd av digitalisering.
- Portföljstyrning upprättad; kostnadsramar avsatta för projekt, uppföljningsstruktur upprättad och genomförs. Förvaltningen lägger en avsevärd del av investeringsportföljen på reinvesteringar för att ta hand om de ekonomiska värden vi upprättat. Framtagande av investeringsdirektiv och genomförandebeslut, dokumentation av beslut enligt delegation. Tagit fram investeringsbeslut till nämnd. Tagit fram investeringsplaner. Återrapporterar avvikelser. Uppföljningsdialog genomfört. Särskild uppföljning namngivna projekt.
- Förvaltningen arbetar systematiskt med upphandling av avtalsuppföljning för att säkerställa att privata utförare levererar effektivt.
- En kontinuerlig översyn av organisationens ändamålsenlighet och effektivitet i nyttjandet av skattemedel för måluppfyllnad.
- Tydliggörande av beställarfunktionen samt ökad följsamhet och analys av genomförda inköp och upphandlingar.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Väsentliga personalförhållanden

	2021	2022	2023
Total sjukfrånvaro (%)	-	-	6,8 *
Förvaltningsextern personalomsättning (%)	-	-	- *
Antal årsarbetare	-	-	881,7 *

* Siffran för total sjukfrånvaro är från november 2023, då det är en månads eftersläpning i Hypergene.

* Siffran för förvaltningsextern personalomsättning går inte att få fram då det saknas jämförelsetal från 2022 eftersom förvaltningen är nybildad från årsskiftet. Till och med november månad 2023 har 65 personer slutat på förvaltningen, varav 13 gick till annan förvaltning i Göteborgs Stad.

* Antal årsarbetare innefattar helår dvs december 2023

Sjukfrånvaron under perioden januari - november 2023 är 6,8 procent vilket är under de 7 procent som har varit målet i det politiskt beslutade programmet för attraktiv arbetsgivare. Korttidsfrånvaron är på 2,5 procent medan långtidsfrånvaron är 4,5 procent. I förvaltningen varierar frånvaron mellan avdelningarna, där den totala sjukfrånvaron varierar från 2,5 till 9,5 procent.

Ansvar	Ack sjuk %	1-14 dagar	15- dagar
Stadsmiljönämnden	6,8	2,3	4,5
Förvaltningsledning	3,6	0,0	3,6
Ekonomi avdelning	5,2	1,5	3,7
HR avdelning	2,5	0,8	1,7
Utveckling och styrning	3,2	1,7	1,5
Planering och investering	6,2	2,0	4,2
Utemiljöer och Stadsliv	5,0	1,6	3,4
Mobilitet och serviceresor	9,5	2,6	6,9
Anläggning och infrastruktur	5,3	1,1	4,2
Drift och underhåll	8,0	3,2	4,8

När det gäller personalomsättningen har vi inga jämförelsetal då förvaltningen är nybildad.

Antalet årsarbetare är 881,7 per dec. 2023, prognosen låg på 900 för året fördelat på följande yrkesgrupper.

Yrkesgrupp	Årsarbetare ack dec 2023
Alla yrkesgrupper	881,7
Administratör	83,7
Handläggare	280,5

Yrkesgrupp	Arsarbetare ack dec 2023
Hantverkare/Fastighetsskötare	101,1
Ingenjör, arkitekt med flera	126,4
Ledningsarbete (varav bland annat 1 direktör, 8 AC, 8 VC och 57 EC)	80,0
Rehab och förebyggande arbete	0,5
Skolpersonal övr.	3,3
Städpersonal	1,0
Tekniker med flera	2,9
Vaktmästare	10,0
Övrigt	192,2
Teknikarbete, annat	1,5
Fordonsförare	11,3
Park-/trädgårdsarbete	65,3
Lantbruksarbete	10,8
Renhållningsarbete	99,4
Förrådsarbete	4,0

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Stadsmiljöförvaltningens medarbetare kommer i första hand från tidigare park- och naturförvaltningen och trafikkontoret med två helt olika kulturer, det har under året pågått ett omfattande arbete inom HR med att skapa nya gemensamma arbetssätt inom förvaltningen.

Arbetsmiljö och samverkan

Förvaltningen har haft fokus på att ta fram strukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Aktiviteter som har genomförts är bl. a. utbildningar för chefer, framtagande av material till arbetsmiljöromd 1 och 2, bildandet av referensgrupper av chefer och fackliga, anställning av en arbetsmiljöingenjör och förstärkning med arbetsmiljökompetens.

Under året har 154 händelser rapporterats, där olycksfall och tillbud är flest till antalet. Avdelningen Drift och underhåll, förvaltningens utförarverksamhet, har 111 händelser. Flest olycksfall sker genom att man faller/snubblar och i andra hand klämmer sig. Parkarbetare är den personalgruppen som dominerar.

Händelser	Totalt
Riskobservation	10
Tillbud	47
Olycksfall	83
Färdolycksfall	13
Arbetssjukdom	1
Totalt	154

Den årliga medarbetarenkäten genomfördes under perioden 231106 - 231126 och förvaltningen fick en svarsfrekvens på 84 procent. I jämförelse med tidigare

förvaltningarna park- och naturförvaltningen och trafikkontoret kan man se att samtliga index har sänkts. Utifrån detta kommer förvaltningen att fortsatt fokusera på kulturarbetet som startade 2023 där fackliga, chefer och medarbetare deltar från verksamheten, dessutom att man arbetar med respektive avdelnings utmaningar.

	2023	2023	2022	2022
	Stadsmiljöförvaltningen	Göteborgs Stad	Park- och naturförvaltningen	Trafikkontoret
HME	71	78	75	77
Delindex styrning	69	81	72	74
Delindex motivation	70	76	74	76
Delindex ledarskap	76	77	79	81

Under året har samverkansutbildningar för chefer, fackliga och HR genomförts inför det nya samverkansavtalet som träder i kraft 2024. Förvaltningen har inom NOS tagit fram nya lokala överenskommelser för att samverkan på FSG och LSG-nivå ska bli så bra som möjligt.

Kompetensförsörjning

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsplan. Olika aktiviteter har genomförts i syfte att underlätta kompetensförsörjningen under året och i oktober genomfördes eventet *Med hjärta för Göteborg* med 170 deltagare i syfte att attrahera medarbetare i byggbranschen.

Samarbete inom NOS

HR-verksamheterna inom de fyra NOS-förvaltningarna har arbetat tillsammans för att verka mot en mer sammanhållen stadsutveckling. Initialt under året sattes ett förvaltningsöverskridande HR-chefsforum upp där syftet var att identifiera gemensamma aktiviteter, projekt och initiativ som bidrar till en mer sammanhållen stadsutvecklingsorganisation. Tidigt identifierades målområden kopplat till gemensamt samverkansavtal, årshjul för våra arbetsplatsträffar, utvecklingssamtalsmallar som grundas på NOS-bärande principer och stadens förhållningssätt samt en gemensam grund för flexitidsavtal. Under våren arbetade också HR med att identifiera gemensamma aktiviteter som bidrar till kulturförflyttningen mot en mer sammanhållen stadsutveckling. I detta arbete tillsåg vi att inkludera de bärande principerna och förhållningssättet i de processer och rutiner vi har inom respektive organisation.

Avvikelse och åtgärder

Det finns många utmaningar inför 2024, men genom fortsatta tydliga prioriteringar inom förvaltningen och inom NOS-förvaltningarna är bedömningen att både operativa och strategiska frågor kommer att omhändertas inom HR-området.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Analys av årets utfall

Resultatredovisning i sammandrag

mnkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Intäkter	1 646,7	1 499,1	147,6	-	-
Kostnader	-2 798,4	-2 499,9	-298,5	-	-
Avskrivningar	643,0	-662,2	19,2	-	-
Verksamhetens nettokostnader	-1 794,7	-1 663,0	131,7	-	-
Kommunbidrag	1 777,2	1 762,7	14,5	-	-
Verksamhetens resultat	-17,5	99,7	-117,2	-	-
Finansiella kostnader	-96,4	-99,7	3,3	-	-
Resultat	-113,9	0,0	-113,9	-	-
Eget kapital	-48,9	65,0	-113,9	-	-

Kommunbidrag inklusive kommuninterna bidrag

Årets resultat är ett underskott om -113,9 miljoner kronor. Tidigt under året identifierades en strukturell obalans i den nya nämnden. En negativ årsprognos om 130 miljoner kronor lyftes samt en begäran om tilläggsbudget. I maj tilldelade nämnden en tilläggsbudget om 92 miljoner och därutöver fattade nämnden beslut om åtgärder för att nå ekonomisk balans. Beslutet om tilläggsbudget överklagades och i november upphävde förvaltningsrätten beslutet. Nämnden fick återredovisa det utökade kommunbidraget om 92 miljoner i december.

Årets underskott beror främst den återredovisade tilläggsbudgeten samt på omfattande snö- och halkbekämpningsinsatser under november - december.

Som nystartad nämnd fanns det svårigheter att fördela budgeten korrekt på olika kontoklasser och mellan intäkter och kostnader varför vissa budgetavvikelser nedan är hänförliga till detta.

Intäkterna är 147,6 miljoner kronor högre än budgeterat. Främsta orsakerna till avvikelserna är:

- Uppdragsverksamhetens omslutning är högre än budgeterat, +94 miljoner
- Myndighetsintäkter för markupplåtelse för lågt budgeterat, +35 miljoner
- Ökade intäkter för avgift och felparkering, +7 miljoner
- Lågt budgeterade intäkter för etableringsskötsel och evenemang +11,4 miljoner

Verksamhetens kostnader är 276 miljoner kronor högre än budget. Främsta orsakerna till avvikelserna är:

- Högre kostnader för vinterväghållning än budgeterat, -97 miljoner
- Uppdragsverksamhetens omslutning är högre än budgeterat, -94 miljoner
- Lägre kapitaltjänstkostnader än budgeterat +20,8 miljoner

- Ökade kostnader avseende verksamhet som balanseras med kommuncentralt avsatta medel, -14,4 miljoner
- Återredovisat kommunbidrag -92 miljoner (ofinansierad verksamhet i ny förvaltning)

Kommunbidraget på helår är 14,4 miljoner högre än budget och beror att nämnden avropat kommuncentralt avsatta medel.

3.2.2 Investeringsredovisning

3.2.2.1 Investeringar

Belopp i mnkr	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse	Utfall 2021-2025	Budget 2021-2025
Inkomster	88,0	100,0	-12,0	647,1	867,0
Utgifter	-909,7	-1 350,0	440,3	-3 142,3	-6 470,0
- varav reinvestering	-525,6	-610,0	84,4	-1 414,9	-2 660,0
- varav nyinvestering	-384,1	-740,0	355,9	-1 727,4	-3 810,0
Netto	-821,7	-1 250,0	428,3	-2 495,2	-5 603,0

Enligt gällande regelverk har nämnden möjlighet att flytta medel mellan år inom planperioden.

Stadsmiljönämnden föreslår att årets överskott flyttas framåt i planperioden med volym i enlighet med av nämnden beslutad budget för planperioden.

Årets utfall för investeringsutgifter uppgår till 909,7 mnkr brutto vilket är en avvikelse med 440,3 mnkr (-32,6 procent) mot budgeterad nivå. Utfallet för året uppgår i nivå med rapporterade prognoser under hösten. Avvikelsen mellan utfall och budget beror främst på tidsförskjutningar inom nyinvesteringar, men också att Hisingsbron i våras rapporterade en minskad totalkostnad.

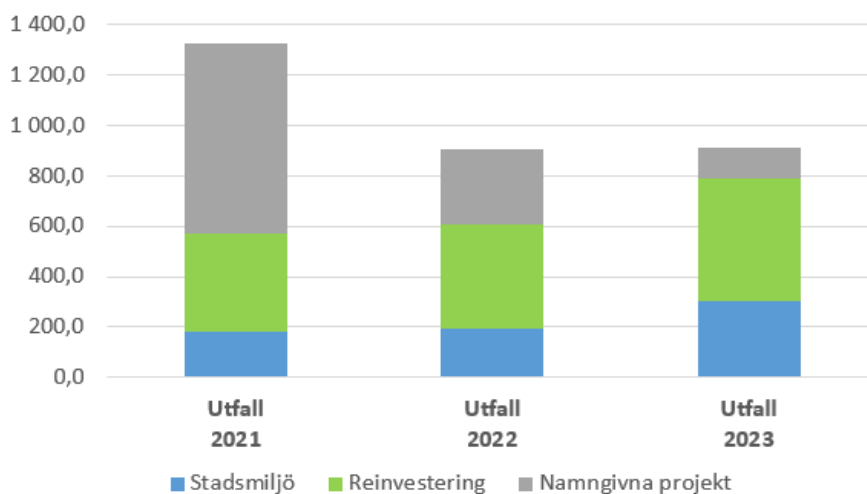
Tilldelad investeringsbudget erhålls uppdelad på reinvestering respektive nyinvestering, där en något större andel (54,8 procent) var budgeterad för nyinvesteringar. Utfallet visar på att en något mindre andel av utfallet har fördelats på nyinvesteringar. Anledning till detta är bland annat kostnadsminskningen inom den nya Hisingsbron samt att nyinvesteringarna i större utsträckning har förskjutits i tid. Utfallet för nyinvesteringar uppnår den budgeterade nivån till 51,9 procent medan utfallet för reinvesteringar uppnår budgeterad nivå till 86,2 procent.

Utfallet för investeringsinkomster under 2023 uppnår den budgeterade nivån till 88,0 procent. Inkomsterna består främst av investeringsbidrag genom Stadsmiljöavtalet samt Regional plan.

Målsättning är att samtliga åtgärder ska drivas i den takt som budgeterats. Senareläggningar med anledning av problem med markåtkomst samt att det är flera aktörer och åtgärder som ska samsas på närliggande ytor är några exempel som påverkat framdriften inom investeringsverksamheten. Åtgärder med komplex behovsbild och bred målbild har inneburit mer omfattande arbete än beräknat, framför allt inom tidiga skeden. Allt längre handläggningstid för nödvändiga myndighetsbeslut har under året påverkat tidplanerna för berörda åtgärder.

Utfallet för planperioden 2021-2025 uppgår till 3 142,3 mnkr vilket motsvarar 48,6 procent av budgeterad investeringsvolym, detta är något lägre än vad som förväntats trots att investeringstakten under året har ökat, främst under årets sista

månader. Diagrammet nedan visar investeringsutgifternas utveckling under planperioden:

Investeringsredovisning per område

För tabell med redovisning per område, se underbilaga 2

Stadsmiljö

Årets budgeterade volym för investeringsutgifter inom område Stadsmiljö uppgick till 680,0 mnkr och årets utfall uppgick till 303,8 mnkr. Utfallet innebär en minskning med 376,2 mnkr (-55,3 procent) mot tilldelad ram. Avvikelsen är som störst inom investeringsområde Gång- och cykeltrafik (-61,7 procent). Även om årets utfall avviker mot budgeterad nivå så innebär utfallet en ökning mot förgående års utfall med 56,6 procent. Ökningen återfinns inom alla investeringsområden, och även om utvecklingen till viss del påverkats av kostnadsökningar så förklaras den ökade investeringstakten också av fler åtgärder i genomförandeskede. Under året färdigställdes bland annat 6 sträckor med gång- och cykelbanor samt en ny kaj och flytbrygga vid Donsö.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att söka medfinansiering till investeringsverksamheten och har under året beviljats ytterligare medfinansiering genom stadsmiljöavtalet till två kollektivtrafikåtgärder och fem cykelåtgärder.

Reinvestering

Årets budgeterade volym för investeringskostnader inom område Reinvestering uppgick till 720,0 mnkr. Årets utfall uppgick till 485,5 mnkr vilket innebär en minskning med 234,5 mnkr (-32,6 procent) mot tilldelad ram. Även om årets utfall avviker mot budgeterad nivå så innebär årets utfall en ökning med 17,3 procent mot förgående års utfall. Ökningen beror delvis på ökade kostnader genom stigande marknadspriser men också på en ökad framdrift inom bland annat energieffektivisering av belysning och reinvesteringensåtgärder inom byggnadsverk såsom upprustning av ett antal broar.

Förvaltningens arbete med att söka medfinansiering omfattar även reinvesteringensåtgärder och under året har medfinansiering erhållits genom LOVA (lokala vattenvårdsprojekt) för åtgärder för bättre vandringsvägar i diken och vattendrag.

Namngivna projekt

Budgeterad bruttovolym år 2023 för investeringsutgifter inom Namngivna projekt uppgår till 280,0 mnkr utfallet uppgick till 119,7 mnkr. Utfallet innebär en minskning med 160,3 mnkr (-57,2 procent) mot tilldelad ram. Den största avvikelser återfinns inom Hisingsbron där en minskad totalkostnad har rapporterats.

Engelbrektslänken har ansökt om tillstånd för vattenverksamhet, och väntar fortsatt på besked. Beroende på de villkor som Mark och miljödomstolen ställer finns osäkerheter kopplat till både tid, kostnad och innehåll.

Under året har ytterligare en sträcka av reinvesteringsåtgärden vid Packhuskajen färdigställts. Genom att erforderligt tillstånd om vattenverksamhet erhöles i slutet av 2023 kan även arbetet med kommande sträckor fortsätta.

Kommunfullmäktige beslutade i våras om inriktningsbeslut för Kanalmursprogrammet och genomförandestudie för två delsträckor har påbörjats.

Övriga poster

Erfarenhet visar att inte alla planerade åtgärder kommer kunna genomföras i önskvärd takt och senareläggningar kommer oundvikligen att uppstå. För att inte binda upp mer investeringsvolym än vad som beräknas förbrukas görs i budgeten ett schablonmässigt avdrag med ca -20 procent av den totala investeringsvolymen. En uppdelning av avdraget görs mellan nyinvestering och reinvestering.

Under hösten beslutade kommunfullmäktige om Göteborgs Stads enprocentregel för konstgestaltning i samband med bygginvesteringar. Arbetet sker tillsammans med kulturförvaltningen och under året har ett nytt konstprojekt vid Packhuskajen startat.

3.2.2.2 Projektuppföljning

Investerings- och exploateringsprojekt av väsentlig betydelse

Projekt	KF- beslut J/N	Ack. utfall		Total projektprognos		Projektbudget		Slutår
		Ink	Utg	Ink	Utg	Ink	Utg	
Engelbrektslänken (2019 års prisnivå)	J	14,1	-30,4	137,5	-260,0	137,5	-260,0	2026
Torslanda Tvär- förbindelse (2022 års prisnivå)	J		-17,3		-234,0		-234,0	2028
Hisingsbron (2009 års prisnivå)	J	1 589,0	-3000,0	1589,0	-3000,0	1566,0	-3500,0	2021

Engelbrektslänken - En ny spårvägslink

Åtgärden avser ny spårvägslink samt cykelbana utmed Engelbrektsgatan från Södra vägen till Skånegatan. Kommunfullmäktige fattade i juni 2020 genomförandebeslut för projektet och detaljplanen har antagits. Projektet har ansökt om tillstånd för vattenverksamhet. Beroende på de villkor som Mark och miljödomstolen ställer finns osäkerheter kopplat till både tid, kostnad och innehåll

för åtgärden. Risk finns även att beslutet kommer överklagas. Mot bakgrund av dessa osäkerhetsfaktorer har beräknat slutår, det vill säga det år som åtgärden beräknas tas i bruk flyttats fram till år 2026. Åtgärden medfinansieras genom stadsmiljöavtalet samt Västtrafik.

Torslanda Tvärförbindelse

Åtgärden avser en tvärförbindelse för bil- och kollektivtrafik samt omfattar även en gång- och cykelväg och förväntas ha en tydligt avlastande effekt på trafiken mellan Torslanda torg och Öckeröleden. Cirkulationen vid Syrhålamoet har identifierats som viktig att bygga ut kopplat till byggnation av batterifabriken och dess logistikflöden till och från Göteborgs hamn. Åtgärden är indelad i två etapper. Med anledning av att detaljplanarbetet fortsatt är pågående finns risk att tidplan för kommande skeden påverkas. Beräknat slutår har därför flyttats fram till år 2028.

Hisingsbron

Åtgärden och samtliga kontraktsarbeten inom entreprenaden är färdigställda och endast viss slutreglering kvarstår. Åtgärden har kunnat utföras till en lägre kostnad mot tilldelad budget. Åtgärden medfinansieras genom Västsvenska paketet.

3.2.3 Uppföljning av kapitalkostnader

Belopp (mnkr)	Nominering 2023	Nämnd-budget 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Avskrivningar	-453,9	-457,9	-448,5	-383,3
Ränta	-91,0	-87,0	-72,4	-78,8
Totalt	-544,9	-544,9	-524,1	-462,2

I avskrivningar ingår även kostnader för utrangering och upplösning av bidrag avseende statlig infrastruktur.

3.2.4 Uppföljning av investeringsrelaterade driftskostnader

Belopp (mnkr)	Nominering 2023	Utfall 2023
Investeringsrelaterade kostnader	-26,7	-24,5
Investeringsrelaterade intäkter	0	2,1
Totalt (årligen tillkommande driftkonsekvenser)	-26,7	-22,2

Volymen för investeringsrelaterade kostnader varierar mellan åren. Som exempel kan kostnader för förorenade massor vara svåra att beräkna på ett specifikt år. Eftersom kostnaden är en del av investeringsåtgärden påverkas kostnadsfördelning per år om tidsförskjutning uppstår i projektet. Prognosen för investeringsrelaterade kostnader uppdateras löpande i takt med investeringsprojektens framdrift.

Nedan visas exempel på projekt med utfall för investeringsrelaterade kostnader 2023:

- Pendlingscykelbana Hisingsleden-Sankt Olofsgatan, Björlandavägen, sanering (1,1 mnkr)
- Cirkulation Skattegårdsvägen, rivning (2,7 mnkr)
- Torslanda Tvärförbindelse, detaljplanekostnader (3,5 mnkr)
- Lekplatsutrustning, rivning (1,5 mnkr)
- Pendlingscykelbana Daghammarskjöldsleden, sanering (6,0 mnkr)

Investeringsrelaterade intäkter avser extern finansiering och därmed inte får ingå i anläggningen för följande projekt:

- Konstverk Esperantoplatsen, bidrag (0,7 mnkr)
- Upprustning Avenyn, bidrag (1,4 mnkr)

3.2.5 Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder

Kommuncentral post (belopp i tkr)	Utfall	Budgeterat belopp	Avvikelse
Enkelt avhjälpta hinder 2023	9 800,0	9 800,0	
Sommarlovskort	2 219,6	2 219,6	
Citysamverkan	977,0	1 000,0	
Jubileumssatsning 2021	1 452,0	1 469,2	
Förstärkt kameraövervakning	448,1	448,1	
Klimatväxling, härrör till år 2021-2023	293,0	-498,2	
TOTALT	15 189,7	14 438,7	

I kolumn budgeterat belopp redovisas rekviderat /reglerat belopp

Klimatväxling: Nämnder erläggs en årlig avgift till kommuncentral post. Medel kan därefter återsökas under en kommande tvåårsperiod för att genomföra åtgärder för att minska klimatpåverkan genom resor och transporter.

3.2.6 Uppföljning av erhållna statsbidrag

Specialdestinerat/riktat statsbidrag	Erhållen ersättning och/eller uppbokad fordran avseende 2023 (tkr)	Speckod	Bidragsgivare
Lönebidrag	1595,0	9068	AMS
Nystartsjobb/Anställningsstöd	426,0	9069	AMS
Energiutredningar	685,0	9072	
Vinnova	1 009,0	9075	
Energimyndigheten	638,0	9077	
Naturvårdsverket	255,0	9116	Statens jordbruksverk
Trafikverket	10 191	9S02	
Västsvenska paketet	283,0	9V03	

Redovisat belopp på rad Naturvårdsverket har även bokförts på speckod C51

Redovisat belopp på rad Västsvenska paketet har även bokförts utan speckod med olika projektkoder

3.3 Uppföljning av negativ avvikelse mot nämndens ekonomiska mål

Åtgärd/ kommentar	Helårs- effekt (tkr)	Planerad effekt 2023		Uppnådd effekt 2023	
		tkr	Års- arbetare	tkr	Års- arbetare
Avveckling av verksamhet - Grön rehab	2 000	2 000		2 000	
Besparing avseende kompetens-utveckling och personalvård.	2 750	2 750		4 414	
Vakanser - glapp vid rekrytering, ej tillsätta vissa vakanta tjänster	4 230	4 230	5,0	4 005	5,0
IT-Utveckling - Infrastruktur-projekt	800	800		800	
IT-Utveckling - IT-driftsupport	550	550		550	
IT-Utveckling - Skjuta fram virtualisering av SQL-miljöer	450	450		450	
IT-Utveckling - Avvakta med utveckling inom BI/DW	400	400		400	
IT-utveckling - Avvakta med att utveckla automatiserade driftuppsättnings-flöden för egenutvecklade system	300	300		300	
Ej genomföra utredningar inom klimatanpassning	500	500		500	
Att nämnden beslutar om att fördela 10 mnkr för EAH till hinder som uppstår på grund av mindre skötsel och underhålls åtgärder	10 000	10 000		9 800	
Skjuta på genomförandet av Framtidsgatan till år 2024	1 500	1 500		1 500	

Avvakta med planerat underhåll för drift trafikräkne-stationer	1 000	1 000		1 000	
Vintercyklist	70	70		70	
Inte genomföra inventering av kajer i älven	200	200		200	
Sluta med <i>Färdskrivaren</i> , ersätta med kortare informationsblad	75	75		75	
Rivning av kantbalkar	3 000	3 000		3 000	
Planerat underhåll - Rivnings-kostnader för egna eller tillkommande anläggningar	2 500	2 500		2 500	
Akut underhåll - Rivnings-kostnader för egna eller tillkommande anläggningar	500	500		500	
Intäkter schakt-återställning	4 000	4 000		4 000	
Indexuppräknig för tecknande markavtal/ lednings-upplåtelse med mera	3 000	3 000		3 000	
Avsluta konsultuppdrag ViaPM	175	175		175	
TOTALT	38 000	38 000		39 239	

3.3.1 Förvaltningens förslag till åtgärder

Det underskott nämnden har 2023 är orsakat av återredovisad tilläggsbudget om 92 miljoner kronor i december samt omfattande snö- och halkbekämpningsinsatser under november - december vilket kan betraktas som kommunrisk.

Enligt Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning 22§ ska förvaltningschef inför nämndens beslut om bokslutet föreslå vilka åtgärder som kan vidtas för att återställa det negativa egna kapitalet senast till utgången av nästkommande budgetår.

Nämnden ska samtidigt med beslut om bokslut fatta beslut om åtgärder för att

återställa det negativa egna kapitalet senast till utgången av nästkommande budgetår. Samtliga åtgärder ska ha trätt i kraft senast den 1 juli året efter bokslutet.

Att effektuera besparingsåtgärder om 113,9 miljoner under 2024 kommer ha en stor påverkan på stadens offentliga rum. Det kommer innebära märkbart sänkta servicenivåer som påverkar både boende, besökare och näringsliv.

Åtgärdsförslag för återställande av eget kapital bifogas tjänsteutlåtandet.

3.4 Värdering av eget kapital

Stadsmiljönämnden som nystartad nämnd tilldelades för 2023, i bokslutsberedningen 2022, ett eget kapital om 65 miljoner kronor. Stadsmiljönämndens utgående egna kapital per 2023-12-31 uppgår till -48 865,3 tusen kronor.

I Regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning behandlas nämndernas ansvar att årligen aktivt värdera storleken på det egna kapitalet i 20§. Det huvudsakliga syftet med nämndens egna kapital är att möjliggöra ett långsiktigt ekonomiskt tänkande i verksamheten så att hastigt förändrade förutsättningar kan överbryggas. Nämnden ska årligen värdera en rimlig nivå på det egna kapitalet som speglar nämndens specifika riskbild, så kallad nämndrisk. Kommunen centralt ansvarar för risker därutöver, det vill säga kommunrisker. Nämnden ska vid värderingen beakta de rekommenderade riktnivåerna. För stadsmiljönämnden innebär detta att det egna kapitalet rekommenderas att uppgå till 50 - 80 miljoner kronor.

Stadsmiljönämnden har att sköta stadens offentliga rum utanför bolagssektorn samt kommunal service såsom serviceresor och tillköp i kollektivtrafiken. De osäkerheter som nämnden har att hantera rör framför allt drift- och underhållsverksamheten, serviceresor, osäkerheter gällande intäkter från parkeringsverksamheten, risker i investeringsverksamheten, risker i prisökningar vid nya uppdragskontrakt samt oväntade händelser vid annat, till exempel väderförhållanden. Dessa kan vara i form av stora nederbörds mängder av snö eller regn, höga vattenflöden eller vattennivåer samt storm och orkanvindar. Med hänsyn till att detta ökar osäkerheten i nämndens verksamhet och nämndens möjlighet att hantera dessa inom den löpande verksamheten. Vid större oförutsedda händelser såsom exempelvis extremväder förutsätts detta vara en kommunrisk.

Stadsmiljönämnden tilldelades under året utökat kommunbidrag om 92 miljoner kronor för att täcka verksamhet som i den nystartade nämnden saknade finansiering. Beslutet överklagades och förvaltningsrätten upphävde beslutet. Det utökade kommunbidraget återfördes i december.

Nämndens resultat är ett underskott om -113,9 miljoner kronor och beror främst på att nämnden fick återredovisa tilläggsbudget om 92 miljoner samt omfattande snö- och halkbekämpningsinsatser under november-december, vilket kan betraktas som kommunrisk.

Åtgärdsförslag för återställande av eget kapital bifogas tjänsteutlåtandet.

3.5 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.5.1 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ställer krav på att nämnd/bolagsstyrelse årligen lämnar en bedömning om systemet för styrning, uppföljning och kontroll fungerar på ett betryggande sätt.

Då stadsmiljöförvaltningen är en för året ny förvaltning, som är formad av verksamhet från flera tidigare förvaltningar, har stort fokus under 2023 legat på att lära känna den nya verksamheten och skapa struktur/arbetssätt och styrande dokument som är anpassade för den nya bredare verksamheten.

Stadsmiljöförvaltningens utvärdering av styrkor och förbättringsområden, i förhållande till riktlinjens krav på systematik, visar att förvaltningen har ett systematiskt arbete i de flesta av riktlinjens delar. Förbättringsbehov är identifierade och justeringar i verksamhet och arbetssätt genomförs löpande för att ytterligare stärka styrningen för en ökad leverans av förvaltningens uppdrag. Stadsmiljöförvaltningen kommer fortsatt arbeta med utveckling av riktlinjens alla delar dels internt på förvaltningen, dels i samverkan med övriga förvaltningar och bolag inom stadsutvecklingsuppdraget.

Genom ett arbetssätt med månatliga uppföljningssamtal chef/medarbetare samt uppföljningsdialoger på alla nivåer, tre gånger per år, har kontoret satt en struktur för hur vi följer upp och är observanta på aktuella risker och åtgärder som behöver tas om hand i organisationen.

Ett fortsatt förbättringsarbete behöver genomföras vad gäller att identifiera och ta hänsyn till behov och förväntningar hos de som verksamheten riktar sig till och en systematik för avvikelshantering med kunskapsåterföring.

3.5.2 Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning

Ett utvecklingsområde i den nya förvaltningen är att utveckla ett systematiskt arbetssätt för kvalitet som utgår från behoven hos boende, besökare och näringsliv. De tidigare förvaltningarna hade olika sätt att arbeta med denna fråga och det fanns olika forum och kanaler för att föra dialog med målgrupperna och även olika arbetssätt för omhändertagande av synpunkter från dessa. Gemensamt är dock att det inte funnits ett tydligt systematiskt arbetssätt för kvalitet.

Detta är ett utvecklingsarbete som nu är påbörjat och kommer fortsätta utvecklas de kommande åren. För att få detta på plats behöver flera områden förtydligas och systematiseras: tydlig definition av förvaltningens olika målgrupper, inventering av vilka kanaler och forum vi redan har för att fånga in målgruppens synpunkter, utveckling av nya former för återkoppling, tydliga processer att återkoppla synpunkterna på, samt systematiska arbetssätt med avvikelshantering och förbättringar.

Under året har det skett ett utvecklingsarbete för de synpunkter, klagomål och frågor som inkommer till förvaltningen via antingen kundtjänsten hos Kontaktcenter vid Demokrati- och medborgarservice eller via förvaltningens officiella e-postadress (Förvaltningsbrevlådan). Under De två tidigare förvaltningarnas skilda metoder och processer för hantering av kundärenden har kartlagts och en gemensam hantering för ärenden i ett för ändamålet anpassat IT-stödsystem har införts: Detta har möjliggjort en mer detaljerad katalogisering av

ärenden och borgar således också för ett samlat uttag av statistik.

3.5.3 Uppföljning av projekt inom gröna obligationer

Kostnader

Projekt	Utfall 2023	Prognos 2024	Total budget
Gång - och cykeltrafik	-111,2	-262,8	-262,8
Energieffektivisering belysning	-53,7	-58,0	-58,0
Träd	-8,7	-12,1	-12,1

Belopp i mnkr.

Värdet i kolumn Total budget avser beslutad budget för år 2024

Mätetal miljö

Projekt	Mätetal	Utfall 2023	Beräknat utfall 2024
Energieffektivisering belysning	Energibesparing i MWh	4	-
Energieffektivisering belysning	Minskade växthusgas-emissioner (ton CO2e/år)	1 270	-
Gång- och cykeltrafik	Antal tillkommande cykelparkeringar	Inom ramen för åtgärden "Gång- och cykelbana under Hisingsbron till Jubileumsparken" har 18 cykelparkeringsplatser tillkommit.	Cykelparkering planeras vid cirka 74 målpunkter i staden med kapacitet för cirka 890 cykelplatser. Parkeringsplatserna utformas för att möjliggöra parkering av cyklar, elsparkcyklar och lådcyklar.
Gång- och cykeltrafik	Cykelvägnät– antal km nya cykelbanor	Cirka 2,8 km	Cirka 8,6 km
Gång- och cykeltrafik	Cykelvägnät– antal m2 åtgärdade cykelbanor	Cirka 52 500 m2	Cirka 60 000 m2
Gång- och cykeltrafik	Antal m2 åtgärdade gångbanor	Cirka 68 000 m2	Cirka 60 000 m2
Gång- och cykeltrafik	Färdmedelsandel för cykel	2023 beräknas cykelandelen till 7%, vilket är samma andel som 2019 respektive 2021-2022.	Cykelandelen bedöms öka på sikt, men andelen beror inte bara på hur cyklandet utvecklas utan även på hur andra färd sätt och resandet totalt utvecklas.
Gång- och cykeltrafik	Cykelvänlig stad	I 2022 års undersökning tyckte 37% av göteborgarna att Göteborg är en cykelvänlig stad. Undersökningen görs vartannat år vilket innebär att uppgift för 2023 saknas.	Bedömningen är att nivån kommer att vara densamma då variansen historiskt varit mycket låg.

		Uppskattningen är dock att nivån är densamma. Detta kan jämföras med stadens mål om att 75 % ska tycka att Göteborg är cykelvänlig år 2025.	
Gång- och cykeltrafik	Resvaneundersökning (beräkning utifrån olika externa mätningar)	2023 beräknas andelen resor till fots till 22 %, vilket är samma andel som 2021 och 2022. Det saknas ändamålsenliga data om resor till fots vilket försvårar analysen.	Andelen är svår att bedöma, inte minst eftersom vi saknar ändamålsenliga data. Andelen beror inte bara på hur gåendet utvecklas utan även på hur andra färdssätt och resandet totalt utvecklas.
Gång- och cykeltrafik	Överflyttningstvinst av minskade utsläpp (från motoriserade resor till fotgängaresor)	Då vi inte har data på andelen gångresor i relation till andra färdssätt går det i dagsläget inte att ordentligt uppskatta överflyttningstvinsten.	Överflyttningseffekten kommer troligtvis även fortsatt vara svår att uppskatta på grund av bristen på data.
Gång- och cykeltrafik	Attitydundersökning kopplat till upplevelsen av hur gångvänlig staden är och hur bra den är att vistas och röra sig i	Ingen ny uppföljning har gjorts sedan 2022 utan kommer att genomföras 2024. Uppskattningen är att utfallet är detsamma eller högre då förutsättningarna för att vistas och röra sig till fots har fortsatt att normaliseras efter pandemin.	Bedömningen är att den negativa trenden har brutits och att nivån är densamma eller högre i jämförelse med 2022.
Trädplantering	Antal träd	161	-

3.5.4 På vilket sätt har nämnden begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Rekrytering

I den nya förvaltningen pågår fortfarande arbetet med att se över roller och processer och vad som är en rimlig nivå för administrativa resurser går än så länge inte att fastställa. Under året har ny- och ersättningsrekryteringar diskuterats i förvaltningsledningen och det finns ett antal tjänster där tillsättning har skjutits på framtiden.

Sammanhållen stadsutveckling

Samarbetet mellan de stadsutvecklande förvaltningar innebär ökad transparens och effektivitet i stadsutvecklingsarbetet. Inom ramen för ny stadsutvecklingsorganisation pågår samverkan inom flera styr- och stödfunktioner. Exempel på kompetensområden som arbetar tillsammans och nyttjar kompetens över förvaltningsgränserna är juridik, kommunikation, nämndadministration och säkerhet mm. Ett sätt att samarbeta och använda varandras resurser är att de stadsutvecklande förvaltningarna har upprättat en gemensam organisation för tjänsteperson i beredskap (TiB).

Konsultanvändning

En projektgrupp med representanter för de fyra förvaltningarna har tillsatts och kommer arbeta med ett uppdrag under 2024 för att lägga en gemensam grund för hur de stadsutvecklande förvaltningar definierar konsulter samt se i vilka delar som vi kan samverka för en bättre styrning, uppföljning och kontroll av förvaltningarnas konsultanvändning.

Digitalisering

Förvaltningen planerade 2023 att genomföra ett antal digitaliseringsprojekt för ökad effektivitet och minskad administration. Med den ekonomiska situationen i förvaltningen har flera av dessa projekt fått skjutas på tills längre fram.

Kundärendehantering

Genom att gå över till ett gemensamt IT-stöd för kundärendehantering inom förvaltningen med ökad användarvänlighet blir handläggningstiderna kortare, det ger bättre kontroll över inkomna frågor och svar och större möjlighet till uppföljning och analys av frågor och svar. Genom en samlad information och kontroll på in- och utflöde ges större möjlighet till proaktivitet och förebyggande information till medborgarna och externa aktörer där kontaktcenter ges möjlighet att besvara fler frågor i första linjens support.

Ökad administration

Den nya organisationen som infördes vid förra årsskiftet har krävt stora resurser inom det administrativa området, även om det på sikt kan minska administrationen. Införandet av nytt ärendehanteringssystem, ny webbplats och nytt intranät har krävt administrativa resurser.

3.5.5 Utbyggnad av skyfallsanläggningar och att skyfallssäkra fastigheter

Under 2023 har skyfallslösningen i Fjärdingsparken färdigstälts och parken kunde öppna för allmänheten i november.

För Stabbeparken vid Östra sjukhuset pågår projektering och utförandet är ett avtal med VGR.

4 Bokslut

4.1 Sammanfattande analys

I anledning av NOS och omorganisationen fanns inte rätt förutsättningar för förvaltningen att få en rättvisande budgetfördelning. Detta samt avsaknad av enhetlig ekonomimodell gör det svårt att förklara avvikelser mer än ur en övergripande analys. Avvikelser förklaras per kontoklass i noter till resultaträkningen.

Det ekonomiska resultatet uppgår till ett underskott om 113,9 miljoner kronor. Avvikelsen mot senaste prognos som bedömdes i balans beror främst på återredovisat utökat kommunbidrag om 92 miljoner kronor samt snö- och halkbekämpningsinsatser som behövde genomföras under november-december. Under året har nämnden fattat beslut om besparingsåtgärder om 38 miljoner kronor som genomförts under året.

Se vidare redovisning i avsnitt 3.2 Ekonomisk uppföljning 3.3 Uppföljning av negativ avvikelse mot nämndens ekonomiska mål.

4.2 Resultaträkning

Resultaträkning N400 (belopp i tkr) (exklusive förvaltningsinterna intäkter/kostnader)	Utfall 2023	Budget 2023	Avv utf- budget
Taxor och avgifter	402 156	376 690	25 466
Hyror och arrenden	132 231	89 700	42 531
Bidrag	134 532	127 366	7 166
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	974 569	886 217	88 352
Försäljningsintäkter	3 092	19 115	-16 023
Övriga intäkter	76		76
Försäljning av omsättningstillgångar			
Summa Verksamhetens intäkter (Not 1)	1 646 656	1 499 088	147 568
Personalkostnader	-570 214	-558 599	-11 616
Lämnade bidrag	-8 148	-10 792	2 644
Köp av huvudverksamhet	-1 163 618	-1 018 331	-145 287
Lokal- och markhyror	-37 577	-36 760	-818
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-511 240	-477 929	-33 311
Bränsle, energi och vatten	-47 596	-55 562	7 966
Kostnader för transportmedel	-30 145	-27 131	-3 014
Köp av entreprenad och tjänster	-239 544	-144 500	-95 043

Resultaträkning N400 (belopp i tkr) (exklusive förvaltningsinterna intäkter/kostnader)	Utfall 2023	Budget 2023	Avv utf- budget
Övriga verksamhetskostnader diverse	-186 614	-170 298	-16 316
Förlust anläggningstillgångar	-3 579		-3 579
- Övriga verksamhetskostnader	-2 228 062	-1 941 303	-286 759
Summa Verksamhetens kostnader (Not 2)	-2 798 276	-2 499 901	-298 375
Avskrivningar	-643 027	-662 210	19 183
Summa avskrivningar (Not 3)	-643 027	-662 210	19 183
- Verksamhetens nettokostnader	-1 794 647	-1 663 023	-131 624
Generella statsbidrag och utjämning (Not 4)	1 777 169	1 762 730	14 439
- Verksamhetens resultat	-17 478	99 707	-117 185
Finansiella intäkter	98		98
Summa finansiella intäkter (Not 5)	98		98
Finansiella kostnader	-96 485	-99 707	3 222
Summa finansiella kostnader (Not 6)	-96 485	-99 707	3 222
- Resultat efter finansiella poster	-113 865	0	-113 865
Summa Resultat (Not 7)	-113 865	0	-113 865

4.3 Balansräkning

Balansräkning N400 (belopp i tkr)	IB 2023	Förändring	UB 2023
Markreserv	3 153	0	3 153
Verksamhetsfastigheter	4 032	-291	3 740
Fastigheter för affärsverksamhet	764	-230	534
Publika fastigheter	12 594 130	428 250	13 022 380
Pågående ny- till- och ombyggnad	963 280	-32 204	931 075
Summa Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13 565 358	395 525	13 960 883
Maskiner	13	1 019	1 032
Inventarier	248	-29	218
Summa Maskiner och inventarier	261	990	1 250
Konst	0	1 792	1 792
Summa Övriga materiella anläggningstillgångar	0	1 792	1 792
Summa Anläggningstillgångar (Not 8)	13 565 618	398 306	13 963 925
Bidrag till statlig infrastruktur	23 392	295	23 687
Förråd och lager	28 158	18 228	46 386

Balansräkning N400 (belopp i tkr)	IB 2023	Förändring	UB 2023
Kundfordringar	152 238	-49 712	102 526
Ankomstregistrerade leverantörsfakturor	0	0	0
Icke räntebärande kortfristiga fordringar / Andra kortfristiga fordringar	101 132	-34 046	67 086
Kommunkonto	-9 789 392	-665 066	-10 454 458
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	130 255	69 961	200 215
Kassa och bank	43 038	-40 996	2 042
Summa Omsättningstillgångar (Not 9)	-9 311 180	-701 336	-10 012 516
Summa Tillgångar	4 254 438	-303 029	3 951 409
Eget kapital, ingående värde	-113 010	48 010	-65 000
Justeringar	0	0	0
Periodens resultat	0	113 865	113 865
Summa Eget kapital	-113 010	161 875	48 865
Andra avsättningar	-863	-72	-935
Summa avsättningar (Not 10)	-863	-72	-935
Skuld för avgifter samt investeringsbidrag	-3 384 667	52 502	-3 332 165
Övriga långfristiga skulder	-2 706	2 706	0
Summa Långfristiga skulder (Not 11)	-3 387 373	55 208	-3 332 165
Leverantörsskulder	-598 427	172 885	-425 542
Kortfristiga skulder	-17 151	-7 973	-25 124
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-137 615	-78 893	-216 508
Summa KF skulder (not 12)	-753 193	86 019	-667 174
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder	-4 254 438	303 029	-3 951 409
Summa Balansräkning	0	0	0

4.4 Noter

Noter resultat- och balansräkning

Med anledning av ny organisation för stadsutveckling och omorganisation, fanns det inte rätt förutsättning för förvaltningen att göra en rättvisande budgetfördelning mellan intäkter och kostnader samt på olika kontoklasser. Tidigare ekonomimodell med köp/sälj ska i den nya organisationen upphöra och har under året delvis avvecklats. Att jämföra avvikelser mot budget är i många fall därför inte relevant för 2023.

Not 1 Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår till 1 646,7 mnkr och är 147,6 mnkr högre än budget.

Taxor och avgifter uppgår till 402,2 mnkr. Myndighetsintäkter främst för parkering uppgår till 342,6 mnkr och är 6,3 mnkr högre än budget. Egenavgifter för serviceresor uppgår till 26,3 mnkr är 2 mnkr högre än budget. avvikelse mot budget

2022 om 5,2 mnkr. Övriga taxor och avgifter består bland annat starttillstånd, gods och färjetransporter.

Hyres- och arrendeintäkter uppgår till 132,2 mnkr och är 42,5 mnkr högre än budget. 98,9 mnkr avser markupplåtelser på stadens mark. 30,4 mnkr avser ledningsupplåtelser.

Bidrag uppgår till 134,5 mnkr och är 7,2 mnkr högre än budget. 110,4 mnkr avser upplösning av investeringsbidrag. Övriga bidrag avser bland annat innovationsprojekt och sökta bidrag.

Försäljning av verksamhet och konsulttjänster uppgår till 974,6 och är 88,3 mnkr högre än budget. 602,7 mnkr avser intäkter för uppdragsverksamhet och är 92,8 mnkr högre än budget. Övriga intäkter i kontoklassen avser till största delen fakturering av utförda uppdrag för andra nämnder och bolag samt investering.

Försäljningsintäkter uppgår till 3,1 mnkr och är 16 mnkr lägre än budget. Felaktig budget härrör till intäkter som bokförs på försäljning av verksamhet och konsulttjänster. 1,3 mnkr av intäkterna avser försäljning av virke från skogsavveckling.

Not 2 Verksamhetens kostnader

Verksamhetskostnaderna uppgår till 2798,3 mnkr och är 298,4 miljoner högre än budget

Personalkostnaderna uppgår till 570,2 mnkr och är 11,6 mnkr högre än budget. Antalet årsanställda vid årets utgång är 881,7. Avvikelsen beror på att förvaltningen balanserade obalanser i budget om 12,4 mnkr i kontoklassen. Som åtgärd i enlighet med handlingsplan har rekrytering på vakanta tjänster senarelagts.

Kostnader för lämnade bidrag uppgår till 8,1 mnkr och är 2,6 mnkr lägre än budgeterat.

Kostnader för köp av huvudverksamhet uppgår till 1 163,6 mnkr och är 145,3 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror bland annat på ökat resande inom serviceresor och tillfälliga avtal, vinterkostnader pga. fler snö- och halkpådrag än budgeterat samt ökade kontraktskostnader pga. av index och omförhandlade avtal.

Kostnader för lokal- och markhyror uppgår till 37,6 mnkr och är 0,8 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror främst på högre hyreskostnader än budgeterat.

Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader uppgår till 511,2 mnkr och är 33,3 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror främst på högre kostnader kopplat till uppdragsverksamhet.

Kostnader för bränsle, energi och VA uppgår till 47,6 mnkr och är 8 mnkr lägre än budgeterat har ökat jämfört med föregående år med 3,5 mnkr. Energisparåtgärder har gjorts under året som till viss del mött kraftiga indexökningar. I budget gjordes en förstärkning pga. rådande energikris.

Kostnader för transport uppgår till 30,4 mnkr vilket är 3 mnkr högre än budget. Budgetavvikelsen beror främst på nytecknade leasingavtal av fossilfria bilar samt ökade kostnader för drivmedel för fordon och maskiner.

Kostnaden för köp av entreprenad och tjänster uppgår till 239,5 vilket är 95 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror främst på att på att förvaltningen balanserade obalanser i budget om ca 80 mnkr i kontoklassen. Ca 12 mnkr av avvikelsen är högre kostnader kopplade till uppdragsverksamhet som vidarefaktureras.

Kostnader för övriga verksamhetskostnader uppgår till 186,6 mnkr vilket är 16,3

mnkr högre än budget. Ca 14 mnkr av avvikelsen är högre kostnader kopplade till uppdragsverksamhet som vidarefaktureras.

Kostnader för förlust av anläggningstillgångar uppgår till 3,6 mnkr och avser främst förgäveskostnader vid avbrytande av projekt, varav de största avser Hammarkullestationen, ökad säkerhet för cyklister i närhet av byggplatser samt entrén av Linnéplatsen.

Not 3 Avskrivningar

Avskrivningarna uppgår till 643 mnkr och är 19,2 mnkr lägre än budgeterat. Avvikelsen beror på att projekt inte blivit färdigställda i den takt som tidigare planerats.

Not 4 Kommunbidrag / Generella statsbidrag och utjämningsbidrag

I raden för kommunbidrag redovisas erhållna kommunbidrag, erhållna kommuncentralt avsatta medel, kommuninterna bidrag. Kommunbidraget för 2023 uppgår till 1 766,2 mnkr. Justering om -4 mnkr för naturreservat till SBF samt 0,5 mnkr för klimat har därefter gjorts. Avropade kommuncentralt avsatta medel om 14,4 mnkr finns bokförda under kommuninterna bidrag. (Enkelt avhjälpta medel 9,8 mnkr, Sommarlovskort 2,2 mnkr, Citysamverkan 1,0 mnkr, Jubileumssatsning 2021 1,5 mnkr, Förstärkt kameraövervakning 0,5 mnkr, klimatväxling -0,5 mnkr).

Not 5 Finansiella intäkter

Årets ränteintäkter uppgår till 0,1 mnkr och avser främst kundfordringar

Not 6 Finansiella kostnader

Räntekostnaderna uppgår till 6,5 mnkr vilket är 3,2 mnkr lägre än budget. Avvikelsen beror på att projekt inte blivit färdigställda i den takt som tidigare planerats.

Not 7 Årets resultat

Årets driftsresultat uppgår till -113,9 miljoner kronor. Underskottet beror främst på återförd tilläggsbudget samt omfattande snö och halkbekämpningsinsatser under november/december.

Not 8 Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna har ökat med 398 mnkr och uppgår till 13 964 mnkr varav 931,1 mnkr avser pågående projekt. Förändringen består av årets färdigställda och aktiverade anläggningar ca 1 079 mnkr, årets avskrivningar ca - 643 mnkr, årets förändring av pågående projekt -32 mnkr och årets utrangeringar/förgäveskostnader ca -4 mnkr.

Not 9 Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna har minskat med 701 mnkr.

Förråd och lager har ökat med 18,2 mnkr främst beroende på stora sällanköp för att få bättre pris och samordna leveranser samt inköp av material till kommande större projekt till exempel Spårvägen till Lindholmen.

Kundfordringar har minskat med 49,7 mnkr kr och beror främst på att allt var fakturerat föregående år gällande Park och Naturförvaltningen då denna förvaltning upphörde 2022-12-31

Icke räntebärande kortfristiga fordringar har minskat med 34 mnkr. Den största delen av denna minskning avser fordran för moms som minskat med 30 mnkr.

Kommunkontot ingår i kortfristiga fordringar men årets förändring är negativ med 665 mnkr

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 70 mnkr och beror

främst på att under år 2022 skedde en omorganisation då allt skulle vara fakturerat innan årsskiftet.

Not 10 Avsättningar

Avsättningarna har ökat marginellt och uppgår till 0,9 mnkr. Ökningen beror på en avsättning avseende framtida åtaganden gällande ej reglerad självrisk.

Not 11 Långfristiga skulder

Långfristiga skulder har minskat med 55,2 mnkr. Minskningen beror framför allt på upplösning av skuldanläggningar under 2023. Ökat netto med 9,7 mnkr för pågående projekt, 48,2 mnkr har aktiverats under 2023 som skuldanläggning under 2023. Avskrivning om 110,4 mnkr under 2023. Netto 52,5 mnkr.

Not 12 Kortfristiga skulder

Summa Kortfristiga skulder har totalt minskat med 86 mnkr. upplösning för skuldanläggningar. Ökat netto med 9,7 mnkr för pågående projekt, 48,2 mnkr har aktiverats under 2023 som skuldanläggning under 2023. Avskrivning om 110,4 mnkr under 2023. Netto 52,5 mnkr.

Leverantörsskulderna är 172,9 mnkr lägre. Minskningen mot föregående år beror främst på att kortfristiga skulder fakturerades i stor omfattning i samband med att tidigare förvaltningar skulle avvecklas.

Övriga interimsskulder har ökat med 76,5 mnkr jämfört med 2022 vilket beror främst på att fakturor föregående år begärdes in och hanterades för avslutande nämnder. Upparbetade kostnader 2023 är och högre än normal år främst på grund av vinterförhållanden november/december.

5 Styrinformation till nämnden

5.1 Grunduppdraget

Stadsmiljönämndens uppdrag

Stadsmiljöförvaltningen har ett helhetsansvar för stadens offentliga rum och samlade framkomlighet. Förvaltningen arbetar för att skapa tillgängliga, attraktiva, trygga, jämlika, levande och hållbara stadsmiljöer och naturområden.

Vi ska bidra till ett enklare vardagsliv, med mindre miljöpåverkan, en förbättrad folkhälsa och högre ekonomisk aktivitet i Göteborg. Förvaltningen arbetar för att stärka Göteborg som en stad med stora gröna kvalitéer, ur ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv, samtidigt som staden utvecklas.

För att förvaltningen ska kunna prioritera investerings- och reinvesteringsåtgärder som skapar stor nytta för staden enligt förvaltningens uppdrag, har en urvalsmall för portföljstyrningen tagits fram. Urvalsmallen bygger på de tre hållbarhetsdimensionerna och de mål och riktlinjer förvaltningen styrs av i planer och program. Alla åtgärder värderas ur en rad nyttoparametrar ur ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv.

Social hållbarhet

Göteborg ska vara en jämlik stad som bidrar till ett gott liv för alla. Utvecklingen styrs mot minskade skillnader i livsvillkor för ökad sammanhållning, tillit och delaktighet. Stadsmiljöförvaltningen har en viktig roll som ansvariga för stadens rum och samlade framkomlighet genom att förvalta och utveckla tillgängliga, attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden för alla.

Stadsmiljöförvaltningen utvecklar offentliga miljöer som är attraktivt utformade med platser som uppmuntrar människor att vistas och röra sig i staden vilket bidrar till trygghet och tillhörighet. Genom tillgång till friytor och bra utemiljöer för lek och utevistelse vid bostäder, fritidshem, förskolor och grundskolor skapas miljöer där barn och unga har plats för rekreation och samspel.

Göteborg är en nära, sammanhållen och robust stad där parker, naturområden och stadsrum finns nära göteborgare och besökare och bidrar till varierade, jämlika och hälsosamma upplevelser och livsmiljöer som stärker stadens identitet. Stadsmiljöförvaltningen ansvarar för att det är lätt att röra sig längs blå och gröna stråk, både till vardags och som rekreation. Den sammanhållna staden överbygger

fysiska, mentala och sociala barriärer och binds ihop med god infrastruktur och snabb och pålitlig kollektivtrafik. I en robust stad har invånarna förtroende till varandra och samhällets funktioner. Stadsmiljöförvaltningen arbetar aktivt för att ta del av människors kunskap och engagemang och ge dem inflytande när staden utvecklas.

Prioriterat program: Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026

Ekologisk hållbarhet

Göteborg ska vara en ekologiskt hållbar stad år 2030 och en av världens mest progressiva städer när det kommer till att förebygga och åtgärda miljö- och klimatproblem. Som förvaltare av halva Göteborgs Stads yta, har stadsmiljöförvaltningen ett stort ansvar att i alla beslut och vid all utveckling av staden värna naturen, klimatet och människors hälsa.

Stadsmiljöförvaltningen utvecklar ytor för park- och naturområden i staden där blå och gröna stråk skapar samband för såväl arter och ekosystem som för människors behov av rekreationsmiljöer. En rik och varierad grönska, anpassad efter platsens behov, skapar förutsättningar för biologisk mångfald och hanterar konsekvenser av ett varmare klimat, som skyfall, torka och höga temperaturer.

Stadsmiljöförvaltningen ska vara en kunskapsbas och inspiratör i hur man framgångsrikt utvecklar ekosystemtjänster i stadsmiljö.

Stadsmiljöförvaltningen driver på utvecklingen mot ett ökat hållbart resande och minskad biltrafik. Ett förändrat trafiksystem bidrar till att fler väljer gång, cykel och kollektivtrafik. Anpassningar görs för att skapa en gång- och cykelvänlig stad genom att skapa förutsättningar för nya bättre cykelbanor, delad mikromobilitet och tillgänglig kollektivtrafik.

Klimat- och miljöpåverkan vid skötsel och anläggning av parker och trafikinfrastruktur minskas successivt genom lägre resursanvändning och återbruk samt genom användning av material och arbetsmetoder med allt lägre miljö- och klimatpåverkan.

Prioriterat program: Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030

Ekonomisk hållbarhet

Göteborg ska ha en ekonomi som är hållbar över tid och som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer. Att skapa en nära, sammanhållen och robust stad där grönstrukturens ekosystemtjänster är värdeskapande, ligger till grund för en hållbar samhällsekonomi. Stadsmiljöförvaltningen som underhåller, förvaltar och utvecklar Göteborgs utemiljöer och anläggningar har en viktig roll i att värna om de resurser vi har. Redan i tidiga skeden beaktas behov och möjligheter till långsiktigt underhåll samtidigt som avtalen styrs mot att vara resurseffektiva och ändamålsenliga.

Göteborg är en arena för innovation där näringsliv, akademi och andra aktörer ges möjlighet att utveckla och testa lösningar inom exempelvis elektrifiering, digitalisering och automatisering. Stadsmiljöförvaltningens egen regi-verksamhet möjliggör verksamhetsnära innovation och snabb påverkan på utförandet av drift och underhåll.

En bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor är strategiskt viktigt för Göteborg Stad som attraktiv arbetsgivare, eftersom det är viktiga konkurrensmedel och skapar förutsättningar för den framtida kompetensförsörjningen.

Stadsmiljöförvaltningen bidrar till att bygga ut en infrastruktur med god framkomlighet och tillgänglighet, vilket är avgörande för näringslivets transporter och för att fortsätta utvecklas som ett viktigt logistikcentrum för Skandinavien.

Göteborg är arbetsmarknadsregionens kärna och stärks genom konkurrenskraftiga restider för kollektivtrafiken och genom en väl utbyggd infrastruktur för de prioriterade trafikslagen i staden; gång, cykel och kollektivtrafik. En utvidgad arbetsmarknadsregion attraherar arbetskraft och bidrar till en hög och hållbar tillväxt. Stadsmiljöförvaltningen bidrar genom arbetsmarknadsinsatser till att fler närmar sig den öppna arbetsmarknaden.

Prioriterat program: Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2023 - 2035

5.1.1 Sammanhållen stadsutveckling

Kommunfullmäktige beslutade i november 2021 om ny organisation för stadsutvecklingsområdet och organisationen trädde i kraft den 2 januari 2023. Syftet med organisationsförändringen är att skapa en organisation som ger en mer sammanhållen stadsutvecklingsprocess – i såväl planering, genomförande som förvaltning av staden. Organisationsförändringen ska också bidra till ökad effektivitet och transparens i arbetet med stadsutveckling för boende, besökare och näringsliv. De nya nämnderna som bildades i organisationsförändringen är; stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, stadsfastighetsnämnden och stadsmiljönämnden. Organiseringen utgår från följande fyra skeden:

För att konkretisera och förklara begreppet sammanhållen stadsutveckling har följande målbild tagits fram:

Vi utvecklar staden med utgångspunkt i behoven hos boende, besökare och näringsliv. Vi går i takt i såväl planering, som genomförande och förvaltning. Vi fördelar ekonomiska och personella resurser med helhetssyn på uppdraget. Olika mål inom stadsutveckling hålls samman med en gemensam målsättning om en hållbar stad.

Genomförd verksamhet

Under första året i ny stadsutvecklingsorganisation har fokus legat på att säkerställa verksamhet och leveranser i de nya förvaltningarna. Det innebär både att fortsätta förvalta fungerande processer inom de fyra berörda förvaltningarnas ansvarsområden samt att utveckla nya arbetssätt och arbetsformer i syfte att sträva efter en mer sammanhållen stadsutveckling.

Samverkan på olika nivåer.

En viktig del under året har varit att utveckla och öka samverkan mellan de berörda förvaltningarna men också med övriga förvaltningar som arbetar inom stadsutveckling. På ledningsnivå har detta konkretiserats genom att direktörerna har regelbundna ledningsmöten för att säkerställa samverkan och arbetet mot den gemensamma målbilden. Samverkansforumet, kallat *Sammanhållen*

stadsutveckling, består av direktörerna för stadsbyggnads-, exploaterings-, stadsmiljö-, stadsfastighets-, kretslopp- och vatten- och idrott- och föreningsförvaltningen samt direktören för stadsledningskontorets avdelning för stads/samhällsutveckling. Utöver detta har samtliga förvaltningsledningar mellan de berörda förvaltningarna träffats fem gånger under året. Teman för dessa möten har varit de gemensamt beslutade fokusområdena; ett processorienterat arbetssätt, ett transparent och kundfokuserat arbetssätt och samarbetskultur. Tidigt under året tog också de fyra förvaltningarna fram vilka beteenden som ska känneteckna samverkan mellan förvaltningar och gentemot kunder baserat på stadens fyra förhållningssätt. Samverkan kommer att fortgå under 2024 och de gemensamma förvaltningsledningsmötena kommer i delar att utökas med förvaltningsledningarna för kretslopp- och vatten samt idrott- och förening.

Arbetssätt och processer.

Förvaltningarna har prioriterat arbetet med att kartlägga tre av de mest verksamhetskritiska processerna inom våra verksamheter; plan- och exploateringsprocessen, taktisk planering och strategisk lokalförsörjning. Detta arbete har pågått under hela året och kommer att fortsätta även kommande år. För att öka den sammantagna processmognaden i förvaltningarna har gemensamma processutbildningar tagits fram. Syftet har varit att skapa en gemensam plattform för fortsatt utvecklingsarbete.

En annan viktig del, utifrån syftet med den nya organisationen, är att den sammanhållna stadsutvecklingen sker utifrån de fyra skedena. Processer som hanteras inom stadsutvecklingsområdet löper över en längre tid och det kan ta många år från en idé om exploatering till byggnation av bostäder eller verksamhetslokaler. Detta gör att det kan vara svårt mäta effekter av förändrade arbetssätt. I bilaga till årsrapporten finns trots detta ett antal mått beskrivna utifrån de fyra skedena. Måttbilagan är gemensam för de fyra nämnderna inom sammanhållna stadsutveckling. På sikt och över tid behöver de nya förvaltningarna kunna visa på att genomförd omorganisation leder till exempelvis ökade leveranser, mer effektiv handläggning och nöjdare kunder i form av boende, besökare och näringsliv. För att kunna mäta detta har förvaltningarna påbörjat ett arbete med att identifiera mått för att ge möjlighet att analysera om stadsutvecklingen gradvis blir mer sammanhållen.

Samlokalisering.

En betydande förutsättning, som tidigt identifierades som en möjlig framgångsfaktor, för ny organisation var att samlokalisera stora delar av verksamheten hos de fyra förvaltningarna. Redan under hösten 2022 initierades ett lokalprojekt. Projektet syftar till att öka samverkan mellan förvaltningarna samtidigt som lokaler som idag används kan avyttras för att skapa möjligheter för staden att utvecklas i även dessa områden. För närvarande pågår planering avseende temporära lokaler och ombyggnation. Om lokalprojektet genomförs enligt nuvarande planering kommer inflyttning i ombyggda lokaler att ske i början av 2026.

Resultat och effekter

Under de senaste åren har staden genomfört ett antal omorganisationer. I många fall har det konstaterats att denna typ av verksamhetsmässiga förändringar tar tid att få på plats för att uppnå förväntad nytta med de genomförda förändringarna. För stadsutvecklingsområdet, med delar som omfattar långa processer inom såväl planering och genomförande som förvaltning, kommer det också att ta tid att uppnå full effekt av omorganisationen.

Implementering av sammanhållen stadsutveckling.

Under våren genomfördes en tidig uppföljning av förutsättningarna för ny organisation. Vid uppföljningen framkom inga större behov av justeringar av reglementen eller ansvars- och personalfördelning. Samtliga förvaltningar är av uppfattningen att ny stadsutvecklingsorganisation skapar förutsättningar för att arbeta skedesindelad och processinriktat.

I höstens medarbetarenkät framkom att det fortfarande finns en utmaning i att få till nya arbetssätt och förhållningssätt i den samlade organisationen. Det finns delar av respektive förvaltning som inte upplever sig vara delaktiga i att åstadkomma en sammanhållen stadsutveckling. Det är därför viktigt med förankring och delaktighet i det fortsatta arbetet.

Nya arbetssätt och metoder.

Några av de leveranser som pågår alternativt ägt rum i ny organisation är:

- En övergripande inriktning för samordnad stadsutveckling (ÖISS) är klar. En förstudie områdesplanering är också klar och det finns förslag till process för inriktningsbeslut för större investeringsprojekt och planprogram
- Kartläggning av gemensam plan- och exploateringsprocess (PLEX) pågår i samverkan mellan berörda förvaltningar
- Ny styrmiljö för stadens lokaler har tydliggjorts för staden som helhet och håller på att implementeras
- Ny typ av ärende har skapats där stadsbyggnadsförslag som är överenskomna i tidigt skede tas fram för utveckling av stadens mark
- Ny rutin för markanvisningar som innebär att avstämning mellan berörda nämnder sker innan de genomförs.

Det konkreta arbetet kommer fortsatt innebära behov av att exempelvis se över processer, samarbetsformer med berörda aktörer och kulturfrågor i syfte att uppnå en mer sammanhållen stadsutveckling.

5.1.1.1 Ett processinriktat arbetssätt

Ett processorienterat arbetssätt innebär att vi med en gemensam målbild och gemensamma arbetsprocesser skapar värde för de vi är till för.

- Förvaltningen har utvecklat en process för planering och genomförande av investerings/ reinvesteringsåtgärder. Processen har kalibrerats mot motsvarande process på stadsfastighetsförvaltningen.
- Förvaltningen har etablerat ett processorienterat arbetssätt inom portföljstyrningen. Styrande aktiviteter är ordnade för att möjliggöra bästa möjliga leverans inom investeringsprocessen.
- Förvaltningen har bidragit i framtagandet av ÖISS inom den taktiska planeringen.
- Förvaltningen har deltagit i uppstarten av organiseringen mellan de stadsutvecklande förvaltningarna vad gäller kommungemensamma frågor i syfte att möta organiseringen inom stadsområdena.
- Förvaltningen har arbetat med att kartlägga processen *Hantera serviceresor*. Arbetet möjliggör effektivare arbetssätt och tydligare gränssnitt gällande ansvarsfördelning och rutiner inom serviceresorverksamheten.
- Avdelning Mobilitet och serviceresor har genomfört en organisationsjustering som främjar ett mer processinriktat arbetssätt.
- Förvaltningen bidrar med kompetenser in i det gemensamma

processarbetet. Detta gäller både internt inom förvaltningen och i PLEX-processen. Detta är en förutsättning för att kunna jobba med gemensamma mål och arbetssätt. Ett processinriktat arbetssätt gynnar gemensamma mål och skapar engagemang och delaktighet. I detta ingår också att fortsätta jobbet med att ha en tydlighet i ansvar och mandat inom verksamheten.

- Förvaltningen arbetar med en ny ekonomistyrningsmodell, DU-modellen, för att förenkla, effektivisera och utveckla våra leveranser.
- Processutveckling av kund- och ärendeprocessen

5.1.1.2 Ett transparent och kundfokuserat arbetssätt

Med ett transparent och kundfokuserat arbetssätt tänker vi på kundens förutsättningar och behov utifrån ett hela-staden-perspektiv.

- Förvaltningens framtagande av åtgärdsbeskrivningar sker ofta dialog med intressenter. Det kan handla om fastighetsägare, verksamhetsutövare och representanter för andra grupper, till exempel skolor som representerar elever och föräldrar.
- Förvaltningen genomför dialoger i de projekt där det bedöms vara avgörande för projektets resultat. I år har en större dialog genomförts i upprustningen av Plikta samt i andra projekt såsom projekt för utegym, parker och lekplatser.
- Förvaltningens översyn av processen *Hantera serviceresor* bidrar till att lyfta kundperspektivet i varje arbetsuppgift.
- Kundundersökningen för Styr & Ställ används aktivt för kontinuerlig utveckling av tjänsten.
- Förvaltningen har gjort en Innovationsspeed tillsammans med Intraservice inom Mobilitet Rosenlund.
- Förvaltningen har undersökt upplevelsen av Stenpiren som mobilitetshubb.
- Löpande kunddialog i Trafik Göteborg för att säkerställa en trygg, säker och hållbar framkomlighet för samtliga trafikslag.
- Medborgardialog, till exempel med nätverket ERGO
- Apputveckling för att förenkla anmälning processen för medarbetare gällande avvikelser på utförd drift och skötsel
- Utveckling av uppföljning och analys gällande inkomna synpunkter och klagomål

5.1.1.3 En samarbetskultur

Med samarbetskultur menas att vi utmanar och stöttar varandra i att gå från delar till helhet. Vi samarbetar mellan enheter, avdelningar och över förvaltningsgränser.

- Förvaltningen har arbetat med ett samlat arbetssätt för de tre avdelningar som innehar projektverksamhet i investeringsportföljen.
- Förvaltningen har ett omfattande samarbete med stadsbyggnads- och exploateringsförvaltningen i följande projekt
 - St Sigfrids plan
 - Södra vägen
 - Mölndalsåns dalgång
 - Citybuss
 - Arena projektet
 - Burgårdsplatsen
 - Projekt Korsvägen
- Sömlöst arbete i Trafiksamordningen mellan stadsmiljö- och exploateringsförvaltningen.

- Förvaltningens medarbetare har i stor utsträckning fortsatt ta ansvar i uppgifter som i ny organisation är fördelade till annan förvaltning (stafettpinnar).
- Stadsmiljöförvaltningen har en utvecklad samverkan om trafikinformationsarbete och trafikledning, tillsammans med Trafikverket och Västrafik, i organisationen Trafik Göteborg
- Förvaltningen har identifierat behov av områdesplanering som omhändertar mobilitets- och framkomlighetsperspektivet.
- Förvaltningen har identifierat och satt i gång ett arbete för att lösa hantering av snabba, fysiska åtgärder i befintlig stad.
- AC beredning kommer att vara styrgrupp för förvaltningens uppdrag från kommunfullmäktiges budget.
- Fortsatt arbete med att skapa en gemensam kultur pågår.
- Bygga nätverk, se helheten och att involvera och engagera olika delar inom staden innan beslut.
- Förvaltningen samarbetar med exploateringsförvaltningen i ett gemensamt projekt för att tillsammans arbeta för anläggning av 100% fossilfria byggen
- Försäljning av arbetsmarknadslag till idrotts- och föreningsförvaltningen.
- *En renare stad* - Ett samverkansprojekt mellan stadsmiljöförvaltningen, demokrati och medborgarservice, miljöförvaltningen och exploateringsförvaltningen.

5.1.2 Trafikutveckling

Uppföljning av resor

2023 fortsätter antalet resor att öka och är nu 3 procent högre än 2022. Jämfört med 2019 är det totala resandet drygt 1 procent lägre. Resandet med kollektivtrafik har ökat mest, 7 procent, även resor med gång och bil ökar medan resor till cykel minskat gentemot 2022. I rapporten Trafik- och resandeutveckling för 2023 utvecklar vi analysen ytterligare.

Ökad andel resor med cykel och gång

År 2035 är målet att minst 35 procent av alla resor till fots eller med cykel.

2035	Nuläge (2023)
≥ 35 %	29%

Cykelresorna minskade med 4 procent under 2023 jämfört med 2022. Beräkningen baseras på cykelflödena under vardagar vid permanenta mätplatser. Dock har vi ett databortfall främst under 2022 vilket innebär en osäkerhet i uppskattningen. Minskningen antas bero på det nederbördsrika vädret 2023 jämfört med 2022 som var ovanligt torrt. Av alla resor uppskattas 7 procent av resorna ske med cykel.

Resor till fots uppskattas ha ökat med 3 procent under 2023 jämfört med 2022. Uppskattningen är väldigt osäker eftersom resor till fots inte mäts kontinuerligt på representativa mätplatser. Som grund till uppskattningen ligger kontinuerlig mätning av gående, dels Innerstadens mätning, dels mätning på Hisingsbron. Av alla resor uppskattas 22 procent av resorna ske till fots.

Sammantaget sker 29 procent av alla resor till fots eller med cykel.

Ökad andel motoriserade resor med kollektivtrafiken

År 2035 är målet att minst 55 procent av de motoriserade resorna görs med kollektivtrafik.

2035	Nuläge (2023)
≥ 55 %	41%

Resorna med kollektivtrafiken ökade med 7 procent under 2023 jämfört med 2022. Den största ökningen syns under januari-februari som under 2022 fortfarande var påverkat av restriktioner. Trots en fortsatt ökning är resandet inte fullt återhämtat i jämförelse med 2019. Det är 2 procent färre resor med kollektivtrafiken under 2023 i jämförelse med 2019. Av de motoriserade resorna gjordes 41 procent med kollektivtrafik.

Biltrafiken i Göteborg 2023 ökade med cirka 3 procent jämfört med 2022 års nivå. Som grund till beräkningen av biltrafik ligger sedan 2017 passager vid trängselskattestationerna under vardagar. Renoveringen av Tingstadstunneln fortsätter att påverka beräkningen av bilresorna. Renoveringen medför förändring av resvägar och det påverkar hur bilarna blir räknade via trängselskattestationerna. Vi har därför tagit hänsyn till de förändrade resvägarna vid uppföljningen av biltrafiken.

Tabell 1 nedan redovisar förändringen i antalet resor mellan 2022 och 2023 samt en jämförelse med normalåret 2019 (året innan pandemin) med 2023. Totalt ökade resandet 2023 jämfört med 2022. Resandet med gång, kollektivtrafik och bil ökade medan resor med cykel minskade. Jämfört med 2019 har resandet till fots och med cykel ökat, medan det motoriserade resandet har minskat.

Tabell 1 Förändring för våra olika färdmedel mellan 2019, 2022 och 2023

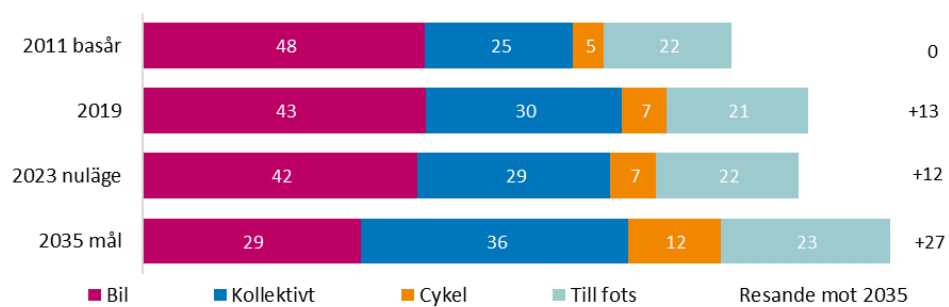
Färdmedel	Förändring 2022-2023	Förändring 2019-2023
Cykel	-4%	+ 1%
Kollektivtrafik	+7%	- 2%
Bil	+3%	-3%
Resor till fots	+3%	+1%
Totala resandet	+3%	-1%

Utöver dessa färd sätt har vi resor med delade elsparkcyklar som har minskat med 5 procent jämfört med 2022. Elsparkcyklar definieras som cykel och räknas delvis av mätutrustning på Hisingsbron.

Färdmedelsfördelningen 2023

Utifrån trafikutvecklingen under 2023 är färdmedelsfördelningen 22 procent med resor till fots, 7 procent med cykel, 29 procent med kollektivtrafik och 42 procent med bil. Det är en viss förändring jämfört med 2022. Men även om en större andel reser med kollektivtrafiken under 2023 är antalet kollektivresor lägre än 2019. Resandet totalt 2023 är drygt 1 procent lägre i jämförelse med 2019. Jämfört med basåret 2011 har det totala resandet ökat med 12 procent.

Diagram 1 Färdmedelsfördelning basår 2011, nuläge 2023 och målår 2035 (procent)

Kompletterande tabell till stadsmiljönämndens investeringar

Underbilaga 1.

Investeringsområde (mnkr)	Utfall 2023		Budget 2023	
	Utg	Ink	Utg	Ink
Stadsmiljö				
Gång- och cykeltrafik	111,2	33,1	290,0	32,0
Kollektivtrafik*	96,7	38,5	220,0	56,0
Bil-och godstrafik	54,8	10,2	120,0	12,0
Utemiljöer	41,1	0,6	50,0	
Summa Stadsmiljö	303,8	82,4	680,0	100,0
Reinvestering	<i>Netto</i>	<i>221,3</i>	<i>Netto</i>	<i>580,0</i>
Spårvägsbanan *	33,3		50,0	
Byggnadsverk	104,9	2,4	280,0	
Belysning och Energieffektivisering	107,1		140,0	
Gator och Vägar	240,2	0,4	250,0	
Summa Reinvestering	485,5	2,8	720,0	
NAMNGIVNA PROJEKT, Stadsmiljö	<i>Netto</i>	<i>482,7</i>	<i>Netto</i>	<i>720,0</i>
Avenyn upprustning	4,0	1,5	5,5	1,9
Slakthusmotet - kommunala delar				
Torslanda tvärförbindelse	1,6		3,5	
Upprustning kanalmurar	2,2		6,0	
Packhuskajen	37,9		41,0	
NAMNGIVNA PROJEKT, Koll2035				
Angöring busstrafik			0,5	
Gropegårdslänken				
Citybusstråk			2,0	
NAMNGIVNA PROJEKT, KomFram Göteborg				
Engelbrektslänken - En ny Spårvägslänk *	3,0	1,4	19,5	15,1
Övriga KomFram Göteborg				
NAMNGIVNA PROJEKT, Västsvenska Paketet				
Hisingsbron * - 501	71,1		194,0	
Initiala åtgärder kollektivtrafik och cykel			8,0	8,0
Nedsänkning av E45 Gullbergsvass - 501				
Summa Namngivna projekt	119,7	2,8	280,0	25,0
Övriga Poster	<i>Netto</i>	<i>116,9</i>	<i>Netto</i>	<i>255,0</i>
Budgetregleringspost nyinvestering			-179,0	-25,0
Budgetregleringspost reinvestering			-157,0	
Konstnärlig utsmyckning (1%)	0,7		6,0	
Summa Övriga poster	0,7	0,0	-330,0	-25,0
	<i>Netto</i>	<i>0,7</i>	<i>Netto</i>	<i>-305,0</i>
Summa Totalt	909,7	88,0	1 350,0	100,0
	Netto	821,6	Netto	1 250,0

* Ingår helt eller delvis i uppdraget att bedriva kollektivtrafik. Kapitalkostnaderna bekostas av Västtrafik.

Investeringsredovisning per område

Stadsmiljönämndens investeringar betraktas som en del av nämndens grunduppdrag. Med ett helhetsansvar för stadens offentliga rum och samlad framkomlighet arbetar förvaltningen för att skapa tillgängliga attraktiva, trygga, jämlika och levande stadsmiljöer och naturområden.

De investeringar som utförs ska dels bidra till att utveckla stadens park- och naturområden så att de ger göteborgarna goda möjligheter till rekreation och bidrar till en rik och meningsfull fritid. Stadsmiljönämndens investeringar ska även bidra till att göra det enklare och säkrare att transportera sig i Göteborg med tyngdpunkt på gång, cykel och kollektivt resande. Genom att anpassa stadens trafik till framtidens behov kan boende, besökande och näringsliv hitta nya hållbara resvanor. Genom att möjliggöra en ökande andel klimatneutrala transporter bidrar stadsmiljönämndens investeringar till en god miljö.

Stadsmiljönämndens investeringsplan delas i tre delar:

Stadsmiljö – är stadsmiljönämndens nyinvesteringar som är strukturerade med utgångspunkten för hur medborgare och näringsliv transporterar sig eller nyttjar en plats. Projekten inom investeringsområdet är ofta av mindre karaktär. Det kan vara i form av löpande åtgärder men det kan även vara utpekade projekt.

Reinvestering – Reinvesteringsområdena handlar till största delen om att återställa utslitna anläggningar, parker och naturområden till ursprungligt skick. Även här finns en del löpande åtgärder, men det flesta åtgärderna är namngivna och specifika. En del projekt kan vara kostsamma trots att det handlar om reinvestering.

Namngivna projekt - Inom namngivna projekt finns åtgärder som är av större karaktär. De är ofta komplexa utifrån en eller flera aspekter som till exempel ekonomi, geografi, omgivningspåverkan med mera. Projekten inom investeringsområdet Namngivna projekt sorteras under olika rubriker: Stadsmiljö, Koll2035, KomFram Göteborg samt Västsvenska paketet.

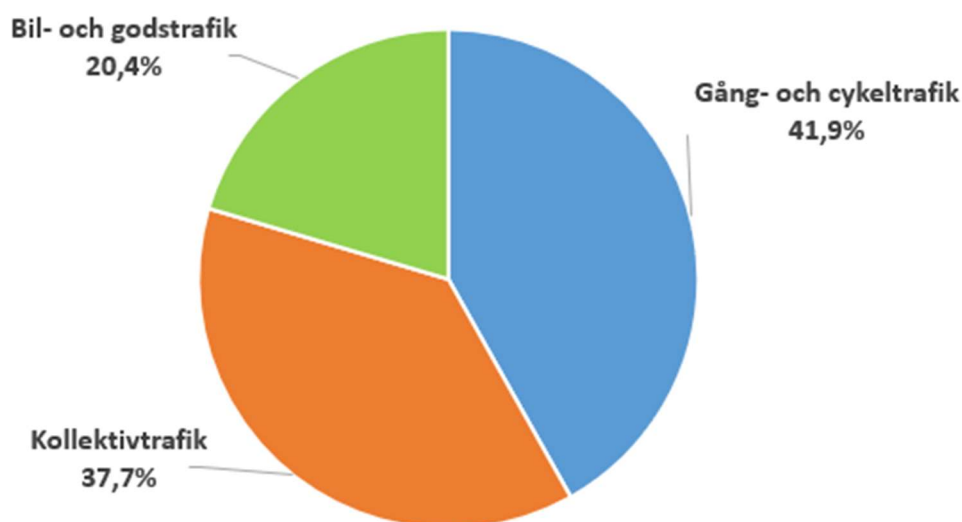
Utfall 2023

Investeringsutgifterna år 2023 uppgår till 909,7 mnkr. Det är en avvikelse mot tilldelad budget med -440,3 mnkr (-32,6%). Avvikelsen mellan den budgeterade nivå och årets utfall beror bland annat på att Hisingsbron under året har rapporterat ytterligare minskade kostnader med 100,0 mnkr.

Målsättning är att samtliga angelägna och prioriterade åtgärder ska drivas i den takt som budgeterats i investeringsplanen, men erfarenheten visar att framdriften inte alltid blir som planerat. Framdriften och också utfallet har under året påverkats av olika faktorer. Åtgärder med komplex behovsbild och bred målbild har inneburit mer omfattande arbete

än beräknat, framför allt inom tidiga skeden. Tidsförskjutningar har uppstått inom åtgärder då samordning och samplanering med andra åtgärder i närområdet har nödvändig, likväl som framkomlighet under byggtid behöver beaktas när flera åtgärder samsas på närliggande ytor. Under året har flera tidsförskjutningar uppstått med anledning av långa handläggningstider för erforderliga beslut från myndigheter och andra frågor som gäller åtkomst till mark. Till följd av omorganisationen har medarbetare inom projektverksamheten även arbetat med att slutföra uppdrag och projekt som organisatoriskt hör till annan förvaltning, vilket till viss del har påverkat möjlighet att starta i gång nya investeringsåtgärder.

De nyinvesteringar som stadsmiljönämnden gör kan fördelas utifrån olika trafikslag. Diagrammet nedan visar hur investeringsutgifterna för nyinvesteringar under 2023 fördelar sig per trafikslag:

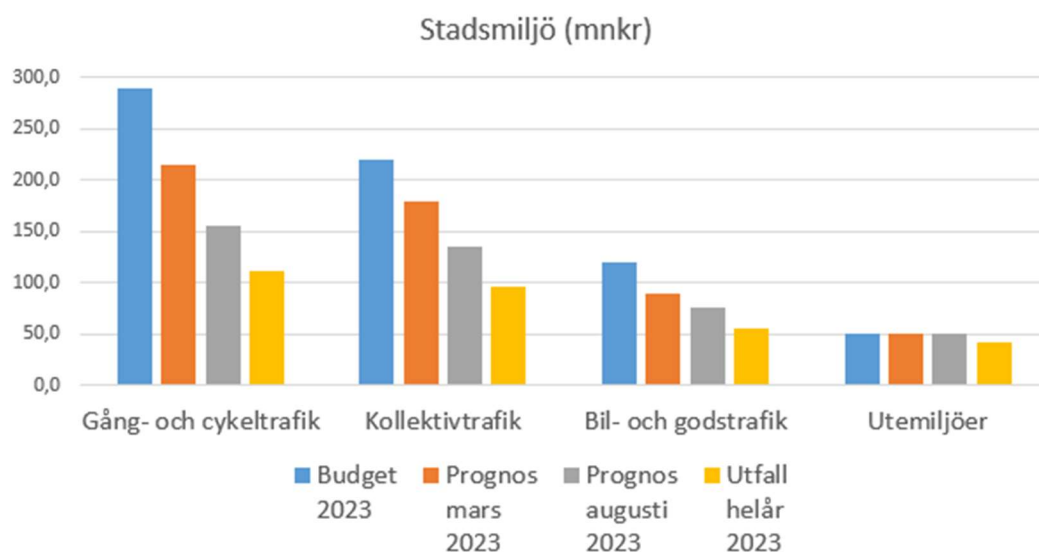

Även om utfallet inte når den budgeterade nivån är den procentuella fördelningen av utfall för år 2023 mellan de olika trafikslagen i nivå med den budgeterade fördelningen.

Utfallet 2023 för investeringsinkomster når den budgeterade nivån till 88,0%. Inkomsterna består främst av investeringsbidrag genom Stadsmiljöavtalet samt från Regional plan. Under året har förvaltningen ansökt och fått beviljad ytterligare medfinansiering från Stadsmiljöavtalet samt från LOVA (lokala vattenvårdsprojekt).

Stadsmiljö

Budgeterad bruttovolym för Stadsmiljö år 2023 uppgår till 680,0 mnkr. Utfallet för år 2023 uppgick till 303,8 mnkr vilket innebär en minskning med 376,2 mnkr (-55,3%) mot tilldelad ram. Avvikelsen är som störst inom Gång- och cykeltrafik (-61,7%). Även om årets utfall för Stadsmiljö avviker mot budgeterad nivå så innebär årets utfall en ökning med 56,6% mot förgående års utfall.

Gång och cykeltrafik

Budget 2023: 290,0 mnkr
Prognos augusti 2023: 155,0 mnkr
Utfall helår 2023: 111,2 mnkr

Gång- och cykeltrafik omfattar nyinvesteringar som görs i syfte att utveckla och höja kvaliteten på stadens gång- och cykelvägnät. Genom investeringar som ger bättre förutsättningar för ett ökat cyklande och gångvänlighet främjas hållbart resande och en levande stad. Gångtrafik är både ett viktigt transportsätt för korta resor och som komplement till andra trafikslag. Samtidigt handlar gångvänlighet om attraktiva gaturum och att främja såväl stadsliv som rekreation. Även cykeln har en viktig roll för en levande, sammanhållen stad och är ett av de viktigaste inslagen i omställningen till ett mer hållbart resande. Cykelresorna har en längre räckvidd och därmed en större potential att ersätta motoriserade resor. I takt med att andelen elcyklar ökar så ökar också potentialen ytterligare.

Cykel- och gångvägnäten behöver vara väl utformade och sammanhängande utan ologiska avbrott. I investeringsområdet ingår därför att bygga ut korta, saknade länkar

och ny utbyggnad av stråk i näten. Därutöver görs större kvalitetshöjningar av nätet för att skapa bättre kapacitet, framkomlighet och trafiksäkerhet samt förbättrad interaktion mellan gående och cyklister. Förutom utpekade åtgärder utförs mindre åtgärder löpande under året. Exempel på dessa är belysningsåtgärder, cykelparkeringar, hastighetssäkrade gång- och cykelkorsningar, framkomlighets- och trafiksäkerhetsåtgärder, åtgärder för ökad fysisk tillgänglighet samt säkerhetsskapande åtgärder inom centrala staden.

Göteborgs stad genom Stadsmiljöförvaltningen har under året beviljats cirka 32,6 mnkr i medfinansiering för cykelåtgärder inom ramen för Stadsmiljöavtalet. Medfinansieringen avser cykelbana längs Råvebergsvägen delen Rannebergsvägen - Kummingatan, cykelbana längs Råvebergsvägen delen Hästhagen - Norrleden, cykelbana längs Hjällbovägen (vid Blixtgatan), cykelbana längs Femvägsskälet/Grimmeredsvägen samt cykelbana längs Fjällgatan, Djurgårdsplatsen – Repslagaregatan.

Färdigställda åtgärder

Gångbana längs Nellickevägen (cirka 115 meter), gång- och cykelbana under Hisingsbron till Jubileumsparken (cirka 160 meter), pendlingscykelbana Finlandsvägen fas 2 (cirka 1050 meter), pendlingscykelbana Kungsladugårdsgatan, Högsbogatan–Ståthållaregatan, etapp 2 (cirka 470 meter), pendlingscykelbana Mölndalsvägen, Sankt Sigfridsgatan–kommungränsen (cirka 730 meter) samt pendlingscykelbana Dag Hammarskjöldsleden, Järnbrottsmotet–Radiomotet (cirka 400 meter) har färdigställts. Under året färdigställdes totalt sex sträckor omfattande cirka 2 900 meter.

Vid sidan om aktuella cykelbanor med mera, utförs även under året löpande åtgärder i takt med att behov identifieras. Exempel på löpande åtgärder är Trafiksäkerhetsåtgärder inom vilken åtgärder vid bland annat Hisingsbron, Kvibergs broväg, Rambergsskolan, Hjällbovägen Bergsgårdsgården, Kortedalavägen (vid Nymilsgatan), Lillhagsvägen, Lillekärr Norra (vid Lillekärrskolan) samt Lillekärr Södra utförts. En annan löpande åtgärd är Utbyggnad gångbana samt barns säkra skolvägar inom vilken Guldhedstorget respektive Hult Åsens väg (cirka 170 meter) färdigställts.

Pågående åtgärder

Genomförandestudier pågår vad avser pendlingscykelbana längs stråket Backaplan–Kärra (cirka 10 000 meter), en kombinerad gång- och cykelbana längs Ekereds byväg, Vippärtsvägen–Lilla Ekebacken (cirka 600 meter), enkelriktade cykelbanor längs Södra vägen, Nya Allén–Engelbrektskatan (cirka 1 000 meter) samt en gång- och cykelbana längs Aschebergsgatan, Läraregatan–Chalmersplatsen (cirka 180 meter).

Projektering respektive produktion pågår vad avser gång- och cykelbana längs Hjällbovägen vid Blixtgatan (cirka 645 meter varav cirka 90 meter längs Bredfjällsgatan), gång- och cykelbana längs Femvägsskälet/Grimmeredsvägen (cirka 380 meter), gång- och cykelbana längs Alfred Gärdes väg delen Brudaremossen till parkeringen Delsjöbadet södra (cirka 870 meter), gång- och cykelbana längs Burggrevegatan, Åkareplatsen–Drottningtorget (cirka 125 meter), gång- och cykelbana längs Råvebergsvägen,

Rannebergsvägen–Kummingatan (cirka 320 meter), gång- och cykelbana längs *Rävebergsvägen, Hästhagen–Norrleden* (cirka 450 meter), gång- och cykelbana längs *Fjällgatan, Djurgårdsplatsen–Repslagaregatan* (cirka 200 meter), gång- och cykelbana längs *Engelbrektsgatan, Kungsportsavenyn–Södra vägen* (cirka 160 meter), pendlingscykelbana längs *Gamlestadsvägen, Slakthusgatan–Hjällbo* (cirka 4 000 meter), pendlingscykelbana längs *Björlandavägen, Sankt Olofsgatan–Hisingsleden* (cirka 2 500 meter), pendlingscykelbana längs stråket *Annedalsmotet–Götaplatsen* (cirka 2 500 meter) samt pendlingscykelbana längs stråket *Stigberget–Saltholmen* (cirka 8 000 meter). I tillägg pågår projektering av *Ågrändsbron* samt produktion av den sjunde och sista etappen vad avser pendlingscykelbana längs stråket *Backaplan–Bräckemotet*. Stråket omfattar totalt cirka 4 500 meter varav etapp 1-6 är öppna för trafik.

Viktiga avvikelser

Pendlingscykelbana längs *Finlandsvägen (fas 2)* höjde prognosen med anledning av tillkommande kostnad för busshållplats längs *Finlandsvägen/Tuvevägen*, hantering av dagvatten vid busshållplats längs *Finlandsvägen/Tuvevägen* samt järnvägsövergång, ansökan om vattenverksamhet för diken och bäckar, gång- och cykelpassage över *Skälltorpsvägen*, hantering av trafik under byggtid samt ökade kostnader för material såsom asfalt och betong som härleds till det rådande världsläget.

Pendlingscykelbana längs *Gamlestadsvägen, Slakthusgatan–Hjällbo* höjde prognosen med anledning av ökade kostnader för material (index och världsläge), trafikföringsprinciper, samförläggning av ledningar, bergsschakt samt behov av en mer omfattande projektering. I tillägg rapporterade åtgärden en tidsförskjutning föranledd av att kontraktsskrivning med ny projektör dröjde. Tidpunkt för färdigställande av åtgärden bedöms inte påverkas.

Pendlingscykelbana längs *Björlandavägen, Sankt Olofsgatan–Hisingsleden* höjde prognosen med anledning av ökade materialkostnader (index och världsläge). Åtgärden som utförs etappvis rapporterade även en tidsförskjutning med anledning av påträffat berg, vilket innebär att färdigställandet förskjuts något i tid.

Pendlingscykelbana längs *Mölnadalsvägen, Sankt Sigfridsgatan–kommungränsen* höjde prognosen med anledning av ökade kostnader för material (index och världsläge), geoteknik, trafikavstängningar samt behov av mer omfattande projektering i samband med pågående byggnation.

Gång- och cykelbana längs *Fjällgatan, Djurgårdsplatsen–Repslagaregatan* höjde prognosen med anledning av ändrad metod för bergsprängning i syfte att minska omgivningspåverkan på intilliggande fastigheter samt berörd linjetrafik.

Pendlingscykelbana längs stråket *Annedalsmotet – Götaplatsen (etapp 3)* förskjuts i tid till år 2027-2028 då andra åtgärder inom området (exempelvis *Detaljplan för vård och forskning vid Per Dubbsgatan inom stadsdelen Änggården*) påverkar möjligheten till utförande enligt plan.

Vid sidan om höjda prognoser och tidsförskjutningar rapporterar ett antal färdigställda åtgärder sänkta prognoser. Detta gäller bland annat för *Trafiksäkerhetsåtgärder – Hisingsbron, Utbyggnad gångbana samt barns säkra skolvägar – Guldhedstorget, Gång- och cykelbana under Hisingsbron till Jubileumsparken* samt pendlingscykelbana *Kungsladugårdsgatan, Högsbogatan–Ståthållaregatan, etapp 2*. I tillägg sänker den pågående åtgärden gång- och cykelbana längs *Engelbrektsgatan, Kungsportsavenyn–Södra vägen* prognosen då tillkommande schaktning för att skydda befintliga träd inte blev lika omfattande som beräknat.

Kollektivtrafik

Budget 2023:	220,0 mnkr
Prognos augusti 2023:	135,0 mnkr
Utfall helår 2023:	96,7 mnkr

Kollektivtrafik omfattar åtgärder som syftar till att öka tillgängligheten till hållplatser, framkomligheten för kollektivtrafik och pendelparkering. Investeringsområdet innefattar även åtgärder som begränsar negativa aspekter såsom buller från kollektivtrafiken. Ett antal åtgärder inom investeringsområdet utförs löpande under året i takt med att behov identifieras, såsom tillgänglighetsanpassning av hållplatser. Flertalet åtgärder som berör spårinvesteringar samt skärgårdstrafiken är beroende av att finansieringsavtal tecknas med Västtrafik. Flera av åtgärderna har sin bakgrund i Målbild Koll2035, bland annat åtgärder för att möjliggöra citybuss och trafikerad med längre spårvagnar.

Göteborgs stad genom stadsmiljöförvaltningen har under året beviljats cirka 70 mnkr i medfinansiering för kollektivåtgärder inom ramen för Stadsmiljöavtalet.

Medfinansieringen avser *Kapacitetsförstärkning av spårvägsnätet längs linje 5 och 11* (tidigare kallad *Anpassning av spårvagnshållplatser för högre fordonskapacitet*) samt *Strömmatning till spårväg*.

Färdigställda åtgärder

Inom ramen för den löpande åtgärden *Förbättrad framkomlighet för busstrafik* har förvaltningen byggt nya hållplatslägen för buss vid bland annat Tuve Centrum och Svarte mosse under 2023. En annan löpande åtgärd är *Bullerskydd i anslutning till förskolor* där man under 2023 färdigställt ett bullerskydd vid Fridhemsgatan.

Tillgänglighetsanpassningar har genomförts vid bland annat Spadegatan och Bäckebol Södra inom ramen för den löpande åtgärden *Tillgänglighetsanpassning av hållplatser*.

I Bergsjön har åtgärden *Busshållplats och gångpassage vid Rymdtorget* genomförts och färdigställts under året. Åtgärden syftar till att förbättra framkomligheten för busstrafiken samt att förbättra bullersituation för närliggande förskola. Stadsmiljönämnden har

finansierat *Hållplatser vid Sörredsvägen* som Trafikverket utfört och färdigställt under 2023.

Åtgärden *Donsö hamn och flytbrygga* har färdigställts under året och har haft som syfte att förbättra servicenivån och tillgängligheten för boende på Donsö. Detta genom bland annat utbyte av kaj, ny flytbrygga för färjetrafiken samt nytt väderskydd. Det har även ingått åtgärder kopplade till godstrafik vilka har finansierats av investeringsområde Bil- och godstrafik. Stadsmiljöförvaltningen har genom åtgärden *Pumpgatans flytbrygga* byggt en ny flytbrygga vilken är en del av det nya färjeläget vid Lundbystrand. Flytbryggan färdigställdes 2023.

En pendelparkering i Gunnilse har färdigställts under året inom ramen för åtgärden *Pendelparkeringar*.

Åtgärden *Strömmatning till spårväg Ombyggnad L-stationer* har blivit klar under 2023. Åtgärden innebär förstärkning av elförsörjningen till spårvägsnätet.

Pågående åtgärder

Genomförandestudie pågår för åtgärden *Citybuss Bergsjön och Kortedala*, där det även ingår åtgärder kopplade till gång- och cykeltrafik.

Projektering respektive produktion pågår för *Brännö Rödsten flytbrygga*, pendelparkering vid Olofstorp inom ramen för åtgärden *Pendelparkeringar Västsvenska Paketet, Säker cykelparkering vid hållplats* vars syfte är att underlätta för kombinationsresor mellan cykel och kollektivtrafik,

Det pågår flera åtgärder som syftar till att förbättra spårvägens IT- och radiotekniska system samt övriga infrastruktur och säkerhet. Dessa är *Ny signal- och växelstyrning (SoftPrio)*, *Kollisionsskydd spårväg*, *Strömmatning till spårväg*, *Åtgärder för bättre framkomlighet i signalsäkerhetsanläggningar* samt *Automatiskt förval av växelanmälan*.

Kapacitetsförstärkning av spårvägsnätet längs linje 5 och 11 (tidigare kallad *Anpassning av spårvagnshållplatser för högre fordonskapacitet*) är en åtgärd som syftar till att möjliggöra för längre spårvagnar genom anpassningar av hållplatser och spår.

Projektering och produktion pågår. Tre hållplatser har brutits ut ur nyss nämnda åtgärd och genomförs separat, däribland *Kapacitetsförstärkning av spårvägsnätet Komettorget* där projektering pågår.

Viktiga avvikelser

Åtgärden *Kapacitetsförstärkning av spårvägsnätet längs linje 5 och 11* (tidigare kallad *Anpassning av spårvagnshållplatser för högre fordonskapacitet*) har haft avvikelser både gällande innehåll och kostnad under året. Hållplatserna med tillhörande spårområden vid Komettorget, Varmfrontsgatan och Sankt Sigfrids Plan har brutits ut för att genomföras separat vilket är en förändring av innehåll. Budgeten för åtgärden har också utökats.

För *Donsö hamn och flytbrygga* har produktionskostnaderna blivit lägre än tidigare bedömning och budgeten har därmed kunnat sänkas under året. Detsamma gäller för pendelparkeringen i Gunnilse inom åtgärden *Pendelparkeringar*.

Bil- och godstrafik

Budget 2023:	120,0 mnkr
Prognos augusti 2023:	75,0 mnkr
Utfall helår 2023:	54,8 mnkr

Bil- och godstrafik innefattar främst åtgärder som syftar till att begränsa de negativa effekterna av bil- och godstrafik. Exempel på åtgärder inom investeringsområdet är trafiksäkerhetshöjande åtgärder där osäkra korsningar görs om till cirkulationsplatser. Inom investeringsområdet finns även åtgärder för att hantera bullerproblematik, bland annat genom ett ökat antal bullerplank. Investeringsområdet omfattar även åtgärder som är kopplade till godstrafik i skärgården och näringslivets transporter i staden.

Färdigställda åtgärder

Åtgärden *Donsö hamn och flytbrygga* har färdigställts under året och har haft som syfte att förbättra servicenivån och tillgängligheten för boende på Donsö. Detta genom bland annat utbyte av kaj, ny flytbrygga för färjetrafiken samt nytt väderskydd. Det har även ingått åtgärder kopplade till godstrafik.

Åtgärden *Sörredsvägen trimningsåtgärder*, vars syfte är att öka framkomligheten och tillgängligheten samt skapa en säkrare trafiksituation i området, har färdigställts 2023.

Under året har också ombyggnation av *Cirkulation Björlandavägen/Wieselgrensgatan* färdigställts. Syftet med åtgärden var att skapa en säkrare cirkulation och ökad säkerhet för fotgängare och cyklister. *Finlandsvägen fas 2* har färdigställts där åtgärden innehåller främst pendlingscykelbana och nya busshållplatser men även bil- och godsåtgärder kopplade till trafiksäkerhet.

På Hisingen har det identifierats behov av att justera skyltar i vägvisningen då symbolen för flygplats funnits kvar trots att Säve Flygplats lagt ner sin kommersiella verksamhet. Detta har åtgärdats under 2023 inom ramen för den löpande åtgärden *Vägvisning för bil*.

Pågående åtgärder

Under 2023 har genomförandestudier för *Askims Stationsväg* respektive *Sörredsvägens anslutning till hamnen söderut* pågått.

Projektering respektive produktion pågår för ett par cirkulationsplatser med främsta syfte att förbättra trafiksäkerheten. De är *Cirkulation Skattegårdsvägen/Önneredsvägen* samt *Ombyggnad av cirkulation Smörslottsgatan/Remissvägen*. Andra åtgärder där trafiksäkerhet och/eller framkomlighet är främsta syfte och där projektering eller produktion pågår är *Korsning Assar Gabrielssons väg* samt *Utfart Danska vägen*. Projektering av *Brännö Rödsten lastkaj* pågår. Åtgärder för att minska buller pågår inom ramen för åtgärderna *Bullerplank Asplyckevägen*, *Näsetvägen* samt *Torgny Segerstedts gatan mur och skärm, Västra Palmgrensgatan*.

Viktiga avvikelser

På grund av omvärldspåverkan och generell prisökning har budgeten för åtgärden *Bullerplank Asplyckevägen* utökats.

Åtgärden *Sörredsvägens trimningsåtgärder* har kunnat utföras till en lägre kostnad mot vad som tidigare beräknats.

Åtgärden *Korsning vid Assar Gabrielssons väg* har blivit försenad då projekteringen drog ut på tiden.

Utemiljöer

Budget 2023:	50,0 mnkr
Prognos augusti 2023:	50,0 mnkr
Utfall helår 2023:	41,1 mnkr

Utemiljöer innefattar nyinvesteringar och utveckling av stadens gator och torg, parker- och naturområden samt aktivitetsytor såsom utegym och lekplatser. Syftet med åtgärderna är att skapa tillgängliga, attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden så att de bättre motsvarar de behov och förväntningar som finns på stadens utemiljöer i ett modernt och hållbart samhälle. Flera åtgärder grundar sig på en komplex behovsbild och når en bred målbild. Åtgärderna har sin grund i Grönplan för en nära sammanhållen och robust stad och Trafikstrategi för en nära storstad.

Färdigställda åtgärder

Under 2023 har arbetet med att upprusta och utveckla elva befintliga lekplatser färdigställts. De stadsdelslekplatsprojekt som färdigställdes under 2023 var *Styrsö Bratten* och *Vrångö*.

Investeringsområdet Utemiljöer omfattar också arbeten inom naturmiljöer, parker och stadsmiljöer vilket ger projekt av väldigt varierad karaktär. Ett exempel är *Hovåsbadets parkeringsplats* som byggts om för att bättre hantera olika trafikslag och det ökade behovet av sophantering som i sin tur grundar sig i ett ökat användande av de kommunala badplatserna. Ett annat exempel är anläggandet av *HBTOI+-monumentet på Esperantoplatzen* som genomförts i samarbete med kulturförvaltningen.

Behovet av investeringar i trädbeståndet är stort och omfattar både enskilda trädplanteringar och mera omfattande projekt i nya och befintliga alléer. Under 2023 färdigställdes investeringsåtgärder både i *Kastanjeallén* i Tynnered och i allén längs med *Linnégatan*.

Pågående åtgärder

För att öka tillgängligheten och locka besökare till stadens naturområden och dess anläggningar genomförs en rad olika åtgärder. Vid *Hästeviksbadet* byggs bryggan om för att klara gällande krav på tillgänglighet och säkerhet och vid *Kryddnejlikegatan - entré Vättlefjälls naturområde* skapas en ny entré till naturreservatet. Projektet *Ångholmsbron gångförbindelse* syftar till att tillgängliggöra ett idag svårtillgängligt kustområde.

Ett annat viktigt arbete är utvecklingen av stadens parker. När antal invånare i staden ökar måste befintliga parker utvecklas för att ta emot fler besökare och fylla fler behov. Slotsskogen är en Sveriges mest välbesökta parker och antal besökare ökar stadigt i takt med att Göteborg växer. Utifrån den politiskt beslutade utvecklingsplanen för parken pågår arbete med både större och mindre utvecklingsprojekt. Sedan ett antal år pågår arbetet med att utveckla *Kvibergs park* till en stadspark. Genom att anlägga gångvägar, platsbildningar och genom att plantera träd skapas en tilltalande miljö som lockar fler människor till området.

Behovet att utveckling då staden växer och förändras gäller även övriga stadsmiljöer ett av de pågående arbetena är utvecklingen av *Harry Hjörnes plats* där genomförandestudie pågår.

I budget 2023 fick Stadsmiljöförvaltningen och Idrott- och föreningsförvaltningen i uppdrag att anlägga 5 nya utegym. Stadsmiljöförvaltningen arbetar med att skapa fyra nya utegym, gestaltningen är färdigställd och under 2024 kommer arbetet med projektering och byggnation att genomföras.

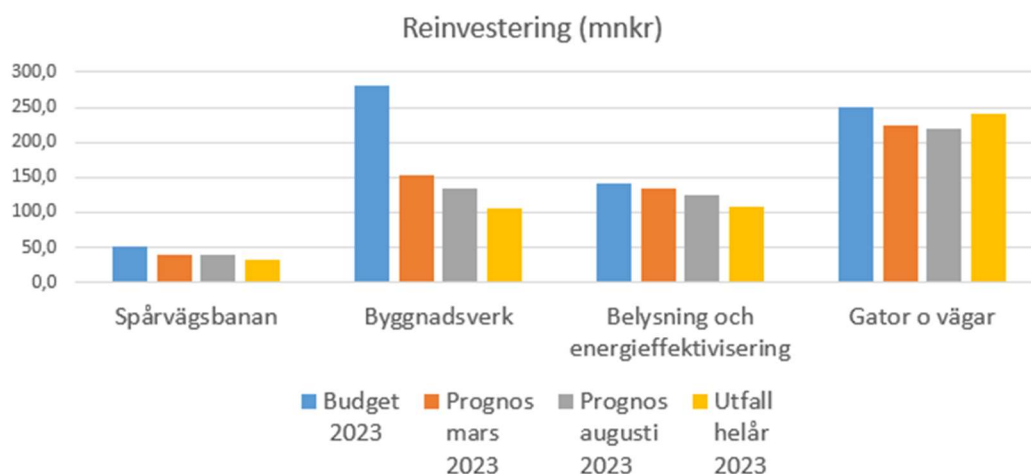
Viktiga avvikelser

Stadsmiljönämnden beslutade i oktober att avslå genomförandesbeslut för *Slotsskogen entré Linné – upprustning*.

Kostnaderna för återplantering av lindar längs med Linnégatan blev högre än beräknat. Genomförandet av *Ångholmsbrons gångförbindelse* är försenad på grund av långa handläggningstider på länsstyrelsen i samband med anmälan om vattenverksamhet.

Reinvestering

Budgeterad bruttovolym för Reinvestering år 2023 uppgår till 720,0 mnkr. Utfall 2023 uppgår till 485,5 mnkr vilket innebär en minskning med 234,5 mnkr (-32,6%) mot tilldelad ram. Även om årets utfall för Reinvestering avviker mot budgeterad nivå så innebär årets utfall en ökning med 17,3 % mot förgående års utfall.

Reinvestering Spårvägsbanan

Budget 2023:	50,0 mnkr
Prognos augusti 2023:	40,0 mnkr
Utfall helår 2023:	33,3 mnkr

Reinvestering Spårvägsbanan innefattar insatser såsom byten av spårkomplex och tunganordningar. I investeringsområdet inryms även att förstärka överbyggnader i spårbanan så att spårbanan klarar av den högre belastningen bussarna medför när de samutnyttjar spårbanans kollektivtrafikstråk. Västtrafik finansierar åtgärderna i investeringsområdet genom räntor och avskrivningar i banavgiften.

Färdigställda/pågående åtgärder

Med växelkomplex av god kvalitet minskar risken för olyckor och tillbud. *Svingeln – byte av spårkomplex*, *Byte av växelkomplex Åkareplatsen* och *Byte av växelkomplex Godhemsgatan* har genomförts under 2023. Under året har det även projekterats för *Byte av spårkomplex Grönsakstorget* och *Byte av spårkomplex Brunnsparken*. Därtill har

tunganordningar, vilket är en del av spårväxeln, bytts på 12 platser inom ramen för *Tunganordningbyte 2023*, bland annat vid Valand, Botaniska och Lana.

I projekt *Änggården SISÄ-anläggning* har bland annat ett nytt teknikhus och nytt signalställverk uppförts i syfte att uppfylla dagens krav i banstandard, arbetsmiljö och säkerhet.

För att säkerställa en driftsäker strömmatning till spårvägsanläggningen på sträckan Rantorget-Stampgatan samt själva depån Rantorget ska utbyte av *Likrikarstation 7802 Norra Kustbanegatan* ske. Upphandlingen är klar och startmöte med entreprenör har hållits.

I uppdraget *Särskild trafikledning kraftförsörjning* ska trafikledningens IT-infrastruktur på Rantorget kompletteras med en UPS (Uninterruptible power supply) samt larm till UPS och dieselaggregat för att förbättra och stärka trafikledningen och säkerställa att trafikledningen inte blir utslagen. Planering och inköp har skett under året och installation sker i början av 2024.

Viktiga avvikelser

Byte av växelkomplex Godhemsgatan och *Byte spårkomplex Åkareplatsen* har kostat mer än beräknat med anledning av bland annat stigande marknadspriser och hantering av oklassade massor i entreprenaden.

Ombyggnation av utfartssignal SLX för att minska signalrelaterade fel har utgått från projekt *Änggården SISÄ-anläggning* då delåtgärden behöver utvärderas bättre innan ett eventuellt genomförande.

Färdigställande av *Särskild trafikledning kraftförsörjning* har skjutits från 2023 till 2024 med anledning av leveransen av en UPS försenats.

Reinvestering Byggnadsverk

Budget 2023:	280,0 mnkr
Prognos augusti 2023:	135,0 mnkr
Utfall helår 2023:	104,9 mnkr

Reinvestering Byggnadsverk omfattar åtgärder som görs för att ta hand om stadens byggnadsverk som består av bland annat broar, bullerskärmar, flytbryggor, stödmurar, lekplatser, parker och träd. Göteborg är en grön stad med många trädmiljöer i stadens parker och längs gator och alléer. Varje år måste flera hundra träd tas ner i staden då de blir för gamla, faller i samband med stormar eller inte längre uppfyller kraven med hänsyn till risk och säkerhet. Kontinuerliga reinvesteringar inom detta område är nödvändiga för att värna om och utveckla de befintliga parkmiljöerna och den biologiska mångfalden som finns i stadsrummet.

Färdigställda/pågående åtgärder

För att säkerställa att broarna kan upprätthålla sin funktion görs åtgärder i form av byten av kantbalkar, räcken och tätskikt. Radiovägen (1480-2053-1), en vägbro över gång- och cykelväg vid Frölunda kyrka, färdigställdes under 2023 vilket innebär att alla broar i *Paket Frölunda 2022* nu är renoverade. Även i *Paket Angered 1 underhåll* är nu samtliga broar färdigställda då Västerslänt (1480-2327-1), Hjällbovägen (1480-2301-1) och Lärjeholm (1480-1306-1) blev åtgärdade under året. Brounderhåll av 1480-2317-1 *Tellusgatan* blev aktualiserat med anledning av att beläggningsunderhåll utfördes på Tellusgatan i slutet av våren 2023. Broarbetet behövde utföras innan beläggningsarbetet för att undvika att riva upp den nya beläggningen och få skarvar. I samband med Trafikverkets stora reparationsarbeten av Tingstadstunneln har bron *Ringömotet* (1480-1614-1) åtgärdats i år och arbetet med bron *Gullbergs Strandgata* (1480-1053-1) färdigställs 2024. Även *Olskroken GC-bro* (1480-2083-1) har fått nytt tätskikt och räcke i år. Inom projektet utfördes samtidigt betongreparationer på den intilliggande stödmuren (1480-2083-2), som också fick ett nytt räcke.

Många byggprojekt har pågått vid Ruddalen de senaste åren vilket förskjutit genomförandet av *Planerat underhåll 2019 (Bro över Musikvägen och Skintebrovägen Kruniusgatan)* och *Planerat underhåll 2019 (spårvägsbro)* då transporter till byggnationerna inte kunnat passera annan väg än vid Musikvägen. I år har broarna till slut kunnat åtgärdas.

På Järntorget finns en byggnad som inrymmer toalett och teknikrum. Byggnaden har fått ny fasad och nytt tak. Tidigare fasad var av glas och den nya, mer robusta fasaden, bedöms minska skadegörelsen. Efter samtal med Polisen och fastighetsnätverket Järntorget - Långgatorna har även trygghetsskapande belysning utförts inom ramen för projektet *Järntorget byggnad*.

Produktion pågår av *Upprustning 1480-1082-1 Kungstensmotet, bro över Västerleden och spårväg i Svalörtsgatan och Frölundatunneln* (1480-3044-1).

Inom ramen för åtgärden *Upprustning av Gullbergskulverten* pågår flera delprojekt. Dammluckor har tillverkats och monteras upp vid tunnelmynningarna så att muddring av kulverten har kunnat påbörjas under året.

Två åtgärder har påbörjats under 2023 inom *Portaler låga broar*. Det gäller dels bron över Temperaturgatan som blir påkörd titt som tätt, dels på Slottskogsgatan där en höjdbegränsningsskylt ska sättas upp i ny fackverksportal på Slottskogsgatan.

Projektering pågår av *Stödmur Hagens prästväg* (1480-4473-1 och 1480-4473-2), *Paket Munkeback underhåll*, *Kanalmurar utmed Ävägen från Ullevibron till Valhallabron*, *Kanalmur mellan Underåsbron Ö och Sofierogatan* (1480-6000-12), *Backadalsmotet* (1480-1607-1), *Upprustning av gångbroar vid Landala torg*, *Paket Frölunda O och S*, *Kanalmurar Lana kulvert-Varbergsbron*, *Paket Backa underhåll* och *Sannegårdshamnen spontkaj västra kajen* (1480-9004-4).

Arbetet med *Färjenäs färjeläge* är pausat tills dess att stabilitetsproblematiken är utredd för Färjenäsparken.

Reinvestering av stadens lekplatser är nödvändigt för att upprätthålla dess funktioner och lekvärden. Genom att byta ut gammal uttjänt utrustning minskar kostnaderna för drift och underhåll och säkerheten kan upprätthållas. Arbetet med reinvestering av *Plikta* i Slottsskogen pågår och projektering och byggnation kommer att ske under 2024.

Arbetet med reinvesteringar i kulturhistoriskt viktiga miljöer är ofta komplicerade då det krävs samordning mellan moderna funktionskrav och de kulturhistoriska värdena. Två sådana projekt som pågår och genomförs etappvis är *Trädgårdsföreningen renovering av strandskoningen* och *Domkyrkoplans staket*. I båda dessa projekt krävs särskilda tillstånd för ingrepp i kulturmiljö och det ställs också krav på vilka arbetsmetoder och material som används. En annan viktig kulturmiljö där förvaltningen genomfört arbeten under 2023 är *Kronhusparken* som har rustats upp i samarbete med Higab för att öka tryggheten på platsen.

I samband med uppdateringen av stadens riktlinjer för utegym har det konstaterats att många av stadens befintliga utegym inte lever upp till den standard som förvaltningen önskar. För att åtgärda det har ett projekt startat där syftet är att renovera 13 av stadens befintliga utegym så att de når upp till förvaltningens egna riktlinjer.

Arbeten med en rad löpande åtgärder har startats upp inom investeringsområdet under 2023 såsom *Mindre reinvesteringar park*, *Mindre reinvesteringar naturområden*, *Mindre reinvesteringar lekplatser*, *Mindre reinvesteringar bemannade stadsparker*, *Mindre reinvesteringar träd* och *Mindre reinvesteringar badplatser*.

Renoveringen av *Älvsborgsdammen* pågår och arbete med en ny gestaltning för omgivningen har genomförts.

Viktiga avvikelser

Vid inspektion noterades att en av broarna i *Upprustning av gångbroar vid Landala torg* är i så dåligt skick att det inte räcker att rusta upp den utan den behöver bytas ut helt.

Samordning med Trafikverket påverkar tidplanerna för *Backadalsmotet (1480-1607-1)*, *Gullbergs Strandgata (1480-1053-1)* och *Ringömotet (1480-1614-1)*.

Utbyte av miljöskärmarna längs Kärravägen i *Paket Backa* har tidigare lagts då detaljprojektering inte krävdes.

En ny inspektion har gjorts av *Valhallabron (1480-1042-1)* där det konstaterats att skadorna inte är så stora. Planerade åtgärder utgår.

Reinvestering Belysning och energieffektivisering

Budget 2023:	140,0 mnkr
Prognos augusti 2023:	125,0 mnkr
Utfall helår 2023:	107,1 mnkr

Reinvestering Belysning och energieffektivisering omfattar åtgärder kopplade till upprustning av belysning och åtgärder inom energieffektivisering såsom utbyte av uttjänta och energikrävande belysningsarmaturer till mer energieffektiva alternativ. Inom investeringsområdet utförs även åtgärder såsom kablifiering av luftledningar och utbyte av markförlagd belysningskabel.

Färdigställda/pågående åtgärder

Åtgärder görs löpande för att säkerställa funktionen, elsäkerheten och helhetslösningen i befintliga trafiksignalsanläggningar. Inom Trafiksignal 2023 har åtgärder gjorts i 32 trafiksignalsanläggningar. Bland annat så har signallyktor bytts vid Bäckebolsmotet, kopplingsskåp bytts vid Linnégatan-Olivedalsgatan, tryckknappslådor bytts vid Delsjövägen-Töpelsgatan och apparatrum flyttats ut från en privat fastighet vid Colliandergatan. Därtill har samordningskablarna på sträckorna Heden-Opalen och Parkgatan-Nya Allén ersättas med nya då de gamla som förlades på 1970-talet inte längre gick att reparera. Utflytt av apparatrum på Framnäsgratan färdigställs under 2024.

Genom att byta ut gammal och känslig järnbandskabel minskas sårbarheten i belysningsanläggningen. Därigenom ökar tryggheten längs de sträckor som åtgärdas då belysningen inte lika lätt slås ut efter att järnbandskabeln ersatts. Byte av järnbandskabel är i så hög grad som möjligt samordnat med underhållsbeläggningen. Till följd av förseningar i två etapper av Underhållsbeläggning 2022 kvarstod arbeten inom Ersätta järnbandskabel 2022 när året började. Dessa är nu utförda. Inom Ersätta järnbandskabel 2023 har gammal järnbandskabel bytts till modern plastkabel på bland annat Hallegatan, Eklandagatan och Bergsjövägen.

För att minska energiförbrukningen och underhållsbehovet för belysningsanläggningen görs löpande arbeten med att byta ut armaturer och installera styr- och övervakningssystem inom ramen för Energieffektivisering av belysning.

Trygghetsskapande belysning har utförts längs gångstråk samt i, och i anslutning till, gång- och cykeltunnlar för att öka trygghetskänslan. Lekplatserna vid Paternoster och Kannebäck samt gång- och cykelvägen vid Hammarkroken är några av de sex platser inom *Belysning gångstråk och gångtunnlar 2022* som fått trygghetsskapande belysning i år. Inom *Belysning gångstråk och gångtunnlar 2023* har åtta åtgärder färdigställts i år, till exempel längs gång- och cykelväg vid Vattentornsgatan och Önskevädersgatan tunnel – Ängeln. Några åtgärder kvarstår att färdigställas under 2024, bland annat i Gubberoparken.

Stadsmiljöförvaltningen jobbar löpande med att kablifiera luftledningar som i dag hänger i uttjänta trästolpar. Syftet med åtgärderna är att minimera stöld av kopparkabel och öka

driftsäkerheten i belysningsanläggningen. Åtgärderna har också estetiska skäl då nedgrävning av kablar ger ett trevligare stadsrum. Inom *Kablifiering av luftledning 2023* har anläggningen på bland annat Donsö, Vrångö och i Olofstorp uppdateras med stålstolpar, ny armatur och ny nedgrävd belysningskabel. Sammanlagt har cirka 2 100 meter kabel har schaktats ner.

För att skapa en helhetslösning avseende belysning, såväl tekniskt som estetiskt, har åtgärder såsom byte av stolpar, armaturer på stolpar, lina och komplettering av styrsystem som blivit kvar i omedelbar närhet till andra avslutade projekt utförts inom ramen för *Färdigställande av projekt i gränsland 2023*.

Viktiga avvikelser

Problem med tillståndsgivning samt det faktum att en av entreprenörerna gått i konkurs har påverkat genomförandet av *Färdigställande av projekt i gränsland 2023*. Vissa åtgärder har fått skjutas till 2024.

Vissa åtgärder inom *Ersätta järnbandkabel 2023* skjuts till 2024 som en följd av samordning med belägningsunderhållet.

Resursbrist hos entreprenören har orsakat förseningar inom *Energieffektivisering av belysning 2023*. De sista åtgärderna kommer att färdigställas under 2024.

Inom *Kablifiering av luftledning 2022* har åtgärder utgått med anledning av att elnätbolagen inte kunnat utföra sina åtgärder i den takt som planerats.

Reinvestering Gator och vägar

Budget 2023:	250,0 mnkr
Prognos augusti 2023:	220,0 mnkr
Utfall helår 2023:	240,2 mnkr

Reinvestering Gator och vägar omfattar främst åtgärder inom belägningsarbeten men innehåller också upprustning av gatuanläggningar som till exempel brunnar, trappor, räcken och hastighetsdämpande anordningar.

Färdigställda/pågående åtgärder

Inom *Underhållsbeläggning 2022* kvarstod etapp 3 och 4 när året började. Samtliga etapper är nu klara vilket innebär att 214 belägningsåtgärder utförts, bland annat på Billdals Pilgång, Höjdvägen och Valnötsgatan. I *Underhållsbeläggning 2023* har åtgärder utförts på bland annat Billdals Allé, Doktor Hådens Gata och Meteorgatan. För *Underhållsbeläggning 2024* pågår arbete med en kompletterande remiss av planerade sträckor och ytor samt upphandling av entreprenörer.

Amalia Jönssons gata, Långavallsgatan och Lillhagsvägen är exempel på platser som åtgärdats inom *Underhållsbeläggning cykelvägar 2023*. Sträckor som ska utföras inom *Underhållsbeläggning cykelvägar 2024* håller på att projekteras. Samtidigt pågår även arbete med upphandling av entreprenör och intern och extern samordning av projekt.

Projektering pågår av objekt i *Underhållsbeläggning gångvägar 2024*. Objektet samordnas även med bland annat belysningsåtgärder och trafikregleringsåtgärder.

Utbyten av vägtrummor syftar till att säkerställa vägtrumornas funktion samt att öka framkomligheten för vattenlevande djur. Åtgärderna kan bara utföras under de tider på året som tillåts inom ramen för vattenverksamhet. På grund av resursbrist hos Länsstyrelsen försköts fem åtgärder i *Utbyte av vägtrummor 2022*, bland annat Otterbäcksvägen och Askims kyrkväg, till i år. I *Utbyte av vägtrummor 2023* har åtgärder gjorts på Västra Tuvevägen och Angereds Storåsväg. Arbete pågår med anmälan om vattenverksamhet till Länsstyrelsen för åtgärder som ska utföras i *Utbyte av vägtrummor 2024*. Länsstyrelsen har under året beviljat statlig medfinansiering genom LOVA-bidrag (Lokala vattenvårdsprojekt) till tre åtgärder för bättre vandringsvägar i diken och vattendrag.

Inom ramen för *Reinvesteringar i gatanläggningar 2023* har bland annat Vågräcke Lövgärdesvägen och Trappa vid Snarberget utförts. Objektplanering för *Reinvesteringar i gatanläggningar 2024* pågår. I *Backadalsmotet - reinvesteringar i gatanläggningar* ingår bland annat att åtgärda sättningar. Samordning med Trafikverket pågår inför projektering.

Viktiga avvikelser

Med anledning av tidskrävande samordning med andra projekt har färdigställandet av två etapper inom *Underhållsbeläggning 2023* förskjutits till 2024.

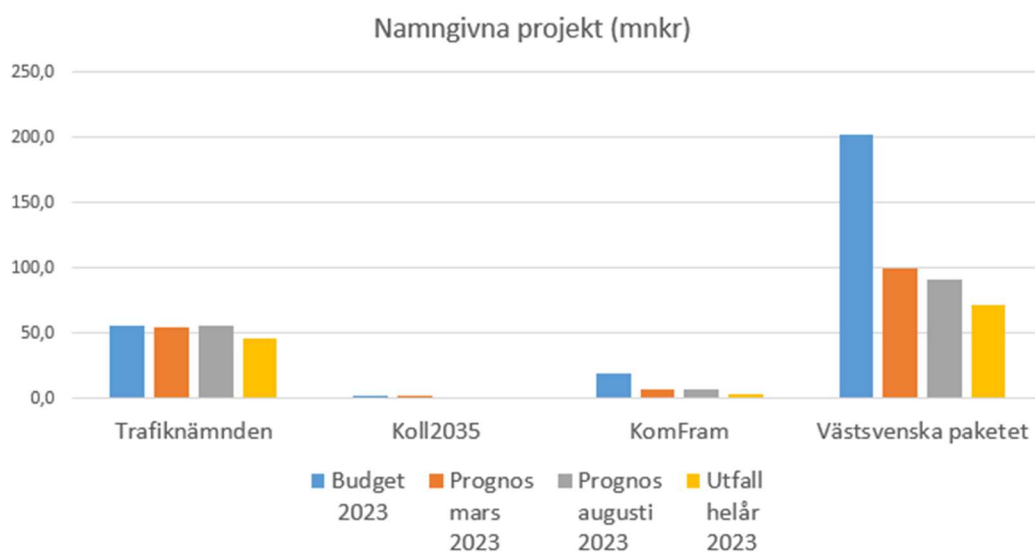
Underhållsbeläggning av cykelvägar 2023 och *Underhållsbeläggning av cykelvägar 2024* har fått en utökad budget utifrån satsning i kommunfullmäktiges budgetbeslut.

Handläggningstiden hos Länsstyrelsen är för tillfället lång för ansökningar gällande vattenverksamhet. Detta har medfört att vissa av åtgärderna i *Utbyte av vägtrummor 2023* först kan genomföras under 2024.

Namngivna projekt

Budgeterad bruttovolym för Namngivna projekt år 2023 uppgår till 280,0 mnkr. Utfall 2023 uppgår till 119,7 mnkr vilket innebär en minskning med 160,3 mnkr (-57,2 %) mot tilldelad ram.

Avvikelsen mellan budgeterad nivå och utfall beror bland annat på att Hisingsbron under året har rapporterat ytterligare minskade kostnader med 100,0 mnkr, samt att Engelbrektslänkens utförande har förskjutits i tid i väntan på beslut från Mark- och miljödomstolen.

Namngivna projekt - Stadsmiljönämnden

Avenyn och Götaplatsen – upprustning och utveckling

Åtgärden är ett stadsutvecklingsprojekt som genomförs som ett samverkansprojekt mellan staden och fastighetsägarna vid Avenyn. Ett första samverkansavtal har tecknats avseende planerings- och designfas. En projekttävling har genomförts om den nya gestaltningen och upprustningen av Avenyn och Götaplatsen och en genomförandestudie pågår. Arbete med ytterligare analyser samt konsekvensbedömningar har tillkommit vilket påverkar tidplanen.

Slakthusmotet kommunala delar

Åtgärden innebär anslutningar till det framtida Slakthusmotet vid Gamlestaden och möjliggör en avlastning av trafik när Gamlestaden etapp 2 är färdigbyggd. Slakthusmotet är en utpekad åtgärd inom Västsvenska paketet. Projektavtalsförhandlingar rörande tågarens innehåll och kostnadsfördelning inom Västsvenska paketet pågår.

Torslanda Tvärförbindelse

Åtgärden avser en cirkulation vid Syrhålamotet samt en tvärförbindelse som förväntas ge en tydligt avlastande effekt på trafiken mellan Torslanda torg och Öckeröleden. Cirkulationen vid Syrhålamotet har identifierats som viktig att bygga ut kopplat till kommande batterifabrik och dess logistikflöden till och från Göteborgs hamn. Åtgärden är indelad i två etapper där den första etappen för cirkulation vid Syrhålamotet pågår och kan genomföras inom befintlig detaljplan. Arbetet med detaljplan för tvärförbindelsen pågår inom stadsbyggnadsförvaltningen och påverkar tidplanen för genomförandet av tvärförbindelsen.

Kanalmursprogrammet

Åtgärden omfattar att rusta upp uttjanta kanalmurar och broar till en standard så att konstruktionerna säkerställs för ytterligare 120 år. Åtgärden bedrivs som program och åtgärdens omfattning innebär stor påverkan på centrala delar av staden under lång tid. Kommunfullmäktige fattade våren 2023 inriktningsbeslut för åtgärden varav arbetet med den första genomförandestudien har påbörjats och planeras fortgå under 2024. Arbeta med ansökan om miljödom och anmälan av vattenverksamhet hanteras som parallella processer till genomförandestudien.

Packhuskajen

Packhuskajen är i behov av en omfattande upprustning. I samband med upprustningen byggs även älvkantsskydd längs med kajen som klimatanpassning för framtida högre vattennivåer. Den första etappen slutfördes under 2021. I början av 2022 påbörjades arbetet med den andra etappen som utförs stegvis. Miljödom för den andra etappen erhöles i slutet av 2023.

Namngivna projekt – Koll2035

Angöring busstrafik

Det har, i enlighet med tecknad avsiktsförklaring och Handlingsplan för Koll2035 2020–2024, pågått ett flertal förstudier under året kopplat till det metrobussystem som finns med som ett av de bärande trafikkoncepten i Målbild Koll 2035. Arbetet genomförs i samarbete mellan Göteborgs Stad, Västra Götalandsregionen samt Västtrafik. Även Trafikverket medverkar i arbetet då metrobuss till stor del kommer att trafikera statligt vägnät. Pågående planeringsarbete förväntas pågå löpande under kommande år. Vissa åtgärder kommer genomföras på kort sikt medan andra ligger relativt långt bort i tid.

Citybusstråk

Åtgärden är nya eller uppgraderade citybussträckningar utifrån Målbild Koll2035. Arbetet pågår med planering av kommande citybussåtgärder och genomförs i samarbete med Västra Götalandsregionen och Västtrafik. Exakt vilken linje eller utformning som

kommer att föreslå som kommande investering är ännu oklart. Under 2023 har arbete med fördjupade studier pågått med målet att föreslå specifika investeringar.

Namngivna projekt KomFram

Engelbrektslänken – ny spårvägslink

Åtgärden avser en ny spårvägslink samt cykelbana utmed Engelbrektsgatan från Södra vägen till Skånegatan. Kommunfullmäktige fattade i juni 2020 genomförandebeslut och detaljplanen har antagits. Ansökan har gjorts om tillstånd för vattenverksamhet. Beroende på de villkor som Mark- och miljödomstolen ställer finns osäkerheter kopplat till både tid, kostnad och innehåll för åtgärden. Risk finns även att beslutet kommer överklagas. Åtgärden medfinansieras av Västtrafik samt genom stadsmiljöavtalet.

Namngivna projekt - Västsvenska Paketet

Hisingsbron

Hisingsbron har ersatt den tidigare Göta älvbron och trafikpåsläpp för den nya bron skedde i etapper under våren och sommaren 2021. Slutbesiktning av bron har genomförts och entreprenaden har blivit godkänd. Vissa kvarvarande arbeten återstår.

Initiala åtgärder kollektivtrafik och cykel

Det återstår endast ett projekt *Övre Husargatan/ Sprängkullsgatan* inom investeringsområdet. Återstående ledningsarbeten på gatan ska utföras av förvaltningen för Kretslopp och vatten. Åtgärden har blivit senarelagd och planerar nu att utföras under år 2024. Åtgärden finansieras genom Västsvenska Paketet.

En procentregeln – konstnärlig utformning

I stadsmiljönämndens investeringsplan avsätts en särskild enprocentspost för konst inom ett antal utpekade projekt. Arbetet sker tillsammans med kulturförvaltningen. Budgeterad bruttovolym för år 2023 uppgår till 6,0 mnkr. Utfall 2023 uppgår till 0,7 mnkr.

Pågående åtgärder

Inom åtgärden Engelbrektslänken är konstprojektet i genomförandefas då konstnären håller på och tar fram konstverket.

En konstkonsult är upphandlad för Konstprojekt Packhuskajen.

En konstnär har upphandlats för skissuppgift avseende konst på Avenyn och det pågår även en upphandling för konst på Götaplatsen.

Uppföljning av stadsmiljönämndens uppdrag 2023

Stadsmiljönämnden 2024-02-08

Innehållsförteckning

1	Uppdrag från KF/KS	3
2	Uppdrag från stadsmiljönämnden.....	6
3	Avslutade uppdrag	8

1 Uppdrag från KF/KS

Uppdrag från KF/KS	Centrala uppdrag	Kommentar
 Pågående	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med grundskolenämnden skapa säkra cykelvägar och bilfria zoner vid skolor med otrygg trafikmiljö där detta är lämpligt.	Stadsmiljöförvaltningen arbetar med uppdraget att skapa säkra cykelvägar och bilfria zoner vid skolor med otrygg trafikmiljö där detta är lämpligt genom att dels testa metoder och utvärdera dessa i samarbete med två olika skolor, dels genom att ta fram en handlingsplan för arbete med säkra cykelvägar och trygga trafikmiljöer vid skolor. I dialog med grundskoleförvaltningen har två skolor valts ut att samarbeta med i uppdraget. De aktuella skolorna är Anässkolan i östra centrum där vi planerar att genomföra bilfri zon och med Tångensskolan i Tuve för att skapa säkra gång- och cykelvägar till skolan. För pilotskolorna pågår utredning kring fysiska åtgärder och formande av beteendepåverkande insatser samt uppföljning/mätning. Syftet vid båda skolorna är att skapa en tryggare och säkrare miljö i direkt anslutning till skolans entré samt skapa förutsättningar för och locka fler elever att gå och cykla till skolan. Målsättningen är att åtgärderna ska vara på plats vid skolstart 2024. I arbetet med att ta fram en handlingsplan för arbetet med barns skolvägar har behovet av en sammanhållande funktion kring barns skolresor och framtagande av riktlinjer för utformning och förvaltning av fysiska miljön kring skolor identifierats.
 Pågående	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att med inspiration från Göteborgs Stads stadsmiljöplan ta bort parkeringarna på Kungstorget längs Bazargatan i syfte att skapa en levande stadsmiljö med plats för lek, restauranger, handel och möjlighet att komma nära vattnet. Framkomlighet för leveranser och korttidsparkeringar för butikernas kunder ska tillgodoses.	Förvaltningen har under året genomfört en kulturvärdesanalys som ger en inriktning för vilka värden från den befästa staden, 1800-talsstaden samt 1900-talsstaden som en framtida utformning behöver ta hänsyn till. En trafikanalys gör gällande att en sannolik inriktning för framtida trafikföring är att stänga Basargatan precis nedanför Kungstorget för genomfartstrafik. Hur det ska vara möjligt att nå Kungstorgets parkeringsplats är något som behöver studeras vidare, antingen från både västra och östra infarten, eller endast från en sida. En enkätundersökning har genomförts för att undersöka hur parkörerna idag använder parkeringsytorna längs Basargatan samt uppe på Kungstorget. Resultaten är sammanställda och klar i slutet av november. Flera dialoger har gjorts med Higabs ansvariga förvaltare av Saluhallen samt Higabs person för centrumutveckling. Kontakter har även inletts med Innerstaden och även rederiet Strömma som kör Paddanbåtarna, detta p g a deras verksamhet vid kanalmurarna som de hoppas kunna utveckla. Förvaltningen har planerat in åtgärden i investeringsplan samt avser återkomma med inriktningsbeslut under 2024.

 Pågående	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att, i nära samverkan med berörda nämnder, se över Policy för fysisk tillgänglighet och föreslå vilken styrning som behövs, i form av riktlinje eller liknande. I uppdraget ingår att överväga på vilket sätt universell utformning kan bli en bärande del.	Rekrytering av planeringsledare tillgänglighet slutförd. Personen påbörjar sin anställning 2024-01-08 och har som högst prioriterad arbetsuppgift att arbeta med det här uppdraget.
 Pågående	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att bedriva hela eller större delar av verksamheten gällande serviceresor i egen regi.	Stadsmiljönämnden 2023-11-24 Stadsmiljönämnden beslutar att godkänna stadsmiljöförvaltningens förslag på avgränsningar gällande kommunfullmäktiges uppdrag att utreda förutsättningarna för att bedriva hela eller större delar av verksamheten gällande serviceresor i egen regi, enligt stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande.
 Pågående	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att, så snart ekonomiskt utrymme finns, ta fram en förstudie som utreder möjligheten att rusta upp och tillgängliggöra ruinen av Gamla Älvsborg. Förstudien ska bland annat innefatta frågor kring ansvarsområden, möjligheter försynliggörande och tillgängliggörande, omfattning, genomförande, finansiering och ekonomiska konsekvenser. Förstudien ska tas fram i dialog med berörda aktörer och tydligt sträva efter att hålla ned kostnaderna.	En övergripande inventering av området pågår. Förstudien görs 2024.
 Pågående	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att ta fram riktlinjer för att förbjuda reklam för fossil kol-, olje- och gasutvinning på Göteborg stads reklamtavlor.	Stadsmiljönämnden 2023-11-24 (SMF-2023-05474) Ärendet återremitteras till stadsmiljöförvaltningen i syfte att komplettera med en internationell utblick samt undersöka alternativa och juridiskt sunda tillvägagångssätt för att verkställa budgetuppdraget kring framtagandet av riktlinjer för att förbjuda reklam för fossil kol-, olje- och gasutvinning på Göteborg stads reklamtavlor.

Pågående

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att utreda hur området innanför vallgraven ska göras bilfritt till år 2035.

Konsult har fått uppdrag att göra en benchmarking-studie i syfte att beskriva hur andra städer har gått tillväga för att skapa bilfria områden. Frågeställningarna konsulten ska svara på är generellt på en övergripande nivå, t ex betydelsen av långsiktiga beslut, förankring av initiativet hos olika målgrupper, hantering av målkonflikter, etc. Leveransen är beräknad till Q1 2024 och stadsmiljöförvaltningen kan då informeras om resultaten. I presentationen kan resultaten av konsultens redovisning kompletteras med en analys av vad insikterna skulle kunna betyda för fortsatt planering mot en inriktning för bilfria områden innanför Vallgraven.

2 Uppdrag från stadsmiljönämnden

Status	Uppdrag/deluppdrag	Kommentar
 Pågående	Göteborgsförslag 12747 - Kullersten Haga Nygata – Anläggningar och infrastruktur (SMN 2023-10-26 SMF-2023-04024)	2023-08-24 gav Stadsmiljönämnden stadsmiljöförvaltningen i uppdrag att bereda Göteborgsförslag 12747 - Kullersten Haga Nygata. Ärende SMF-2023-04024 Göteborgsförslag 12747 - Kullersten Haga Nygata behandlades i stadsmiljönämnden 2023-10-26. Stadsmiljönämnden uppdrog åt förvaltningen att återkomma till nämnden med underlag på hur Göteborgsförslaget kan genomföras med hänsyn till gatans historiska utformning. Inom ramen för utredningen ska det framgå huruvida det går att genomföra med fortsatt användning av gatsten i enlighet med yrkandet.
 Pågående	Yrkande från (MP), (S) och (V) angående tillgängligheten vid Mosaiska begravningsplatsen (SMN 2023-08-24 § 204 SMF-2023-05476)	Utredningen pågår. Ett scenario är att undersöka förutsättningarna för trimning av befintlig trafikutformning i syfte att skapa bättre kvaliteter för gående. Detta har gjorts tidigare och det konstaterades att det inte finns några egentliga marginaler att ta av men ytterligare initiativ görs nu, delvis med lite mer fokus på passager. Det andra scenariot är att se till innebörden av en större åtgärd som ändrar prioriteringarna för trafikutformningen i syfte att tillskapa ytor för gående. Det handlar inte om att ta fram ett fullödigt nytt trafikförslag utan att ta fram en struktur som skulle kunna ligga till grund för vidare utveckling, om det skulle finnas en ambition att gå i den riktningen. Ett sådant scenario skulle innebära en större ombyggnation. Idag är både kollektivtrafik och biltrafiken högt prioriterade och detta skulle ändras. Förslaget kommer därför redovisas tillsammans med en beskrivning av hur funktioner och kvaliteter skulle förändras.
 Pågående	Göteborgsförslag 12700 - Gång- och cykelväg till Torslanda Golfklubb, koloniområdet med mera (2023-02-24 § 53 SMF-2023-00295))	Stadsmiljönämnden 2023-12-14 Stadsmiljönämnden beslutar att Göteborgsförslag 12700 ska genomföras
 Pågående	Yrkande från (MP), (S), (V), (M), (D), (KD), (L) och (C) om Harry Hjörnes plats (SMN 2023-04-28 § 103 SMF-2023-01183)	Utredning avseende vad som är kostnadsdrivande i nuvarande förslag pågår.
 Pågående	Svar på uppdrag från stadsmiljönämnden gällande parkeringsförbud för elsparkcyklar på gång- och cykelbanor i Göteborg (SMN 2023-06-15 § 161 SMF-2023-00283).	Stadsmiljönämnden tog i juli beslut om införande av ett parkeringsförbud för elsparkcyklar på gångbanor i området Inom Vallgraven samt Drottningtorget från oktober 2023. Inför införande av p-förbud tar förvaltningen fram ett koncept för parkering av delade mikromobilitetstjänster. Under arbetet har ett behov av cirka 80 platser identifierats i området Inom Vallgraven samt på Drottningtorget, varav cirka 60 platser planeras ersätta befintliga bilparkeringsplatser. Arbetet görs också i linje med stadsmiljöplanen, miljö- och klimatprogrammet och parkeringspolicy och trafikstrategin. Arbetet är för närvarande under prioritering och resurssättning, och planen är att färdigställa samtliga platser under 2024.

Status	Uppdrag/deluppdrag	Kommentar
 Pågående	Inriktningsbeslut - Slottsskogen entré Linné – upprustning (SMN 2023-10-26 SMF-2023-02168)	En utredning har påbörjats avseende möjlig åtgärd.

3 Avslutade uppdrag

Status	Centrala uppdrag	Kommentar
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med stadsfastighetsnämnden och andra relevanta parter fortsätta tillgänglighetsanpassningen av Göteborgs Stads lokaler.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Medel för enkelt avhjälpna hinder har minskat betydligt genom kommunstyrelsens beslut om halverade medel samt genom omfördelning av medel inom förvaltningens ekonomiska åtgärdsplan. Under året har de stadsutvecklande förvaltningarna arbetat med att utveckla ansvar och roller i enlighet med nya reglementen.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen, Polismyndigheten och andra aktörer bidra till att sätta upp kameror i de delar av Göteborg där behov finns. För att värna integritet kan även pixelerade kameror användas i lämpliga fall.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Förvaltningen sätter upp trygghetskameror på pendelparkeringarna Storås Angered, Delsjön, Radimotet, Klareberg, Eriksdal. Målet är att dessa ska vara på plats under 2024 men är beroende av tecknade avtal med Göteborgs Stads Parkering AB. Förvaltningen bistår polisen att montera upp kameror på våra kamerastolpar. På nationell nivå pågår utredning om att göra det möjligt att dela dataströmmar till polisen. Skulle denna lagändring ske betyder det att polisen kan få tillgång till våra dataströmmar och att de inte behöver sätta upp egna kameror som övervakar samma område där vi redan har kameror. I dagsläget är det fortsatt otillåtet för oss att dela videoströmmar till polisen. Förvaltningen tilldelades för 2023 5 mnkr för uppdraget att sätta upp kameror i samverkan med polismyndigheten och andra aktörer. Totalt används 800 000 tkr under 2023.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med idrotts- och föreningsnämnden bygga minst fem utomhusgym utöver befintlig plan. De ska byggas i områden där det bäst gynnar folkhälsan.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Stadsmiljöförvaltningen kommer vid årets slut att ha byggt fyra utegym och idrott- och föreningsförvaltningen har byggt ett utegym. Geografisk placering utgår från den riktlinje med tillhörande handlingsplan som tagits ram av fd park- och naturförvaltningen ihop med idrott- och föreningsförvaltningen.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att påskynda arbetet med en sänkning av bashastigheten för trafiken enligt Göteborgs riktlinje för fastighetsgränser. Fokus ska ligga på stråk där behovet är som störst för att öka trafiksäkerheten för gående och cyklister eller för att minska bullerstörningar för boende.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Stadsmiljöförvaltning har startat planeringen för genomförandet av nya hastighetsgränser i samarbete med exploaterings- och stadsbyggnadsförvaltningarna. Väsentliga förutsättningar för genomförandet är trafiknätsplan, trafikområdesplaner, pågående detaljplaner samt hastighetsöversyn framtagna med metoden <i>Rätt fart i staden</i> . Genomförandet har två spår som behöver hanteras i två tidsperspektiv. Dels är det genomförandet i befintlig stad och dels nya hastighetsgränser i detaljplanearbeten som pågår nu. I slutet av maj presenterades ett förslag till organisation och ansvarsfördelning i ett förvaltningsgemensamt ledningsforum för genomförandet i befintlig stad. Beslut togs då att stadsmiljöförvaltningen tar ansvaret för genomförandet utifrån väghållaransvaret.

Status	Centrala uppdrag	Kommentar
		Genomförandet kräver organisation, process och resurser i den befintliga staden och med områdesvis genomförande. Arbetet är omfattande då det förutom vägmärken krävs hastighetsdämpande åtgärder samt större och mindre ombyggnader av gatorna för att uppnå önskad effekt. I Stockholm pågår arbetet med ändrade hastighetsgränser med en budget på ca 850 mnkr och en genomförandetid på cirka tio år. Erfarenhetsutbyte med Stockholm och Malmö är genomförd i november, och gav värdefull input till vår egen planering. Endast vägmärken är redan konstaterat, bland annat i genomförda pilotprojekt, att ge endast marginell effekt. Däremot har hastigheten blivit lägre i bostadsområden där man arbetat med hastighetsdämpande åtgärder i kombination med rekommenderad 30 km/h. För genomförande i nya detaljplaner är skyltat 30 och 40 km/h önskvärt då det påverkar planering av bostäder/byggyta enligt bestämmelser för buller i PBL. Av vikt är då att det finns utrymme för såväl hastighetsdämpande åtgärder såväl som vägmärke inom vägområdet.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att införa 30 km/h som bashastighetsnorm inom ett definierat pilotområde med hög folklig acceptans, exempelvis inom pågående pilotområde för cykel.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Några pilotprojekt är sedan tidigare genomförda inom området med att ändra hastighetsgränserna på stadens gator. Ett av dessa är underlag för riktlinjen som nu är beslutad av trafiknämnden 2022. När hastighetsplanen arbetades fram med metoden <i>Rätt fart i staden</i> under 2016 - 2017 testades stadsdelen Lundby som pilotområde för hastighetsgränserna 30, 40 och 60 km/h. De nya hastighetsgränserna skyltades med nya vägmärken, men inga fysiska åtgärder gjordes för att dämpa hastigheter eller anpassa gatan efter ny hastighetsgräns. Mätningar före och efter ny skyltning visar endast marginell sänkning av hastigheterna. I efterstudierna ingick också enkätundersökning till boende samt miljöförvaltningens bullerutredning. Enkätundersökningen visade att de boende, särskilt barnfamiljerna, var positiva till de nya hastighetsgränserna och önskade behålla dem. Bullerutredningen visade att 600 personer i området får ljudnivåer under riktvärdet 55dBA med nya hastighetsgränser. En lärdom från pilotområdet är att utmärkning av nya hastighetsgränser måste genomföras med rätt fysisk utformning för att få rätt verklig hastighet på gatorna. Efter utvärdering av testområdet beslutades att fortsatt ha kvar 30, 40, 60 km/h inom området. Samma gjordes på Saltholmsgatan efter många önskemål från medborgare med samma resultat. Hastigheterna blev inte märkbart lägre med enbart skyltning. Områden med rekommenderad 30 km/h har pågått i många år. Där görs hastighetsdämpande åtgärder av olika slag beroende på markförhållande på platsen men även vilket utrymme som finns inom vägområdet. Dessa områden visar på sänkta hastigheter utan att vägmärken om tillåten högsta hastighet placerats ut.

✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att från och med 1 januari 2024 ansvara för det långsiktiga huvudmannskapet för Slottsskogsobservatoriet. Finansiering för kostnaden hänskjuts till kommande budgetberedning.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Under hösten har arbete skett i dialog med föreningen som bedriver verksamheten i observatoriet för att förvaltningen ska kunna ta rollen som huvudman för Observatoriet från 1 januari 2024. Det har visat sig vara ett betydligt större utredningsarbete som krävs än vad som förväntades. Det handlar både om juridiska frågeställningar, frågor om byggnadens status och inte minst om formen för hur publika aktiviteter ska kunna utföras framöver. Stadsfastighetsförvaltningen ska förhandla med HIGAB för vår förvaltnings räkning, men det blir troligen klart först en bit in på 2024.
✓ Avslutad	Samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att möjliggöra för anställningar och praktikplatser för fler personer med funktionsnedsättning, uppdraget återrapporteras i respektive nämnd och styrelse.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Förvaltningen fortsätter på flera sätt att bedriva verksamheter som möjliggör för anställningar och praktikplatser för personer med funktionsnedsättning. I förvaltningens arbetsmarknadsverksamhet, som bedrivs i samverkan med förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning, Arbvux, är uppdraget att rusta deltagarna i målgruppen som står långt ifrån arbetsmarknaden till att gå ut i arbete eller studier. Av drygt 200 deltagare det här året är närmare 70% personer med någon funktionsnedsättning. När det finns möjlighet strävar förvaltningen även att anställa deltagare i den ordinarie verksamheten, det finns flertal exempel inom skötsel, anläggning och renhållning. Förvaltningen har en mycket omfattande satsning sommartid på att ta emot ferieungdomar. Under sommaren 2023 valde förvaltningen att arbeta med konceptet "Ferieteam" i samarbete med Arbvux och den ideella föreningen Passalen inom ett EU-projekt med syftet ökad inkludering av unga med funktionsvariation. Ferieteam innebär att två ungdomar, den ena med funktionsvariation, hjälps åt att lösa arbetsuppgifter. Förvaltningen tog emot 20 ferieteam under sommaren. Utöver det anställdes ett 15-tal ferieungdomar med olika funktionsvariationer i ordinarie feriearbete. Planering inför nästa säsong har påbörjats. I enlighet med strategierna i stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, arbetar förvaltningen med normkritisk rekrytering och verkar för tillgängliga, inkluderande arbetsplatser. Förvaltningen som arbetsgivare strävar efter att arbeta normmedvetet och har fokus på det systematiska arbetsmiljöarbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering. Förvaltningen ser härmed uppdraget som avslutat, medan förvaltningens nämnda verksamheter och arbetssätt fortgår och fortsätter utvecklas.

✓ Avslutad	Idrotts- och föreningsnämnden, Förvaltnings AB Framtiden, Got Event AB, Liseberg AB och Göteborgs Hamn AB, stadsfastighetsnämnden, Higab AB, Älvstranden Utveckling AB samt stadsmiljönämnden får i uppdrag att identifiera objekt i sin egen verksamhet som ska stängas av vid meddelande om risk för manuell förbrukningsfrånkoppling från Svenska kraftnät. Uppdraget ska vara slutfört senast 31 oktober 2023.	Stadsmiljönämnden 2023-11-24 SMF-2023-06158 Stadsmiljönämnden godkänner stadsmiljöförvaltningens svar på uppdraget att identifiera objekt i sin egen verksamhet som ska stängas av vid meddelande om risk för manuell förbrukningsfrånkoppling från Svenska kraftnät, där stadens belysningsanläggningar och en nedsläckningsordning av dessa identifieras, och översänder detta som sitt svar till kommunfullmäktige
✓ Avslutad	Stadsbyggnadsnämnden (Stadsmiljönämnden) får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder årligen, med start 2023, rapportera till kommunfullmäktige gällande trafiksituation och resvanor längs väg 155, väster om Gossbydal och via de statliga färjelinjerna Hönö- respektive Björköleden, till Öckerö kommun. Rapporteringen ska baseras på Trafikverkets och Västra Götalandsregionens uppföljning av utvecklingen längs det berörda stråket och även omfatta vilka åtgärder som vidtagits för att främja ett hållbart resande samt effekterna av dessa. Bebyggelseutvecklingen längs Hjuviksvägen och inom Öckerö kommun ska ingå i rapporteringen.	Uppdraget avslutades i samband med Delårsrapport mars 2023 Uppdraget övergår till stadsbyggnadsnämnden.
✓ Avslutad	Stadsbyggnadsnämnden och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stärka strategiarbetet inom Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 I arbetet med strategin <i>Vi driver på utvecklingen av hållbara transporter</i> har förvaltningen särskilt arbetat med hur omställning av den befintliga staden kan bidra genom exempelvis minskat antal parkeringsplatser.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att verka för att minska bilpendlingen över kommungränsen genom satsningar på kollektivtrafik inom Göteborg samt fler pendelparkeringar och parkeringsnoder på strategiska platser.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Stadsmiljöförvaltningen avser att fördjupa samverkan kring placering, utbyggnad och finansiering av pendelparkeringar med angränsande kommuner och Västtrafik inom ramen för Göteborgsregionens (GRs) kollektivtrafknätverk. Stadsmiljöförvaltningen är representerade i Göteborgsregionens (GRs) kollektivtrafknätverk och har initierat en arbetsgrupp för pendelparkering med övriga kommuner inom GR.

- **Stadsmiljönämnden avser att, inom ramen för pågående forsknings- och utvecklingsprojekt vid Delsjömotet, Klippan, Radiomotet och Skra Bro, vidareutveckla fysiskt och digital infrastruktur för att förenkla kombinationsresor med bil, kollektivtrafik, Styr & Ställ och annan mikromobilitet.**

Stadsmiljöförvaltningen och Parkeringsbolaget har inom ramen för projektet MOVE21 iordningsställt en del av parkeringsytan vid Karl Johansgatan till utpekad mobilitetshubb. Syfte är att synliggöra, informera och inspirera till resor med delad mobilitet. Ytan har försetts med en utfart, parkeringsplatser för mikromobilitet samt en informationstavla om tillgängliga transportmöjligheter i närområdet. En enkätstudie genomförs under hösten 2023 i syfte att följa upp medborgares reaktioner på åtgärden samt resebeteende kring platsen Klippan-Jaegerdorff.

Stadsmiljöförvaltningen samarbetar med Parkeringsbolaget kring möjliga park & ride-lösningar avseende biljetter och tekniska lösningar för kombinationsresor mellan bil och kollektivtrafik. Parkeringsbolaget har genomfört en förstudie för att undersöka möjligheterna att integrera mobilitetstjänster som Styr och Ställ i appen Parkering Göteborg. Förstudien visade att en fullskalig integration med möjlighet till betalning för Styr & Ställ direkt i P-appen inte är möjlig inom appens nuvarande utformning. Däremot kommer en delvis integration genomföras, där användare kan se Styr & Ställ-stationer i kartan i P-appen samt länkas vidare för köp. Denna åtgärd förväntas vara färdig under Q1 2024.

Stadsmiljöförvaltningen har genomfört en användarstudie för att kartlägga behoven av extra säkra cykelparkeringar vid bytespunkter för kollektivtrafik. Förvaltningen avser fortsatt att testa införandet av extra säkra cykelparkeringar vid fem bytespunkter för kollektivtrafik. Arbetet med att samla in information från leverantörer inför eventuell kommande upphandling har påbörjats. Urval av platser kommer att ske under våren/sommaren. De platser som valts ut är: Hjällbo, Gamlestaden station (inne i befintligt cykelparkeringsgarage), Frölunda Torg, Radiomotet samt Amhult Resecentrum. Projektering pågår och tjänsten förväntas starta för användning under Q2 2024.

- **Stadsmiljöförvaltningen avser att genomföra investeringsprojekt som ligger i linje med kommunfullmäktiges uppdrag.**

Stadsmiljöförvaltningen har ett pågående investeringsprojekt som ska anlägga en ny pendelparkering vid Amhult centrum i anslutning till väg 155. Projektet sker i samverkan med Trafikverket inom ramen för Västsvenska paketet. Trafikverket kommer att anlägga en ny busshållplats och en ny gång- och cykelbro över väg 155 i anslutning till den nya pendelparkeringen.

Stadsmiljöförvaltningen har ett pågående investeringsprojekt som ska anlägga en ny pendelparkering vid Gunnilse skola i anslutning till väg 190.

Stadsmiljöförvaltningen har ett pågående investeringsprojekt som anlägger en ny pendlingscykelbana längs Mölndalsvägen.

- **Stadsmiljönämnden avser att verka för förbättrad kollektivtrafik**

	från och till angränsande kommuner genom det årliga inspelet till Västtrafiks trafikplan och förbereda för eventuella investeringsåtgärder kopplade till ändrad trafikering. Stadsmiljöförvaltningen har inkluderat inspel från angränsande kommuner i Göteborgs Stads inspel till Västtrafiks trafikplan 2025. Kungälv, Orust och Mölndal har spelat in förslag på förändringar i kollektivtrafiken som har potential att minska bilpendlingen till Göteborg. Stadsmiljönämnden översände Göteborgs Stads inspel till Västtrafik i oktober 2023. Inspelet görs i samverkan med berörda förvaltningar och bolag i Göteborgs Stad.
✓ Avslutad Stadsmiljönämnden får i uppdrag att fler av Göteborgs Stads p-platser ska reserveras till en ökad andel gröna bilpooler och delningstjänster.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Stadsmiljöförvaltningen har ett nära samarbete med Göteborgs Stads Parkering (P-bolaget) för att möjliggöra att fler p-platser reserveras till en ökad andel gröna bilpooler. P-bolaget prioriterar bilpooler vid uthyrning av parkeringsplatser på kvartersmark. För att ytterligare öka intresset för bilpooler försöker de prioritera bilpoolsföretagens behov när det kommer till placering, skyltsättning och elladdning. Inom Framtidenkoncernen pågår ett arbete att erbjuda mobilitet till boende inom koncernens bolag. Befintliga hyresgäster kommer att få tillgång till ett grunderbjudande mobilitet senast den siste december 2025. I detta ingår tillgång till bilpool inom 400 meter. Dessa kan finnas inom egna fastigheter eller via andras öppna bilpooler. Inom ramen för uppdraget genomför förvaltningen flera aktiviteter för omfördelning av yta från bilparkering till delade mobilitetstjänster: Inför parkeringsförbud för elsparkcyklar på gångbanor i området Inom Vallgraven samt Drottningtorget från oktober 2023 där tar förvaltningen fram ett koncept för parkering av delade mikromobilitetstjänster. Under arbetet har ett behov av cirka 80 platser identifierats i området Inom Vallgraven samt på Drottningtorget, varav cirka 60 platser planeras på befintliga bilparkeringsplatser. Arbetet görs också i linje med stadsmiljöplanen, miljö- och klimatprogrammet och parkeringspolicy och trafikstrategin. Arbetet är för närvarande under prioritering och resurssättning, och planen är att färdigställa samtliga platser under 2024. Inom projektet MOVE21 har två parkeringsplatser vid Jaegerdorffsplatsen tagits i anspråk till förmån för delade elsparkcyklar samt en orienteringstavla över mobilitetstjänster i närområdet, i syfte att stärka platsens kvalitéer som mobilitetshubb och synliggöra delad mobilitet Under hösten kommer programmet Mobilitet Rosenlund att undersöka potential och möjlig utformning av mobilitetshubbar genom användardriven innovation i en så kallad "innovationsspeed". Inom Pilotområde cykel omvandlas parkeringsplatser för bilar till bland annat parkeringsytor för delningstjänster så som elsparkcyklar och lånecyklar.

✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att bygga ut och prioritera säkra cykelparkeringar.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Förvaltningen har gjort en användarstudie över behov/efterfrågan som visar på ett stort behov av säkra parkeringar i innerstaden samt vid kollektivtrafiknoder. Användarstudien har resulterat i en åtgärdsbeskrivning där fokus ligger på platser i anslutning till kollektivtrafik. Detta finansieras av Västsvenska paketet genom ett pilotprojekt som testar säkra och väderskyddade cykelparkeringar i anslutning till kollektivtrafik för att underlätta ett kombinerat resande med cykel och kollektivtrafik. Förvaltningen har upphandlat digital tjänst för säkra cykelparkeringsboxar samt konsultstöd för projektering av markarbeten och bygglovshantering. Upphandlingar av cykelboxar och låssystem påbörjat. Arbete med genomförande påbörjas under våren med mål att tjänsten ska vara på plats på fem knutpunkter inför cykelsäsong 2024.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med Göteborgs Stads Parkering AB höja parkeringsavgifterna i områden där det råder hög efterfrågan i syfte att öka de totala parkeringsintäkterna samt minska trafikbelastning och buller. Mer dynamisk prissättning ska eftersträvas. Hänsyn ska tas till de som arbetar på obekvämt arbetstid.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Stadsmiljöförvaltningen har samtal med P-bolaget inom ramen för organisationen för Parkering Göteborg om hur detta uppdrag bäst kan genomföras. Initialt bedömdes att en pilot i ett avgränsat geografiskt område. Förvaltningen har under första kvartalet 2023 sammanställt prisjämförelser mellan avgifterna på allmän plats respektive kommunal kvartersmark och påbörjat en analys om taket för parkeringsavgifterna på allmän plats behöver höjas, vilket i så fall behöver behandlas i kommunfullmäktige. I samverkan med P-bolaget har endast två anläggningar kunnat identifieras som har kapacitet att flytta över gatuparkering till anläggning: Lagerströmsplatsen och Hedens P-hus. Runt Hedens P-hus tillämpas redan stadens högsta avgiftstaxa för parkering på gatumark. Runt Lagerströmsplatsen tillämpas taxa 5. Beläggingsstudie visar dock att det generellt finns gott om lediga parkeringsplatser, varför en höjning av taxan inte kan motiveras. Det är stor skillnad mellan avgifterna på gatumark och P-bolagets anläggningar. För avgiftsparkering är skillnaden mest att P-bolaget har högtaxa alla dagar och alltid 8-22. Själva avgiften är också oftast lägre på gatumark då den sätts utifrån andra principer än på kvartersmark. På gatumark får parkeringsavgift endast användas om det är nödvändigt för att ordna trafiken och avgiftsnivån ska sättas så låg som möjligt men så hög som nödvändigt. För tillståndsparkering är det billigare eller mycket billigare att välja gatuparkering (för dem som har rätt att få stadens boendeparkeringstillstånd). Nästa steg är att besluta om det nu är läge att ändra tidsgränserna för högtaxa på gatumark. P-bolaget tillämpar högtaxa alla dagar 8-22 medan högtaxan på gatumark varierar från 8-22 måndag-lördag till 8-18 måndag-lördag. Dessutom har ett arbete initierats med exploateringsförvaltningen inom ramen för arbetet med Bravida Arena. P-bolaget har aviserat att det kan bli svårt att få ekonomi i byggnation av parkeringsanläggning. Vi ska därför undersöka om en

		ändring av parkeringsreglerna på gatorna runt omkring kan få boende att välja att parkera i anläggningen och därigenom kunna motivera parkeringsanläggningen ekonomiskt.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden att anlägga fler kollektivtrafikkörfält i centrala Göteborg och verka för fler kollektivtrafikkörfält vid tillfartsleder.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Koll2035 anger en planeringsinriktning för att skapa en mer kapacitetsstark kollektivtrafik. Programmet anger olika koncept för att klara utvecklingen och det ena av de bärande koncepten kallas för Citybuss. Syftet med konceptet är att erbjuda direktresor till och från City längs stråk med många boende och där det inte finns spårvagn. Det svarar mot kvalitetskravet att det max ska ta 15 minuter in till City från alla tyngdpunkter. Det beskrivs som en vidareutveckling av dagens stombussar, genom att vara mer sammanhållet, ha ett mer renodlat linjenät och tydligare krav på infrastrukturen. De tydligare kraven på infrastrukturen innebär att om behov finns sträva mot egna kollektivtrafikkörfält för att prioritera bussens framkomlighet. I linjenätsutredning från 2021 anges nio citybusstråk. Två av dessa håller på att genomföras, för två pågår fördjupade stråkstudier inför investering, För övriga har arbete ännu inte påbörjats men dessa stråkstudier startas vad efter de andra stråken blir klara. Pågående fördjupade stråkstudier inför investeringsbeslut Stråkstudier ska utgöra beslutsunderlag för hur de olika stråken kan uppgraderas för citybusskonceptet och för hur infrastrukturen för citybuss kan se ut kring måläret 2035 eller tidigare. Stråkstudierna ska utgöra underlag för kommande investeringsbeslut i infrastruktur och framtida upphandling av trafik från Västtrafik. För tillfället pågår stråkstudier för: - Tuve / Centrala Göteborg - Mölndal / Centrala Göteborg - Bergsjön/Centrala Göteborg (Sträckan från Gamlestads Torg till Bergsjön är klar, men sträckan mot Centrum återstår) Dessa förstudier kommer pågå åtminstone fram till och med första kvartalet 2024. De finansieras och drivs av stadsbyggnadsförvaltningen. Trafikplanerare från stadsmiljöförvaltningen deltar bl a för att säkerställa att frågor om utformning och övriga användaranspråk beaktas. Pågående stråk i genomförandeskedet - Norra älvstranden: Vårväderstorget - Eriksberg - Lindholmen (GFS för etappen från Vårväderstorget till Eriksberg har ännu inte påbörjats) - Backastråket: Körkarlens gata - Balladgatan Projektet drivs exploateringsförvaltningen. Etapperna i Backastråket beräknas vara klara 2028. Etapperna i stråket Norra älvstranden beräknas vara färdiga 2031. Övriga initiativ Även om etableringen av kollektivtrafikkörfält främst planeras och genomförs inom ramen för utvecklingen av Citybuss-konceptet. så ingår det i andra

	investeringsinitiativ att prioritera kollektivtrafiken. Ett aktuellt fall är Aschebergsgatan mellan Chalmers och Kapellplatsen. På den östra sidan finns möjlighet att höja standarden för gående och cyklister. I samband med det kommer även kollektivtrafiken få ett eget körfält. I dagsläget är det två norrgående körfält. I det vänstra samsas bilar, bussar och spårvagnar. Detta körfält kommer i stället endast användas av kollektivtrafiken och bilisterna får endast använda det högra. Överväganden vid införandet av kollektivtrafikkörfält Att införa separata körfält för busstrafiken innebär en ökad framkomlighet för busstrafiken men också att konkurrens om yta och framkomlighet mellan färdmedel kan uppstå. Det handlar inte bara om annan motorfordonstrafik och kollektivtrafiken, utan även mellan gång/cykel och kollektivtrafiken. Att skapa tillräckliga kvaliteter för gående och cyklister är viktigt både för att öka det hållbara resandet och för att skapa goda stadsmiljöer. Andelen cykelresor behöver faktiskt öka även för att avlasta kollektivtrafiken. När separata kollektivtrafikkörfält övervägs behöver samtidigt konsekvenser för andra transportslag bedömas. Uppdraget är en del av verksamheten Det finns tydliga riktlinjer att utveckla kapaciteten i kollektivtrafiken i och med Koll2035 och konceptet Citybuss. En viktig del i att implementera programmet är att anlägga fler egna kollektivtrafikkörfält längs infartsstråken mot City. Bedömningen är därför att uppdraget är omhändertaget över förvaltningsgränserna i den pågående verksamhet som sker över förvaltningsgränserna. Därmed kan uppdraget anses fullgjort.
✓ Avslutad Stadsmiljönämnden får i uppdrag att påskynda genomförandet av Göteborgs Stads cykelprogram, bland annat genom att öka underhållet av cykelvägar, öka säkerheten, öka attraktiviteten och genomföra aktiviteter i syfte att uppmuntra fler att cykla.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 2022 presenterades en halvtidsuppföljning av cykelprogrammet där status gällande cykelprogrammets måluppfyllnad följdes upp och ett antal slutsatser gällande vägen framåt presenterades. Stadsmiljöförvaltningen har under 2023 genomfört en förstudie där företrädare för stadsbyggnads-, exploaterings- och stadsmiljöförvaltningen har intervjuats om behov och hinder att påskynda Cykelprogrammets genomförande. En förutsättning för att kunna påskynda Cykelprogrammets genomförande är att arbetet sker sammanhållet och med en tydlig, konkret och gemensam målbild samt en enighet om vad som ska prioriteras ned om Cykelprogrammet prioriteras upp. Förvaltningen kommer framåt att konkretisera, förankra och genomföra åtgärder över avdelnings- och förvaltningsgränser inom: • Kompetenshöjande insatser • Förändrat arbetssätt – konkretisera vad det innebär att prioritera cykel i planering samt vid omledningar • Förvaltningsöverskridande verksamhetsplanering för cykel.

✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att utöka skötseln av värdefulla naturområden.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Under 2023 har vi utökat skötseln i naturområden genom att: - Utökat naturvårdsslåttarn - Utfört hedmarksröjningar på 6,5 hektar - Tillskapat nya och förbättrat befintliga våtmarker - Genomfört frihuggningar av ekar Då de mest erfarna entreprenörerna inom naturvårdsområdet är mindre företag med få anställda har vi på grund av brist på utförare behövt skjuta upp en del åtgärder till 2024. Planering för dessa arbeten pågår. Många av de höga naturvärden som finns i Göteborgs kommun är hotade av igenväxning, därför har vi fokuserat på åtgärder som bidrar till att hålla miljöerna öppna. Det är åtgärder som även uppskattas av besökarna då områdena blir mer lättillgängliga.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden i samverkan med andra berörda parter inom Göteborgs Stad får i uppdrag att öka nyplanteringen av träd, exempelvis i alléer och nya bostadsområden i syfte att bidra till bättre stadsmiljö och biologisk mångfald.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Under 2023 har förvaltningen planerat för inköp och plantering av träd under 2024. För att maximera effekten av insatserna har bostadsområden med låg krontäckning valts ut, vilket bidrar till flera ekosystemtjänster och till folkhälsan. För större utväxling av planteringen har kontakt tagits med flera bostadsbolag för att bägge parter ska genomföra nyplantering vid ytor som angränsar till varandra. I uppdraget avses även att prova och utvärdera om plantering av mindre storlekar av träd kan vara ett arbetssätt att öka takten och bli mer effektiva i arbetet.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att tillse att alla nyupphandlade och nyinköpta fordon för färdtjänst och stadsbusstrafik ska vara fossilfria i högsta möjliga mån.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Västtrafik ansvarar för upphandling av fordon för stadsbusstrafik och flexlinjetrafik. Vid nya upphandlingar tillfrågas Göteborgs Stad om inspel vilka samordnas av stadsmiljöförvaltningen. Förvaltningen ansvarar också för utbyggnad och anpassning av infrastruktur för att möjliggöra trafikering av fossilfria fordon. 2018 tecknades en avsiktsförklaring mellan Västra Götalandsregionen, Västtrafik och Göteborgs Stad gällande implementering av eldrivna bussar. Syftet med avsiktsförklaringen var att gemensamt verka för införandet av eldrivna bussar inklusive den infrastruktur som behövs och att utreda frågor gällande teknikval, utbyggnad, ägandeskap och fördelning av kostnader och roller inför kommande upphandlingar. Västtrafik bedömer att marknaden för eldrivna bussar är mogen och har beslutat att överlåta ansvaret för laddinfrastruktur på trafikföretagen. Syftet med beslutet är att samla ansvaret under en aktör som har möjlighet att optimera sitt trafiksystem med olika former av laddteknik, batterikapacitet och laddstrategier. Beslutet innebär att varken Västtrafik eller Göteborgs Stad bygger eller förvaltar laddutrustning för eldrivna bussar. Stadsmiljönämnden ansvarar för upphandling av serviceresefordon för bland annat färdtjänst och skolskjuts. Befintliga avtal, med högt ställda miljökrav, löper ut januari 2027 för de den fasta trafiken och juni 2024 för kompletterande fordon. Stadsmiljöförvaltningen ställer följande krav vid upphandling av serviceresor:

		<u>Fast trafik</u> - Maximalt 10% fossila drivmedel oavsett fordonstyp - Nyregistrerade personbilar fr o m 1 februari 2024 ska vara elfordon - HVO100 och biogas som drivmedel: Fordon som drivs med gas måste ibland kunna kompensera med bensin. I de fall där HVO100 inte finns tillgängligt vid tankning ska diesel miljöklass 1 användas. Lämpliga specialfordon (rullstolsfordon) finns inte på marknaden med eldrift därför är HVO100 enda möjliga drivmedel i dagsläget. - Avtalskravet har skärpts från högst 20% fossilt bränsle till högst 10% fossilt bränsle i o m avtalsstart 2022-02-01 <u>Kompletterande trafik</u> - Maximalt 20% fossila drivmedel oavsett fordonstyp - HVO 100 och biogas som drivmedel: Fordon som drivs med gas måste ibland kunna kompensera med bensin. I de fall där HVO100 inte finns tillgängligt vid tankning ska diesel miljöklass 1 användas <u>Flexlinjetrafik</u> - Fr o m 2023-06-18 drivs samtliga flexlinjebussar med el - HVO100 används för skärgårdstrafik (1 buss) Stadsmiljöförvaltningen följer upp leverantörer av serviceresor avseende de krav som ställs i avtalen, inklusive krav på drivmedel.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att se över Riktlinjer för bedrivande av parkeringsverksamhet och föreslå vilken styrning som behövs, i form av riktlinje eller liknande.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Uppdraget är beroenden av framtagandet av en ny parkeringspolicy som ligger som uppdrag hos stadsbyggnadsförvaltningen. Riktlinjen kommer att ses över när den nya parkeringspolicyn är beslutad. Dokumentet som ska ersätta riktlinjen för bedrivande av parkeringsverksamhet behöver en bred förankring i staden för att ha en styrande effekt.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden belysa nya infrastrukturprojekt utifrån ett nyttokostnadsperspektiv inklusive klimatpåverkan och social hänsyn. Klimatberäkning ska genomföras på alla infrastrukturella investeringar med planerad byggstart år 2024 och framåt med undantag för redan påbörjade detaljplaner och projekt där det redan finns en beslutad genomförandestudie. Projekt med uppenbart låg klimatpåverkan behöver inte beräknas.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Uppdraget redovisas i stadsmiljönämnden och omhändertas i ordinarie verksamhet från 2024.

✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att genom förhandling med Västra Götalandsregionen verka för alternativa kommunikationer mellan Bergsjön och centrala Göteborg. Detta ska minska belastningen och sårbarheten i det befintliga spårvagnsnätet.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Stadsmiljöförvaltningen har startat en genomförandestudie för Citybuss i Bergsjön och Kortedala. Projektet syftar till att förkorta restiden mellan Bergsjön och innerstaden samt öka attraktiviteten för kollektivtrafiken, minska belastningen och sårbarheten i det befintliga spårvagnsnätet i Bergsjön och Kortedala, binda samman staden med snabb och pålitlig kollektivtrafik, skapa ett sammanhängande stråk för gång och cykel samt minska Bergsjövägens barriäreffekt. Projektet omfattar ombyggnation av busshållplatser vid Merkuriusgatan, Atmosfärsgatan och Stora Björn samt förlängning av befintliga hållplatslägen vid Bergsjödalen, Bergsjösvägen och Bellevue med syfte att förbereda för 25 meter långa bussar. Projektet omfattar även byggnation av två nya busshållplatser längs Almanacksvägen, i höjd med Månadsgatan och Tideråkningsgatan. Anslutande gång- och cykelvägar ska ses över inom ramen för genomförandestudien. Cykelparkering ska anläggas vid de nya hållplatserna. Projektet omfattar även byggnation av tre nya gång- och cykelbanor (saknade länkar), som bidrar till att binda samman det befintliga gång- och cykelnätet i Bergsjön. Gång- och cykelbanorna ligger i nära anslutning till busshållplatserna vid Merkuriusgatan, Atmosfärgatan/Bergsjöbadet och Stora Björn. Produktionen planeras till 2025 och 2026.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att starta upp Grön rehab.	Avslutades i samband med Delårsrapport augusti 2023 Uppdraget avbryts på grund av förvaltningens ansträngda ekonomiska situation och utgör en av utvalda sparåtgärder enligt beslut i stadsmiljönämnden 2023-05-26. I risk- och konsekvensbedömningen inför beslut konstateras att eftersom förvaltningen ännu inte har vidtagit några åtgärder i form av att anställa personal eller utöka lokaler eller liknande, så finns det ingen risk för förgäveskostnader, då utredning och motsvarande gjorts av befintlig personal. Genom att alla förvaltningar har upphandlad företagshälsovård som har många andra alternativa åtgärder och behandlingar att erbjuda, är konsekvensen liten eller inte märkbar då verksamheten ännu inte har startat upp, är bedömningen.
— Ej påbörjad	Stadsmiljönämnden får i uppdrag att analysera färdmedelsfördelning, inducerad trafik, faktisk och upplevd kvalitet för gång, cykel och kollektivtrafik samt huruvida målen med åtgärden i övrigt uppnåtts. Analysen ska genomföras ett år efter färdigställandet.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Torslanda tvärförbindelse beräknas vara färdigställd 2027 vilket innebär att uppdraget ska genomföras år 2028-2029.

✓ Avslutad	Yrkande från (C) om trafiksäkerheten i Säve – Anläggning och infrastruktur (SMN 2023-03-30 § 63 SMF-2023-01436)	Stadsmiljönämnden 2023-11-24 Stadsmiljönämnden förklarar följande uppdrag (stadsmiljönämnden 2023-03-30 § 63) fullgjorda 1. Stadsmiljöförvaltningen får i uppdrag att föra en dialog med Västra Götalandsregionen och Trafikverket gällande vilka åtgärder som kan göras förebyggande, gällande trafiksäkerheten på det statliga vägnätet i Säve. 2. Stadsmiljöförvaltningen verkar för att göra det säkert att korsa Kongahällavägen vid busshållplatsen Bärby Norra.
✓ Avslutad	Göteborgsförslag 12708 - Skottade och snöfria trottoarer (SMN 2023-03-30 § 78 SMF-2023-00991)	Stadsmiljönämnden 2023-06-15 Ärendet behandlades av stadsmiljönämnden i juni. Nämnden biföll förvaltningens förslag och Göteborgsförslaget avstyrktes. Uppdraget anses fullgjort.
✓ Avslutad	Yrkande från D, M, KD och L gällande 24-timmarsgaranti mot klotter (SMN 2023-06-156 § 162 SMF-2023-03821)	Stadsmiljönämnden 2023-11-24 (SMF-2023-03821) Stadsmiljönämnden förklarar uppdraget från stadsmiljönämnden gällande 24-timmarsgaranti mot klotter (SMN 2023-05-24, § 162 SMF-2023-03821) för fullgjort.
✓ Avslutad	Göteborgsförslag [12747] för beslut - Kullersten Haga Nygata (SMN 2023-08-24 § 196 SMF-2023-04024)	Göteborgsförslaget hanterades i stadsmiljönämnden 2023-10-26. Stadsmiljönämnden uppdrog åt förvaltningen att återkomma till nämnden med underlag på hur Göteborgsförslaget kan genomföras med hänsyn till gatans historiska utformning. Inom ramen för utredningen ska det framgå huruvida det går att genomföra med fortsatt användning av gatsten i enlighet med yrkandet.
✓ Avslutad	Undantag från införande av lagen om parkeringsförbud för elsparkcyklar på gång- och cykelbanor i Göteborg (SMN 2023-03-30 § 64 SMF-2023-00283)	Stadsmiljönämnden 2023-06-15 Stadsmiljönämnden förklarar följande uppdrag (SMN 2023-03-30: § 64) fullgjorda: • Stadsmiljöförvaltningen får i uppdrag att senast den 26 maj 2023 ha upprättat en plan för införandet av 3 kap. 48 § och 10 kap. 13 a § trafikförordningen (1998:1276) i syfte att införa lagen den 1 september 2023. • Stadsmiljöförvaltningen får i uppdrag att göra en sammanställning på de gång- och cykelbanor där undantag från 3 kap. 48 § och 10 kap. 13 a § trafikförordningen (1998:1276) inte riskerar att orsaka försämrad framkomlighet eller ökad risk för trafikskador.
✓ Avslutad	Yrkande från (C) angående uppskalning av pilotområde cykel (SMN 2023-06-15 § 160 SMF-2023-02415)	Stadsmiljönämnden 2023-09-21 § 216 Ärendenummer SMF-2023-02415 Stadsmiljönämnden förklarar uppdraget att återkomma med en tidsatt plan över samtliga planerade åtgärder inom ramen för Pilotområde cykel (SMN 2023-06-15 § 160) för fullgjort.

✓ Avslutad	Avgiftsfria resor i kollektivtrafiken för färdtjänstresenärer (SMN 2023-10-26 SMF-2023-05672)	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Den första februari 2024 införs ett nytt avgiftssystem för färdtjänstresor. Stadsmiljönämnden gav i oktober 2023 stadsmiljöförvaltningen i uppdrag att erbjuda färdtjänstresenärer fria resor i kollektivtrafiken, en förmån som tidigare ingått i månadskortet för färdtjänstresor. Stadsmiljöförvaltningen har förhandlat avtal med Västtrafik och tagit fram en hanteringsordning för att kunna erbjuda tjänsten till färdtjänstresenärer i åldrarna 20-64 år. Fria resor i kollektivtrafiken för denna åldersgrupp beräknas konkret finnas på plats från april 2024.
✓ Avslutad	Stadsmiljönämnden i samverkan med kommunstyrelsen får i uppdrag att fortsätta förhandlingen av den kommunala subventionen av periodbiljetter i kollektivtrafiken för Göteborgs invånare.	Avslutas i samband med Årsrapport 2023 Stadsledningskontoret tog ledningen i uppdraget och i delårsrapporten gällande 2023 för kommunstyrelsen har KS förklarat uppdraget fullgjort för egen del. Beslutet i delårsboksutet per aug ser ut enligt följande: Kommunstyrelsen godkänner för egen del redovisningen av uppdraget från budget 2023 att inleda förhandlingar med Västra Götalandsregionen för att möjliggöra ett införande av subvention på periodkortet i Göteborg, enligt beskrivning i avsnitt 4.1.2.1, diarienummer 0197/23.

Stadsmiljönämndens samlade riskbild samt interna kontrollplan för 2023

Inledning

Utgångspunkter för riskhantering

Stadens riktlinje, *Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll* (KF, 2022-02-04), anger nämndens ansvar i det arbete som ska ske inom ramen för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Riskhanteringen ska vara en integrerad del i nämndens styrning och vara en del i beslutsfattandet vid prioritering och val av olika handlingsalternativ för att uppnå verksamhetens mål eller säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Nämnden ska säkerställa att riskhantering sker kontinuerligt inom väsentliga verksamhetsområden, processer och projekt samt alltid vid större förändringar i verksamheten.

I samband med framtagandet av budget ska riskhanteringen för olika riskområden sammanställas i en samlad riskbild för nämndens verksamhetsområde. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som redan har införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas. Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den ska innehålla de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan utförda åtgärder har fått avsedd effekt.

Risken för förekomst av oegentligheter ska alltid vara en del av nämndens riskhantering. Stadsmiljöförvaltningen har identifierat riskområden avseende oegentligheter och tagit fram en egenkontrollplan. Resultatet av uppföljning och kontroller kommer redovisas till nämnden i samband med årsrapporten.

Definitioner

En risk kan definieras som en osäkerhetseffekt på mål och uttrycks ofta i termer av en kombination av en händelses sannolikhet och konsekvens. I kommunal verksamhet kan en konsekvens innebära att de ekonomiska målen eller verksamhetens mål inte uppnås eller att uppdraget inte kan genomföras på ett ändamålsenligt sätt.

Samlad riskbild är förvaltningens förteckning över riskområden där både åtgärder och intern kontroll finns listade.

Intern kontrollplan är en plan över de områden, processer eller rutiner som särskilt ska testas och granskas under kommande år.

Beslut

Nämnden ska fatta beslut om den samlade riskbilden och intern kontrollplan senast i februari månad. Uppföljning till nämnden sker i delårsbokslut 2 och årsrapporten.

Sammanfattande slutsatser

Åtgärdsplanen för 2023 har till stor del utgjorts av att etablera en gemensam styrning inom de aktuella riskområdena samt få en bättre bild av status i den nya förvaltningen. Stadsmiljöförvaltningens verksamhet är bred och organisationen är av sådan storlek att det krävs en tydlig styrning för att kunna styra och prioritera utifrån helheten. Flera riskområden har betydande behov av att stärkas såsom ekonomistyrning, försörjning leverantörer och digitalisering och IT. Stadsmiljöförvaltningen har även arbetat aktivt med att utveckla en egenkontrollplan för riskområden avseende oegentligheter.

Samlad riskbild 2023 för stadsmiljönämnden

Risker	Risk- och konsekvensbeskrivning	Åtgärdsplan 2023	Uppföljning årsrapport	Samlad riskbild 2024
 Risk att stadsmiljöförvaltningen inte har rätt och tillräcklig kompetens och resurser för sitt uppdrag (kompetensförsörjning)	Konkurrensen om samhällsbyggnadskompetensen i regionen är fortsatt hög. Det finns flera personalkategorier som är svårrekryterade, både erfarna projektledare och specialister. Omorganisationer innebär generellt en ökad risk för högre personalomsättning. Konsekvensen kan vara: Hög personalomsättning innebär att mycket resurser går åt till att rekrytera och introducera nya medarbetare samtidigt som arbetsbelastningen ökar på befintliga medarbetare. Ytterst innebär det att stadsmiljöförvaltningen inte kan utföra sitt uppdrag. Riskreducerande åtgärder på plats: Kompetensförsörjningsplan uppdaterades för trafikkontoret under 2022.	Ta fram kompetensförsörjningsplan för stadsmiljöförvaltningen Ta fram åtgärdsplan för kompetensförsörjningen	Arbetet med kompetensförsörjningsplanen har försenats på grund av bemanningsituationen inom HR och kommer påbörjas 2024. I delårsrapporten per augusti redovisades analys och åtgärder gällande förvaltningens långsiktiga kompetensförsörjning.	Överförs till samlad riskbild 2024
 Risk för otydlig styrmiljö vid uppstart av ny förvaltning	Arbetet med styrmiljön kommer inte vara helt klar utan behöver fortgå under 2023. Styrmiljön inkluderar både struktur och kultur. Exempel på risker är; Otydliga roller och ansvar, olika arbetssätt och otillräckliga processer, gränssnittsproblematik, felaktig tillämpning av delegationer, felaktiga behörigheter, olika styrande dokument, olika eller otydliga förhållningssätt. Konsekvensen kan vara: Omorganisationens syfte implementeras inte, ineffektivitet, frustration och stress hos medarbetare och chefer. Stadsmiljöförvaltningens förmåga att leverera på sitt uppdrag begränsas. Riskreducerande åtgärder på plats: Delegationsordning, organisationsbeskrivning, behörighetsstyrning, förhållningssätt och styrprinciper från NOS projektet	Ta fram handlingsplan för identifierade otydligheter i styrningen i nära dialog med verksamheten Utbildning till verksamheten gällande delegation med mera Ta fram struktur/metodik samt handlingsplan för en gemensam kultur	Under året har ett arbete genomförts med att ta fram målområden utifrån Agenda 2030 med utgångspunkt från kommunfullmäktiges mål samt planer och program. Inom processarbetet har tre processer prioriterats och ett förslag på huvudprocesskarta har tagits fram. En handlingsplan för kulturarbetet togs fram under våren. Förvaltningens arbete med organisationskultur och värdegrund fortsätter under 2024.	Överförs till samlad riskbild 2024

Risker	Risk- och konsekvensbeskrivning	Åtgärdsplan 2023	Uppföljning årsrapport	Samlad riskbild 2024
 Risk för otillräcklig strategisk styrning digitalisering och IT	Stadens nya riktlinje avseende digitalisering och IT ställer krav på att nämnden ska planera organisationens digitala utveckling. Systemmiljön som stadsmiljöförvaltningen tar över upplevs som otillfredsställande, ålderdomlig och fragmenterad. Tillgång till data är en förutsättning för att driva digitalisering utifrån interna och externa krav. Konsekvensen kan vara: Utan ändamålsenliga systemstöd, exempelvis vad gäller anläggningsdata och planeringsstöd, är det svårt att bedriva ett effektivt förbättringsarbete och driva digitalisering. Det är också risk för dyra investeringar när äldre system måste uppgraderas och att tekniken inte längre underhålls. Riskreducerande åtgärder på plats: Trafikkontorets plan för IT och digitalisering (IT-strategi) Trafikkontorets anvisning för systemförvaltning	Implementera förstärkt IT-organisation Ta fram plan och strategier för IT och digitalisering Implementera systemförvaltningsmodell (PM3) för att säkerställa organisation och styrning Etablera process för prioritering av IT- och digitaliseringsportfölj	Förstärkt IT-organisation med större ledningskapacitet har implementerats. Rutiner, styrning och arbetssätt har samordnats och etablerats för stadsmiljöförvaltningen. Förberedelser för framtagande av plan och strategier för IT och digitalisering har genomförts i dialog med de övriga stadsutvecklande förvaltningarna. Genomförande under 2024. Arbetet med att ta fram och implementera systemförvaltningsmodell (PM3) avslutades vid årsskiftet. Utvecklingsaktiviteter har sammanställts för samtliga förvaltningsobjekt och har redovisats för IT-rådet. Det utgör underlag för framtagande av digitaliseringsportfölj.	Ersätts av riskområde verksamhetsutveckling och digitalisering i samlad riskbild 2024

Risker	Risk- och konsekvensbeskrivning	Åtgärdsplan 2023	Uppföljning årsrapport	Samlad riskbild 2024
 Risk för otillräcklig strategisk styrning miljö- och klimatprogrammet	I Göteborg står vägtrafiken för det enskilt största bidraget till höga halter av luftföroreningar på platser där människor bor och vistas. Målen i miljö- och klimatprogrammet behöver integreras i den övergripande och långsiktiga styrningen av stadsutvecklingen och befintlig stad. Åtgärder behövs nu om vi ska ha en chans att nå målen. Det finns stora målkonflikter mellan tillväxt och klimat kontra miljö som behöver adresseras. Konsekvensen kan vara: Målkonflikter mellan tillväxt och miljö/klimat synliggörs inte. Stadsmiljöförvaltningens bidrag till måluppfyllelse inom miljö- och klimatprogrammet blir otillräckligt. Riskreducerande åtgärder på plats: Tidigare arbete inom trafikkontoret samt park- och naturförvaltningen.	Sammanställ stadsmiljöförvaltningens miljöpåverkan Implementera stadens miljöledningssystem <i>I budgeten får stadsmiljönämnden i uppdrag att stärka strategiarbetet inom Göteborgs Stads miljö och klimatprogram. Vidare lyfts att trafikstrategin ska ligga i linje med miljö- och klimatprogrammet.</i>	Stadsmiljöförvaltningens miljöpåverkan har sammanställts under året. Under 2023 har delmål för verksamhetens utveckling inom den ekologiska dimensionen definierats. Plan för implementering av stadens miljöledningssystem har tagits fram. Genomförande under 2024.	Överförs till samlad riskbild 2024
 Risk för brist på leverantörer	Stadsmiljöförvaltningen har utmaningar med brist på leverantörer som beror på både externa och interna faktorer. Brist på förare till serviceresor och en överhettad bygg- och anläggningsmarknad är exempel på externa faktorer. Internt lyfts brist på ramavtal, krav i upphandlingar som gör att förvaltningen får få anbud, bristande styrning vad gäller inköp och direktupphandlingar samt otillräckligt strategiskt arbete. Konsekvensen kan vara: Stadsmiljöförvaltningen är beroende av externa leverantörer för att kunna leverera på sitt uppdrag. Brist på upphandlade leverantörer kan leda till förseningar av leveranser, otillåten direktupphandling och ökade kostnader. Riskreducerande åtgärder på plats: Trafikkontorets anvisning för upphandling och inköp förtydligar roller och ansvar. Det finns en funktion med specialister inom upphandling och juridik som stöd till verksamheten.	Förtydliga inköpsstyrningen inom stadsmiljöförvaltningen Ta fram arbetssätt för stadsmiljöförvaltningens upphandlingsplan Strategi avseende väsentliga inköp Ta fram indikatorer för att följa utvecklingen	Under 2023 har stort fokus lagts på att etablera inköpsstyrningen inom stadsmiljöförvaltningen. Rutiner för inköpsbeslut, förnyad konkurrensutsättning samt direktupphandling har styrts upp. Vidare har krav på beställarutbildning förtydligats och en översyn av antalet beställare påbörjats. Ett arbete med att ta fram en upphandlingsplan har startats upp och kommer fortgå under 2024. Utbildnings- och informationsinsatser har genomförts till chefer och beställare. Flera av åtgärderna kräver fortsatt arbete 2024 med stor delaktighet från verksamheten.	Överförs till samlad riskbild 2024. Riskområdet byter namn till Försörjning leverantörer.

Risker	Risk- och konsekvensbeskrivning	Åtgärdsplan 2023	Uppföljning årsrapport	Samlad riskbild 2024
 Risk för bristande måluppfyllelse i intentionen med ny organisation stadsmiljö	Förändringen ska bidra till ökad effektivitet och transparens i arbetet med stadsutveckling för boende, besökare och näringsliv. Det finns en risk att det kommer ta längre tid att nå effekterna av omorganisationen än vad politiken och övriga intressenter förväntar sig. Det behöver definieras kriterier för att mäta effektivitet och transparens inom stadsmiljöförvaltningens verksamhet. Konsekvensen kan vara: Förändringsarbete och omorganisation med otillräcklig styrning och uppföljning kan leda till omotiverade medarbetare, högre personalomsättning och att kraften i organisationen inte tas tillvara. Vidare kan otillräcklig kommunikation till externa intressenter skada förtroendet för stadsmiljöförvaltningen. Riskreducerande åtgärder på plats: De fyra förvaltningarna har fastställt gemensamt fokus för en sammanhållen stadsutveckling som inkluderar kultur, principer och förhållningssätt.	Ta fram definition av effektivitet och transparens för stadsmiljöförvaltningen Inventera och ta del av tidigare mätningar Ta fram delmål, handlingsplan och indikatorer för uppföljning	För att konkretisera och förklara begreppet sammanhållen stadsutveckling har en gemensam målsättning tagits fram som redovisas i budget 2024. Under 2023 har samarbetet inom de fyra stadsutvecklande förvaltningarna etablerats. Tre gemensamma processer har prioriterats och ökad samverkan inom flera områden och på flera nivåer har startats upp. Med utgångspunkt från det gemensamma arbetet kommer stadsmiljöförvaltningen arbeta vidare med att förtydliga förvaltningens roll och bidrag samt målbild.	Överförs till samlad riskbild 2024
 Risk för bristande implementering av ny ekonomimodell	Den köp och sälj modell som funnit tidigare mellan trafikkontoret och park- och naturförvaltningen ersätts med en ny ekonomimodell. Det innebär en ökad risk för otillräcklig ekonomisk styrning under implementeringen. Konsekvensen kan vara: Otydlig ekonomistyrning vilket kan resultera i större budgetavvikelser och bristande kostnadseffektivitet. Riskreducerande åtgärder på plats: Uppföljning i samband med bokslut och prognos.	Fördjupad analys av utfall mot budget vid uppstart av stadsmiljöförvaltningen.	I samband med delårsbokslut 1 och framtagande av prognos för 2023 identifierades ett finansiellt underskott. Stort fokus lades på att ta fram handlingsplaner till nämnden och kommunstyrelsen. En ny styrmodell för interna uppdrag har tagits fram som ersätter tidigare köp- och sälj modell. Det identifierades tidigt att ekonomistyrningen var en av de viktigaste framgångsfaktorerna. Under hösten har det bedrivits ett intensivt arbete med att ta fram en gemensam ekonomimodell (konto- och kodplan) för att möjliggöra uppföljning på helheten vilket varit mycket svårt under 2023.	Överförs till samlad riskbild 2024. Riskområdet byter namn till Ekonomistyrning.

Risker	Risk- och konsekvensbeskrivning	Åtgärdsplan 2023	Uppföljning årsrapport	Samlad riskbild 2024
 Risk för allvarlig cyberattack	Säkerhetsläget i allmänhet och en märkbar ökning av cyberattacker i Sverige och vår omvärld innebär att denna risk ökar i sannolikhet. Områden som är centrala i det förebyggande arbetet är behörighetsstyrning, inloggningsrutiner, nivå på övervakning samt rutiner för incidentrapportering. Informationssäkerhetsarbetet är en mycket väsentlig del i det förebyggande arbetet. Konsekvensen kan vara: Längre avbrott i den samhällsviktiga verksamheten. Spridning av skyddsvärd information och förtroendeskada. Riskreducerande åtgärder på plats: Övervakning, incidentrapportering, behörighetsstyrning, informationssäkerhet.	Stärk kontroll av behörigheter och inloggningsrutiner Se över nivå på övervakning Ta fram kontinuitetsplaner IT för samhällsviktig verksamhet Ta fram rutiner för incidentrapportering	En GAP-analys har genomförts gentemot rekommenderade säkerhetsåtgärder som Nationellt Cybersäkerhetscentrum tog fram under 2022. Åtgärdsplan finns framtagen. Åtgärder har vidtagits för att stärka övervakningen och begränsa åtkomst samt för att stärka behörighetsstyrningen i vissa system. Fortsatt arbete 2024 krävs vad gäller behörigheter och kontinuitetsplaner	Ersätts av riskområde Informationssäkerhet i samlad riskbild 2024
 Risk för bristande kontinuitetshantering samhällsviktig verksamhet	Under 2022 har fokus på säkerhet och beredskap ökat markant mot bakgrund av utvecklingen i vår omvärld. Under 2022 har arbetet med höjd beredskap identifierat vilken verksamhet som är mest prioriterad. Det fortsatta arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen kommer ytterligare tydliggöra behov av att stärka kontinuitetshanteringen. Det är väsentligt att identifierade åtgärder genomförs och följs upp samt integreras i den ordinarie uppföljningen. Konsekvensen kan vara: Otillräckligt arbete med kontinuitetshantering samhällsviktig verksamhet kan få väsentliga konsekvenser för medborgare, näringsliv och besökare i staden. Riskreducerande åtgärder på plats: Kartläggning pågår genom risk- och sårbarhetsanalysen.	Ta fram handlingsplan utifrån genomförd risk- och sårbarhetsanalys Genomföra handlingsplan 2023 för kontinuitetshantering samhällsviktig verksamhet	Under året har två piloter startats upp avseende framtagande av kontinuitetshantering utifrån metodstöd från MSB. Resurser inom säkerhet har varit mycket begränsade under 2023 vilket påverkat det förebyggande arbetet. Från januari 2024 finns två dedikerade resurser vilket avsevärt stärker förutsättningarna för att tillsammans med verksamheten arbeta vidare med att stärka förvaltningens förmåga avseende kris, kontinuitet och beredskap.	Ersätts av riskområde Robust samhällsviktig verksamhet i samlad riskbild 2024

Risker	Risk- och konsekvensbeskrivning	Åtgärdsplan 2023	Uppföljning årsrapport	Samlad riskbild 2024
 Risk för att klimatanpassningar i stadsutvecklingen inte möter den snabba klimatiförändringen	Risk att effekter av klimatpåverkan kommer snabbare än stadsmiljöförvaltningen hinner anpassa och genomföra justeringar och utbyggnad av stadens infrastruktur, vilket kan påverka stadens infrastruktur. Klimatiförändringar som medför skyfall, storm och hetta påverkar staden idag och vi ligger inte i fas med att möta detta i genomförande och planering. Konsekvensen kan vara: Stadens infrastruktur utsätts för större påfrestningar på grund av klimatiförändringar vilket kan påverka framkomlighet och stadsmiljön negativt. Omfattande kostnader för att återställa anläggningar som skadas. Riskreducerande åtgärder på plats: Bidra i planeringen av högvattenskydd, hantering av skyfall	Förtydliga stadsmiljöförvaltningens ansvar för klimatanpassningsåtgärder och behov av samverkan Integrera handlingsplanen för klimatanpassning i den långsiktiga planeringen <i>I budgeten får stadsmiljönämnden i uppdrag att påskynda genomförande av åtgärder enligt handlingsplanen för klimatanpassning.</i>	Stadsledningskontoret leder ett arbete med att ta fram ett klimatanpassningsplan för staden. Stadsmiljöförvaltningen har under 2023 bidragit med en initial analys som rapporterades till nämnden i september. Arbetet med att integrera klimatanpassningsåtgärder i ordinarie verksamhetsstyrning och långsiktiga planering behöver prioriteras under 2024.	Överförs till samlad riskbild 2024
 Risk för eftersläpande underhåll	Trafikkontoret har bedrivit ett arbete med att ta fram långsiktiga strategier för verksamhetens samtliga verksamhetsområden i syfte att optimera förvaltningen och identifiera befintlig underhållsskuld. Arbetet syftar också till att vara ett underlag inför budgetprocessen kopplat till medelsförvaltning och behov av personella resurser. Stadsmiljöförvaltningen inkluderar även anläggningar från fastighetskontoret och park- och naturförvaltningen där man inte kommit lika långt i underhållsplaneringen (exempelvis kajer och broar). Det finns därmed en osäkerhet avseende underhållsbehov och finansiering. Konsekvensen kan vara: Att förvaltningens anläggningar tappar kapitalvärde och att vi inte kan garantera avsedd funktion över tid. Effekten blir sämre upplevelse och framkomlighet, samt ett ineffektivt förvaltande med högre kostnader och sämre planerbarhet där vi ytterst nödgas reinvestera i ny anläggning betydligt tidigare än den beräknade livslängden. Riskreducerande åtgärder på plats: Trafikkontoret har tagit fram strategier och planer för sina anläggningar	Inventera och inspektera anläggningar från park- och naturförvaltningen och fastighetskontoret Omarbeta underhållsplaner och strategier Tydliggör överlämning till förvaltning och synkronisering med planerade nyinvesteringar	Inom avdelningen Anläggning och infrastruktur startade arbetet med att inventera anläggningar från park- och naturförvaltningen och fastighetskontoret i slutet av 2022. Per november 2023 har 75 % av tillkommande anläggningar inspekterats. Inspektionerna har flera fall resulterat i behov av avstängningar eller begränsningar på grund av säkerhetsrisker. Inom avdelningen Utemiljöer och stadsliv har avdelningen fokuserat på att få den nya organisationen på plats och tydliggöra ansvarsområden för att framöver kunna påbörja arbetet med att inventera anläggningarna. Arbetet med att inventera och inspektera anläggningar samt ta fram underhållsplaner och långsiktiga strategier behöver fortsätta 2024.	Överförs till samlad riskbild 2024. Riskområdet byter namn till förvaltning av anläggningar

Risker	Risk- och konsekvensbeskrivning	Åtgärdsplan 2023	Uppföljning årsrapport	Samlad riskbild 2024
 Risk för ineffektiv hantering av synpunkter från kund	Det saknas struktur för att analysera, värdera och hantera önskemål från dem vi är till för. Det saknas vidare styrning, resurser och kompetens att arbeta med planerad dialog gentemot invånare. Konsekvensen kan vara: Missar väsentlig styrinformation från de vi är till för. Bristande förtroende. Riskreducerande åtgärder på plats: Park- och naturförvaltningen har bedrivit ett förbättringsarbete inom detta område.	Ta fram process och arbetssätt för strukturerad synpunktshantering Ett nära samarbete i förvaltningen för att skapa en proaktiv kommunikation och dialog med våra målgrupper, där det är möjligt <i>I budgeten lyfts vikten av en välfungerande synpunktshantering och medborgardialog inom stadsmiljöförvaltningen.</i>	Under det första halvåret 2023 har de olika processerna samt IT-stödet genomlysts och en ny gemensam hanteringsordning med ett gemensamt IT-system för hantering har fastställts. Det kommer ge större möjlighet till proaktivitet och förebyggande information där Kontaktcenter ges möjlighet att besvara fler frågor i första linjens support. Övergången till det gemensamma IT-stödet bedöms bli klar under kvartal 1 2024.	Överförs till samlad riskbild 2024. Riskområdet byter namn till Förtroende hos våra målgrupper.
 Risk för att stadsmiljöförvaltningen inte klarar av att tillgodose transportbehovet för boende, besökare och verksamma i Göteborg pga. den omfattande stadsutvecklingen	Den omfattande stadsutvecklingen innebär att staden, när den förtätas och är under byggtid, blir mindre robust vilket innebär stor påverkan på framkomlighet och mobilitet. Det är svårt att se helheten och synkning mellan projekt hos olika aktörer i staden, takta med förvaltningsprocessen, ökade skador med mera. Konsekvensen kan vara: Stora restidsförsämringar och risk för stora störningar i trafikflöden för boende, besökande och näringslivets transporter i Göteborg. Staden upplevs som mindre attraktiv att och bo, besöka och verka i. Omfattningen på stadsutvecklingen riskerar också att påverka kvaliteten på grund av att de personella resurserna är begränsade. Riskreducerande åtgärder på plats: Kommunikationsinsatser i de större projekten, påverkanskampanjer avseende resvanor, trafikanalys av flöden, KomFram samverkan	Säkerställa rätt samverkan i rätt tid enligt ÖMP (överlämnande mellan projekt) och ändamålsenliga processer Säkerställa att säkerhetsordningen för spårvägsbana beaktas och integreras i processer och samverkan Beteendepåverkan och mobility management för att påverka resebeteenden	ÖMP omhändertas delvis genom den processutveckling som pågår i processen "Planera och genomföra investering, reinvestering". Mottagar-kordinator och överlämnande-kordinator är viktiga för att samarbetet ska fungera. Under året har det genomförts ett antal åtgärder för att säkerställa att säkerhetsordningen för spårbana beaktas i investeringsprojekt och i stadsutvecklingsprocessen samt vid förändrade processer inom förvaltningen. En inriktning för beteendepåverkande arbete har tagits fram under året. Tre målområden har identifierats; hållbar pendling, barns aktiva resor och öka cykling genom samarbete.	Riskområdet tas inte med i samlad riskbild 2024.

Risker	Risk- och konsekvensbeskrivning	Åtgärdsplan 2023	Uppföljning årsrapport	Samlad riskbild 2024
 Risk för brister i myndighetsutövningen	Risk att myndighetsbeslut och tillstånd beviljas på felaktig grund och att stadsmiljöförvaltningen inte följer de lagkrav som finns. Ökad risk i ny organisation när uppgifter ska lämnas över och delvis hanteras av ny personal. Konsekvensen kan vara: Kan få konsekvenser för enskilda individer och näringsidkare genom bristande rättssäkerhet. Påverkar förtroendet för stadsmiljöförvaltningen samt att lagar och regler inte efterlevs. Riskreducerande åtgärder på plats: Avseende marköverlåtelse och TA-planer genomfördes ett förbättringsarbete under 2022.	Översyn av intern styrning och kontroll för färdtjänstillstånd, parkeringstillstånd och övervakning samt ledningslägen	Fokus har varit att följa upp intern styrning och kontroll för trafikhantering (TA-tillstånd) och markupplåtelseavtal som en del i intern kontrollplanen. Övriga områden kommer kartläggas under 2024 som en del i egenkontrollplanen.	Riskområdet inkluderas i riskområdet Oegentligheter i samlad riskbild 2024
 Risk för kränkningar, hot och våld inklusive otillåten påverkan	Risk att medarbetare upplever otillåten påverkan från starka grupperingar i samhället, enskilda medborgare och politiker vilket kan resultera i kränkningar, hot och våld. Arbetet med att motverka otillåten påverkan bör ske inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Konsekvensen kan vara: Beslut påverkas för att tillmötesgå den som utövar otillåten påverkan vilket kan leda till en ökad rättsosäkerhet och felaktig hantering av beslut. Otrygg arbetsmiljö för anställda samt hot och våld mot tjänsteman. Vidare kan hot och våld leda till frustration och konflikter, ta fokus från arbetsuppgiften, leda till sjukskrivning och ökad ohälsa samt minskad upplevd trygghet och attraktivitet i stadsmiljön. Riskreducerande åtgärder på plats: Trafikkontorets handbok för personsäkerhet, trafikkontorets handbok vid trakasserier och kränkande särbehandling, APT material otillåten påverkan och oegentligheter.	Fördjupad riskanalys avseende kränkningar, hot och våld samt otillåten påverkan För utvalda enheter genomför utbildning, riskanalys samt ta fram handlingsplan Kommunikationsinsats om vikten av att rapportera incidenter	HR-avdelningens arbetsmiljögrupp tar fram ett förslag på hur riskanalyserna ska se ut och genomföras i den nya förvaltningen. Tidplanen är framskjuten till våren 2024. Implementering av IA-appen (inrapporteringsverktyg) har påbörjats för att kunna få in fler riskobservationer och tillbud i syfte att förebygga olycksfall. Fokus kommer vara på utförarverksamheten där de flesta olycksfall och tillbud sker. Kommunikationsinsatser kommer planeras för 2024.	Riskområdet inkluderas i riskområdet Oegentligheter i samlad riskbild 2024

Risker	Risk- och konsekvensbeskrivning	Åtgärdsplan 2023	Uppföljning årsrapport	Samlad riskbild 2024
 Risk för oegentligheter	Stadsmiljöförvaltningen är en stor beställare och genomför en stor mängd projekt. Andra riskområden avseende oegentligheter är myndighetsutövning, den omfattande egenregiverksamheten samt relaterade områden som bisysslor och jäv. Konsekvensen kan vara: Förtroendeskada för stadsmiljöförvaltningen. Beteenden som allvarligt påverkar kulturen negativt. Riskreducerande åtgärder på plats: Trafikkontorets anvisning mot oegentligheter, rutiner för bisyssla och jäv.	Implementera egenkontrollplanen för identifierade riskområden	Egenkontrollplanen som presenterades för nämnden i februari utgår från de riskområden som identifierats som väsentliga avseende risk för oegentligheter, otillåten påverkan och förtroendeskada. Under 2023 sker en fördjupad analys och framtagande av förslag på egenkontroller. På stadsmiljöförvaltningens chefsmöte i maj genomfördes ett seminarium med fokus på otillåten påverkan och förebyggande arbete oegentligheter. Nästa steg är kommunikation på intranätet samt framtagande av APT material. Under 2023 har fokus framför allt varit på inköp- och upphandlingsområdet, verksamhetsfordon samt fysiska tillgångar såsom stenlager.	Överförs till riskbild 2024

Intern kontrollplan 2023 för stadsmiljönämnden

Risker	Kontrollaktiviteter (Intern kontrollplan)	Beskrivning av kontrollmiljön	Resultat av uppföljningen
 Risk att stadsmiljöförvaltningen inte har rätt och tillräcklig kompetens och resurser för sitt uppdrag (kompetensförsörjning) Riskbeskrivning Konkurrensen om samhällsbyggnadskompetensen i regionen är fortsatt hög. Det finns flera personalkategorier som är svår rekryterade, både erfarna projektledare och specialister. Omorganisationer innebär generellt en ökad risk för högre personalomsättning.	Kontrollmetod <i>Följ upp utfall av rekryteringsärenden.</i> <i>Sammanställ utfall utifrån framtagna kriterier.</i> Kontrollmetod <i>Följ upp personalomsättning och resultat från avslutningssamtal.</i>	Antalet årsarbetare är drygt 880 per december 2023 och fördelar sig på många olika yrkesgrupper. I delårsrapporten per augusti redovisade förvaltningen en analys av vilka personalkategorier som är mest svårrekryterade.	Totalt under 2023 har stadsmiljöförvaltningen annonserat 119 tillsvidaretjänster, varav 15 av dessa inte resulterade i några tillsättningar. Beräkning av förvaltningsextern personalomsättning går inte att få fram för 2023 då det saknas jämförelsetal från 2022 på grund av att stadsmiljöförvaltningen är en nybildad förvaltning. I slutet av 2023 har en rutin för avslut av anställning tagits fram för stadsmiljöförvaltningen som innefattar ett avgångssamtal med chef och en avgångsenkät som HR skickar ut. Enkäten från HR är en möjlighet för medarbetare att anonymt uttrycka sina åsikter kring vad som varit bra respektive mindre bra. Enkäten fångar även upp varför medarbetaren slutar och vad personen går vidare till (privat sektor, annan anställning inom Göteborgs stad, statligt m.m). Resultatet av enkäten kommer användas för att få kunskap om vilka områden förvaltningen behöver förbättra för att bli en attraktivare arbetsgivare samt för att undersöka vilka sektorer/arbetsgivare som är mer attraktiva. Sammantaget visar uppföljningen att förvaltningen har etablerat rutiner för att säkra en kontinuerlig kunskapsinhämtning från anställda som lämnar förvaltningen som ger underlag för förbättringsarbete inom kompetensförsörjningsområdet.

Risker	Kontrollaktiviteter (Intern kontrollplan)	Beskrivning av kontrollmiljön	Resultat av uppföljningen
 Risk för allvarlig cyberattack Riskbeskrivning Säkerhetsläget i allmänhet och en märkbar ökning av cyberattacker i Sverige och vår omvärld innebär att denna risk ökar i sannolikhet. Områden som är centrala i det förebyggande arbetet är behörighetsstyrning, inloggningsrutiner, nivå på övervakning samt rutiner för incidentrapportering. Informationssäkerhetsarbetet är en mycket väsentlig del i det förebyggande arbetet.	Kontrollmetod <i>Kontroll av behörighetsrutin IT-system.</i> <i>Genomför en utvärdering av rutin för behörighetskontroller. Genomför stickprov av fem system samt hantering av höga behörigheter.</i> Föreslagen metod med stickprov har utgått. Kommer ingå i uppföljningen av föreslagna åtgärder.	Stadsmiljöförvaltningens IT-komponenter har strukturerats i 20 förvaltningsobjekt med en objektägare och en objektledare från verksamheten och en objektägare och en objektledare från IT. Totalt finns drygt 600 IT-komponenter registrerade i IT-komponentlistan varav 45 är huvudapplikationer. Stadsmiljöförvaltningens rutin för beställning av konto, systembehörighet, passerkort samt IT-utrustning beskriver roller och arbetssätt. Beställningsportalen har utvecklats inom stadsmiljöförvaltningen som ett verktyg för att hantera beställningar från verksamheten som inkluderar attest av chef.	Sammantaget bedöms det finnas goda rutiner på plats för tilldelning och avregistrering av behörigheter. Även för behörigheter till konsulter finns utvecklade rutiner. För att säkerställa en tillräcklig kontroll över behörigheter och för att upprätthålla krav på informationssäkerhet finns det dock ett viktigt och prioriterat arbete kvar att göra. Behov av åtgärder: - Genomför en fullständig genomgång av användare i AD (staden konton) - Genomför informationsklassning av IT-komponenter - Förtydliga och inför rutin för årlig behörighetskontroll inklusive kontroll av höga behörigheter - Förtydliga ansvaret för informationssäkerhet (inkl behörighetsstyrning) inom systemförvaltningsmodellen

Risker	Kontrollaktiviteter (Intern kontrollplan)	Beskrivning av kontrollmiljön	Resultat av uppföljningen
Risk för eftersläpande underhåll Riskbeskrivning Trafikkontoret bedrev ett arbete med att ta fram långsiktiga strategier för verksamhetens samtliga verksamhetsområden i syfte att optimera förvaltningen och identifiera befintlig underhållsskuld. Arbetet syftade också till att vara ett underlag inför budgetprocessen kopplat till medelsförvaltning och behov av personella resurser. Stadsmiljöförvaltningen inkluderar även anläggningar från fastighetskontoret och park- och naturförvaltningen där man inte kommit lika långt i underhållsplaneringen (exempelvis kajer och broar). Det finns därmed en osäkerhet avseende underhållsbehov och finansiering.	Kontrollmetod <i>Uppföljning av anläggningar från park- och naturförvaltningen och fastighetskontoret.</i> <i>Följ upp inventering och att anläggningarna är registrerade i anläggningssystemet Batman.</i> <i>Följ upp att besiktning genomförts av anläggningarna.</i> Fokus har varit på att följa upp enhet Byggnadsverk och belysning. Uppföljning av anläggningarna i anläggningssystemet har inte varit möjligt då det inte går att spåra tidigare förvaltare.	Avdelningen Anläggning och infrastruktur har två förvaltande enheter; Gata och spår samt Byggnadsverk och belysning. Det är framför allt enhet Byggnadsverk och belysning som tagit emot tillkommande anläggningar från tidigare fastighetskontoret och tidigare park- och naturförvaltningen. Antalet tillkommande anläggningar inom byggnadsverk uppgår (per november 2023) till 221 att jämföra med anläggningar från trafikkontoret som uppgår till cirka 2 700. Tillkommande anläggningar har exempelvis varit broar, kajer, dammanläggningar och bergskärningar. Avdelningen Utemiljöer och stadsliv ansvarar för verksamhet från flera olika förvaltningar vilket gör att dokumentationen för dessa ytor och anläggningar ser olika ut. Det ställer krav på ett strukturerat förbättringsarbete för att kunna arbeta mer framåtsyftande med förebyggande underhåll. Det innebär att förvaltningen ännu inte har information om status på dessa anläggningar.	Per november 2023 har enheten inspekterat 75 % av de 221 tillkommande anläggningarna. För cirka 50 % av anläggningarna är åtgärder planerade i förvaltningssystemet BaTMan. Planering av åtgärder inarbetas därefter i den tioåriga reinvesteringsplanen. En övergripande slutsats är att många av kajerna kräver akut eller planerat underhåll eller rivning och ombyggnad. Vissa broar har motsvarande behov. Inspektionerna har i flera fall resulterat i behov av avstängningar alternativt begränsningar för trafiken på grund av säkerhetsrisker. Det har inte bedrivits något systematiskt underhållsarbete tidigare vilket resulterat i att stor andel av anläggningarna har mycket bristande status och kommer kräva avsevärda investeringsresurser kommande åren. Ansvar för kajer är fortfarande delat med flera nämnder och kommunala bolag och det finns behov av att ta fram överenskommelser. Sammantaget visar uppföljningen att avdelningen Anläggning och infrastruktur har ett strukturerat arbetssätt vad gäller förvaltning av anläggningar och har på kort tid inspekterat en stor del av de tillkommande anläggningarna för att identifiera säkerhetsrisker och få underlag för att åtgärda bristerna. För avdelningen Utemiljöer och stadsliv är det viktigt att få ett strukturerat arbetssätt på plats för att få fram behov av åtgärder i underhållsplaneringen. Behov av åtgärder: - Fortsätta arbetet med att inventera och inspektera anläggningar samt ta fram underhållsplaner och långsiktiga strategier

Risker	Kontrollaktiviteter (Intern kontrollplan)	Beskrivning av kontrollmiljön	Resultat av uppföljningen
Risk för brister i myndighetsutövningen Riskbeskrivning Risk att myndighetsbeslut och tillstånd beviljas på felaktig grund och att stadsmiljöförvaltningen inte följer de lagkrav som finns. Ökad risk i ny organisation när uppgifter ska lämnas över och delvis hanteras av ny personal. Konsekvensbeskrivning Kan få konsekvenser för enskilda individer och näringsidkare genom bristande rättssäkerhet. Påverkar förtroendet för stadsmiljöförvaltningen samt att lagar och regler inte efterlevs.	Kontrollmetod <i>Uppföljning av markupplåtelser och trafikanordningsplaner</i> <i>Ta del av process och arbetssätt för markupplåtelser och trafikanordningsplaner samt identifiera risker och kontroller på plats.</i> Föreslagen metod med stickprov har utgått då den inte bedöms effektiv i relation till tidsinsats och den stora mängden ärenden.	Markupplåtelser hanteras av enhet Upplåtelser och avtal inom avdelningen Utemiljöer och stadsliv. Cirka 12 - 14 medarbetare hanterar cirka 2 000 – 2 500 ärenden årligen. Enheten ger yttranden till polismyndigheten avseende upplåtelser av mark på allmän plats samt tecknar arrende och nyttjandeavtal för ej detaljplanlagd mark. Upplåtelser regleras av ordningslagen, torghandelsstadga, taxa för upplåtelser, riktlinjer för uteserveringar samt lokala ordningsföreskrifter. Trafikanordningsplaner hanteras av enhet Trafikhantering inom avdelningen Anläggning och infrastruktur. Enheten granskar årligen cirka 12 000 ansökningar om trafikhanteringsplan och utfärdar cirka 8 000 nya starttillstånd vilket utförs av cirka 12 trafikreglerare. Styrande dokument är <i>Stadsmiljöförvaltningens krav för Arbete på gata (APG)</i> som fastställs av förvaltningsdirektören. Dokumentet syftar till att säkerställa god trafiksäkerhet och framkomlighet vid vägarbeten och liknande arbeten som utförs på ytor som förvaltas av stadsmiljöförvaltningen.	Följande riskområden har utvärderats: - Otillåten påverkan / risk för muta - Ensamarbete - Aktör följer inte regelverk - Fel i faktureringen eller viten Sammantaget bedöms enheterna arbeta aktivt med att minska och hantera riskerna vid myndighetsutövning. Särskilt positivt är arbetssättet med kontinuerlig dialog inom grupperna för att säkerställa gemensamma bedömningar. Det stärker också medarbetarna när de upplever otillåten påverkan. Behov av åtgärder: - Kommunera trafikreglerarnas roll och ansvar internt inom stadsmiljöförvaltningen för att öka förståelsen för likabehandling - Säkerställ att krav på trafikanordningsplaner beaktas i stadsmiljöförvaltningens investeringsprocess för att stärka förutsättningarna för bättre framförhållning - Säkerställ kontinuerlig dialog om otillåten påverkan och utbildning för nyanställda - Fortsätt arbetet med att utveckla kontrollarbetet med platsbesök - Fortsätt arbetet med att proaktivt stödja aktörer att tillämpa regelverken på rätt sätt

Stadsmiljönämnden

Göteborgs
Stad

Barnbokslut 2023

Stadsmiljönämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund och syfte med barnbokslutet	3
1.2	Bokslutet utgår från barnkonventionen.....	3
2	Barnbokslut	4
2.1	Förändringar i verksamheten samt resurssättning som påverkat barnrättsarbetet.....	4
2.2	Analys.....	5
2.2.1	Summering av föregående års utvecklingsområden och insatser	5
2.2.2	Förflyttningar i arbetet med de grundläggande artiklarna och övriga artiklar	5
2.3	Det nya nuläget och vägen framåt	9

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte med barnbokslutet

Kommunfullmäktige uppdrog 2020-06-16, § 20 till kommunstyrelsen att ta fram en stadenövergripande barnrättsplan, samt till samtliga nämnder och styrelser att årligen upprätta ett barnbokslut. Barnrättsplanen antogs av kommunfullmäktige 2022-06-09 § 12. Ett barnbokslut är en sammanställning och ett underlag för nämnder och styrelser att få en bild om den egna verksamhetens arbete och resultat i sitt barnrättsarbete utifrån barnkonventionens artiklar, i syfte att tillgodose barn och ungdomars rättigheter utifrån barnkonventionen. Det upprättade barnbokslutet läggs som bilaga i årsrapporten till egen nämnd och styrelse. Stadsledningskontoret gör därefter en sammanställning av boksluten inom ordinarie uppföljningsprocess, för att följa vilka förflyttningar som görs i Göteborgs Stad för att barn ska få sina rättigheter tillgodosedda. Sammanställningen stäms av med ungdomsfullmäktige för att inhämta deras synpunkter och återredovisas därefter till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

1.2 Bokslutet utgår från barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den ofta kallas, antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989 och ratificerades av Sverige 1990. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige. Barns rättigheter gäller alla barn, utan åtskillnad. Att arbeta barnrättsligt innebär därför att utifrån barnkonventionen tillgodose det enskilda barnets rättigheter inom det som är stadens uppdrag. Staden ska efterfråga barnets delaktighet samt utgå från barnets bästa. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla är lika viktiga och utgör en helhet, med det finns fyra grundläggande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn. Artikel 2, 3, 6 och 12.

De fyra grundläggande artiklarna:

Artikel 2 – Principen om icke-diskriminering: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3 – Barnets bästa: Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Begreppet ”barnets bästa” är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet.

Artikel 6 - Barns rätt till liv, överlevnad och utveckling: Med utveckling menas främjandet av god fysisk, andlig, moralisk, psykisk och social utveckling.

Artikel 12 – Barns rätt till delaktighet: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad

2 Barnbokslut

2.1 Förändringar i verksamheten samt resurssättning som påverkat barnrättsarbetet

Vid årsskiftet 2023 genomfördes en omorganisation av de stadsplanerande nämnderna i staden. Sedan den 1 januari 2023 är stadsmiljönämnden en ny nämnd med nytt reglemente.

Eftersom nämnden är ny har det gångna året främst ägnats åt att utröna vilka aktiviteter som pågår inom barnrättsarbetet och hur det bäst ska organiseras tillsammans med övriga delar som ingår i Agenda 2030.

För 2023 fokuserar barnbokslutet huvudsakligen på vilka aktiviteter som har utförts under året. Analys och bedömning av förflyttning är inte möjligt att göra ännu.

Förvaltningen har formulerat vad de tre hållbarhetsdimensionerna betyder för stadsmiljöförvaltningens verksamhet. Barnperspektivet finns med i alla dimensioner men finns huvudsakligen uttryckt i den sociala dimensionen.

Den sociala dimensionen

Göteborg ska vara en jämlik stad som bidrar till ett gott liv för alla. Utvecklingen styrs mot minskade skillnader i livsvillkor för ökad sammanhållning, tillit och delaktighet. Stadsmiljöförvaltningen har en viktig roll som ansvarig för stadens rum och samlade framkomlighet genom att förvalta och utveckla tillgängliga, attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden för alla.

Stadsmiljöförvaltningen utvecklar offentliga miljöer som är attraktivt utformade med platser som uppmuntrar människor att vistas och röra sig i staden vilket bidrar till trygghet och tillhörighet. Genom tillgång till friytor och bra utemiljöer för lek och utevistelse vid bostäder, fritidshem, förskolor och grundskolor skapas miljöer där barn och unga har plats för rekreation och samspel.

Göteborg är en nära, sammanhållen och robust stad där parker, naturområden och stadsrum finns nära göteborgare och besökare och bidrar till varierade, jämlika och hälsosamma upplevelser och livsmiljöer som stärker stadens identitet. Stadsmiljöförvaltningen ansvarar för att det är lätt att röra sig längs blå och gröna stråk, både till vardags och som rekreation. Den sammanhållna staden överbygger fysiska, mentala och sociala barriärer och binds ihop med god infrastruktur och snabb och pålitlig kollektivtrafik. I en robust stad har invånarna förtroende till varandra och samhällets funktioner.

Stadsmiljöförvaltningen arbetar aktivt för att ta del av människors kunskap och engagemang och ge dem inflytande när staden utvecklas.

2.2 Analys

2.2.1 Summering av föregående års utvecklingsområden och insatser

Prioriterade utvecklingsområden	Insatser	Förväntade resultat	Koppling till barnrättsplanens insatser

Föregående års utvecklingsområden och insatser kan inte redovisas då förvaltningen är ny

2.2.2 Förflyttningar i arbetet med de grundläggande artiklarna och övriga artiklar

I kommunfullmäktiges budget för 2023 fanns följande uppdrag:

”Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med grundskolenämnden skapa säkra cykelvägar och bilfria zoner vid skolor med otrygg trafikmiljö där detta är lämpligt.”

Uppdraget har delats i två olika delar:

1. Konkreta åtgärder vid två pilotskolor där fysiska och beteendepåverkande insatser genomförs i syfte att skapa säkra skolvägar och påverka andelen elever som går, cyklar eller åker kollektivt till skolan.

2. Framtagande av en handlingsplan för ett långsiktigt, systematiskt arbete med barns skolvägar i samtliga skeden i stadens olika förvaltningar.

De två pilotskolorna som valdes ut i dialog med grundskoleförvaltningen är Ånässkolan i östra centrum samt Tångensskolan i Tuve. Vid båda skolorna utreds behovet av fysiska åtgärder för att skapa säkra skolvägar. Inom projektet läggs stor vikt vid att inhämta både elevers och vårdnadshavares synpunkter och vid behov även ytterligare intressenters. Beteendepåverkande insatser planeras kontinuerligt tillsammans med skolan. Målet med insatserna vid de två pilotskolorna är att skapa förutsättningar för att öka andelen elever som tar sig till skolan genom att gå, cykla eller åka kollektivt. Ett ytterligare mål är att skapa arbetssätt och lärdomar i berörda förvaltningar för att ta med i det fortsatta arbetet.

Bakgrunden till I den andra delen av uppdraget med att ta fram en handlingsplan är att det saknas ett brett, systematiskt arbete med frågan i staden och att det finns behov av att det arbete som utförs kring skolvägar ska bli mer proaktivt. Ansvaret är fördelat över flera olika förvaltningar och det finns ett behov av att skapa ett mer enhetligt arbetssätt och tydliggöra hur samtliga skeden kan bidra. Under hösten 2023 har flera workshops genomförts med representanter från NOS-förvaltningarna samt grundskoleförvaltningen för att samla underlag och identifiera behov. Handlingsplanen planeras att färdigställas under 2024.

Cykeluppmuntran i bostadsområden

Under 2023 samverkade stadsmiljöförvaltningen med olika aktörer i syfte att tillgängliggöra och uppmuntra cykling för barn och unga i bland annat Hjällbo,

Majorna-Kungsladugård och Backa-Brunnsbo.

Konceptet bytte namn från att ha kallats cykelsommar 2022 till Cykelklubben. Det genomfördes cykellekar för barn på fem platser under hela sommarlovet. Konceptet omfattar även cykelfix, utlåning och cykelutflykter. Aktiviteterna har varit mycket uppskattade av barn och föräldrar. Flera vill se liknande aktiviteter i framtiden.

I arbetet med inriktningen för det beteendepåverkande arbetet framåt har ”Barns aktiva mobilitet” identifierats som ett viktigt område.

2.2.2.1 Artikel 2 – principen om icke diskriminering

Kopplat till jubileumsparkens feriearbetare har förvaltningen skapat möjligheter för barn och unga med olika funktionsnedsättningar att ha ett feriearbete. Som en del av fritiden ingår även möjligheten till feriearbete. Äldre barn vill också se universellt utformade arbetsplatser, som redan från början tar hänsyn till de olikheter som finns representerade i vårt samhälle. Det vill säga, arbetsplatser där unga kan feriearbeta oavsett förutsättningar. Möjligheten att jobba extra är en ekonomisk fråga för många ungdomar men det handlar också om ett lärande och att bli sedda av vuxenvärlden

2.2.2.2 Artikel 3 – barnets bästa

Uppdrag: Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med grundskolenämnden skapa säkra cykelvägar och bilfria zoner vid skolor med otrygg trafikmiljö där detta är lämpligt.

I kommunfullmäktiges budget för 2023 fanns följande uppdrag:

”Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med grundskolenämnden skapa säkra cykelvägar och bilfria zoner vid skolor med otrygg trafikmiljö där detta är lämpligt.”

Uppdraget har delats i två delar:

1. Konkreta åtgärder vid två pilotskolor där fysiska och beteendepåverkande insatser genomförs i syfte att skapa säkra skolvägar och påverka andelen elever som går, cyklar eller åker kollektivt till skolan.

2. Framtagande av en handlingsplan för ett långsiktigt, systematiskt arbete med barns skolvägar i samtliga skeden i stadens olika förvaltningar.

De två pilotskolorna som valdes ut i dialog med grundskoleförvaltningen är Ånässkolan i östra centrum samt Tångenskolan i Tuve. Vid båda skolorna utreds behovet av fysiska åtgärder för att skapa säkra skolvägar. Inom projektet läggs stor vikt vid att inhämta både elevers och vårdnadshavares synpunkter och vid behov även ytterligare intressenter. Beteendepåverkande insatser planeras kontinuerligt tillsammans med skolan. Målet med insatserna vid de två pilotskolorna är att skapa förutsättningar för att öka andelen elever som tar sig till skolan genom att gå, cykla eller åka kollektivt. Ett ytterligare mål är att skapa arbetssätt och lärdomar i berörda förvaltningar för att ta med i det fortsatta arbetet.

Bakgrunden till den andra delen av uppdraget är att det saknas ett brett, systematiskt arbete med frågan i staden och att det arbete som utförs kring skolvägar ska bli mer proaktivt. Ansvaret är fördelat över flera olika förvaltningar och det finns ett behov av att skapa ett mer enhetligt arbetssätt och tydliggöra hur samtliga skeden kan bidra. Under hösten 2023 har flera workshops genomförts med representanter från NOS-förvaltningarna samt grundskoleförvaltningen för att samla underlag och identifiera behov. Handlingsplanen planeras att färdigställas

under 2024.

Cykeluppmuntran i bostadsområden

Under 2023 samverkade stadsmiljöförvaltningen med olika aktörer i syfte att tillgängliggöra och uppmuntra cykling för barn och unga i bland annat Hjällbo, Majorna-Kungsladugård och Backa-Brunnsbo.

Konceptet bytte namn från att ha kallats cykelsommar 2022 till Cykelklubben. Det genomfördes cykellekar för barn på fem platser under hela sommarlovet. Konceptet omfattar även cykelfix, utlåning och cykelutflykter. Aktiviteterna har varit mycket uppskattade av barn och föräldrar. Flera vill se liknande aktiviteter i framtiden.

I arbetet med inriktningen för det beteendepåverkande arbetet framåt har ”Barns aktiva mobilitet” identifierats som ett viktigt område.

Omställningslabbet

Omställningslabbet är en mötesplats med fokus på hållbar omställning i Göteborg. Samarbete tillsammans med Power to the youth (ung referensgrupp som skapades till Göteborgs 400-årsjubileum). En kartläggning kring ungas delaktighet för att ta fram ett underlag för omställningslabbet's framtida arbetssätt. Power to the youth handledde även feriearbetare i åk 8 där de fick utveckla ett spel kopplat till omställningslabbet.

Prototyp Göteborg

Att skapa tillgängliga gång- och cykelstråk tillsammans med barn och unga. I samarbete med HDK och programmet Child culture design utfördes projekt i Frihamnen. Fokus låg på gång- och cykelstråk. Totalt utfördes 5 olika projekt tillsammans med 5 olika skolklasser. Deltagarna var i åldern 10-14 år.

The Breeze (Open call)

För att lära ut om återbruk och miljömedvetenhet gjordes gjorde en plastfabrik där barn samlade in och återanvände plast. Detta smältes ner till plaststavar och bildade i slutet på sommaren en bänk som barnen skapat

2.2.2.3 Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling

Cykel

Barnperspektivet finns med i planeringen av gång- och cykelvägar. Generellt gäller att de GC-åtgärder som ger ökad trygghet, trafiksäkerhet, tillgänglighet, framkomlighet och orienterbarhet för övriga åldersgrupper i samhället är särskilt viktiga för barn. Detta innebär att gång- och cykeltrafiken är separerad sinsemellan samt att fotgängare och cyklister är separerade från motorfordonstrafiken i möjligaste mån. Det är även viktigt att dämpa hastigheten på sträckor med cykling i blandtrafik samt i korsningspunkter. Barn kan uppleva smala sektioner som särskilt otrygga. En god orienterbarhet i trafikmiljön är också extra viktigt för att underlätta för barn och unga.

Barn kan ha svårt att komma upp i samma hastigheter som vuxna cyklister. Därför är det viktigt att det finns möjlighet att göra säkra omkörningar på cykelbanorna. Precis som för övriga cyklister är det även viktigt för barn att underlaget på cykelbanan är jämnt.

Hjällbo parklek

En ny lekplats, parklek och bemannad plats. En grön utemiljö där barns delaktighet

och behov av meningsfull fritid införlivats.

Lekutställningen LEK! Jubileumsparken

Information om barns plats i det offentliga rummet som ger ökad medvetenhet om barns behov av lek i staden.

Familjedag – Lilla Änggården

Öka kunskap kring biologisk mångfald, stadsnära odling och platsens historia.

Nedskräpning

Samarbeten med bland Innerstaden AB, Avenyföreningen, Västra Götalands regionen och Håll Sverige Rent vid evenemang i staden. Material och aktiviteter riktat till barn och ungdomar vid

Exempelvis:

- Barnens dag
- Kulturkalaset
- Västerhavsveckan
- Skräpplockardagar

2.2.2.4 Artikel 12 – barns rätt till delaktighet

Pliktadialogerna

Målgruppsfokus: barn som har svårt att bearbeta olika sorters information. Syftet är att öka tillgängligheten på lekplatserna.

Svarte mosse - Göteborgs framtida stadspark

För att markera att Svarte mosse ska bli Göteborgs framtida stadspark utfördes en installation. Inför aktiviteten anordnades städdagar för att skapa en hållbar miljö och en grund för att utveckla platsen. Vid etablering fick barn vara med och plantera och under sommaren – i samband med 400-årsfirandet gjordes olika aktiviteter kopplat till Svarte mosse och biologisk mångfald. En utställning med barns målningar om deras favoritmiljöer anordnades också på platsen.

Bergsjön - Galileis plats

Platsen invigdes under året, det är en aktivitetsyta för barn i olika åldrar. projektet har baserats på dialog med barn för att platsen ska utformas efter barns behov samt för att skapa trygghet i området.

Bergkristallparken - ny bemannad plats

Skapa tydlig utemiljö och grön miljö där barn och ungas delaktighet är en tydlig del av aktivitetsutbudet i parken. Barnens delaktighet ska även påverka parkens utformning och innehåll.

Slöjd- och dialogdag på Grönsakstorget

Det finns en strävan efter att Grönsakstorget ska bli mer anpassat för barn. Dialoger med barn fungerar som underlag till framtida utformning av platsen. I samband med en slöjd- och dialogdag tillfrågades barn vad de vill se på Grönsakstorget. Resultatet visar att möjlighet till lek önskas.

2.2.2.5 Övriga artiklar i barnkonventionen – kopplat till barnrättsplanens fyra fokusområden

Artikel 28 – barns rätt till utbildning Barn har rätt till trygga och egna vägar till och från utbildning. Vägar mellan hem och skola ska vara tillgängliga, och särskild hänsyn behöver tas för att barn ska kunna använda dem självständigt.

Färdtjänsttillstånd bedöms med hänsyn till barnkonventionen och förvaltningen har bidragit till arbetet med att resor till och från fritidshem från årsskiftet faller in under skolskjuts vilket innebär flera fördelar utifrån ett barnperspektiv.

Kommunfullmäktige beslutade i november 2022 att ge grundskolenämnden i uppdrag att under 2023 revidera sina riktlinjer för att kunna hantera fritidshemresor som en del av skolskjuts. I de nya riktlinjerna specificeras att barn som går i anpassad grundskola, och som har beviljats skolskjuts, kan söka tillstånd för att resa med skolskjuts även till och från fritidshem. Grundskolenämndens riktlinjer för skolskjuts är restriktiva och medför, bland annat, att barn som bor växelvis hos separerade föräldrar, och där en förälder bor utanför kommungränsen, inte kommer att beviljas rätt till fritidshemsresa till och från föräldern utanför kommungränsen. Stadsmiljöförvaltningen kan inte överpröva grundskoleförvaltningens beslut och dessa barn kan därmed inte heller få rätt till resa till fritidshem prövat enligt färdtjänstlagen. De nya riktlinjerna för skolskjuts innebär en försämring ur ett barnrättsperspektiv och Göteborgs Stads råd för funktionsrätt har initierat en dialog med stadsmiljöförvaltningen och grundskoleförvaltningen som kommer att genomföras på ett av rådets första möten under 2024.

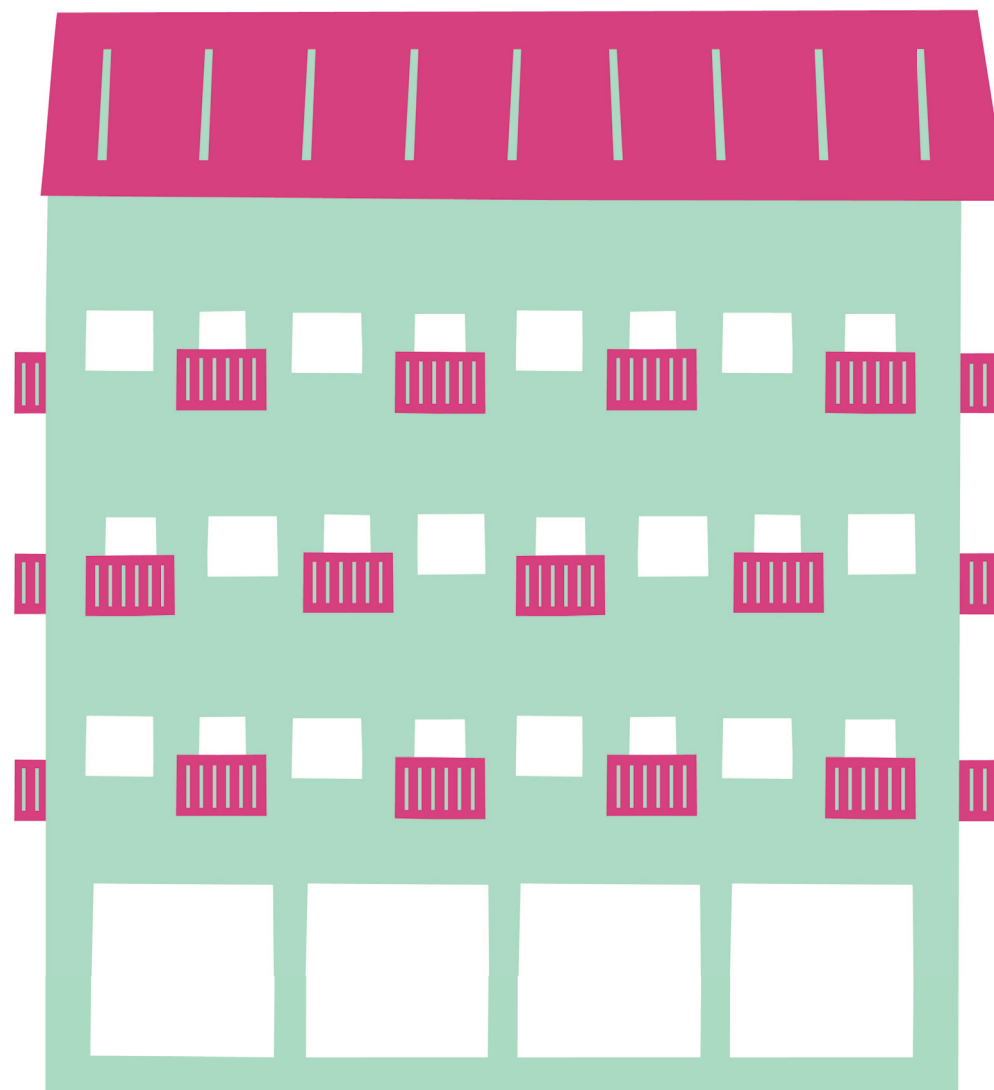
2.3 Det nya nuläget och vägen framåt

Prioriterade utvecklingsområden	Insatser	Förväntade resultat	Koppling till barnrättsplanens insatser
Öka kunskapen kring barnperspektiv och barnrättsperspektiv		Förvaltningen behöver fokusera på att få med barnperspektiv och barnrättsperspektiv i förvaltningens processer. Förvaltningen behöver arbeta med att öka kunskapen kring barns olika sätt att uttrycka sig. Detta berör allt från 2-åringens till tonåringens perspektiv.	Artikel 12 - barns rätt till delaktighet

Utöka målgruppsområdet – hela stadens offentliga rum.		Förvaltningen har en tendens att fokusera på lekplatsen som barnens plats i staden. Hela stadens offentliga rum behöver ses som barnens plats. Detta bidrar till större möjlighet för barn och unga att röra sig fritt i staden. Barnens bästa bör antas i flera projekt och på fler platser, inte enbart på lekplatserna. Barns delaktighet i stadsutveckling är viktig för att skapa en hållbar utveckling av Göteborgs stad.	Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling
Målgruppsfokus måste utökas för barn med olika funktionsvariationer.		Tidigare har fokus varit på nedsatt rörelseförmåga när vi har planerat platser. Förvaltningen behöver arbeta mer aktivt för att utveckla perspektiven för att inkludera personer som har svårigheter att bearbeta information, eller har syn – och hörselnedsättning.	Artikel 2 – principen om icke diskriminering Artikel 3 – barnets bästa Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling

Mått för sammanhållen stadsutveckling 2023

Om sammanhållen stadsutveckling

Måttbilagan är en sammanställning över ett antal övergripande mått för sammanhållen stadsutveckling. Indelningen utgår från de fyra olika skedena i stadsutvecklingen. Tonvikten på måtten är olika typer av leveranser. Måtten utgår från befintliga mått och avser endast utfall för 2023.

Gemensam
prioritering

Analysera och planera
stadsutveckling

Överens om
utbyggnad

Planera
utbyggnad

Genomföra
utbyggnad

Återkoppling
vilja/behov

Underhålla, förvalta och
utveckla utbyggd stad

Överlämning
förvaltning

Stadsutvecklingens fyra skeden

Skedena kan förstås som fyra faser som en specifik idé/ett projekt flödar genom. Det är samtidigt fyra ständigt pågående skeden som sker parallellt med varandra: från vilja och behov till förvaltning och utveckling av vår byggda stad.

Analysera och planera stadsutveckling

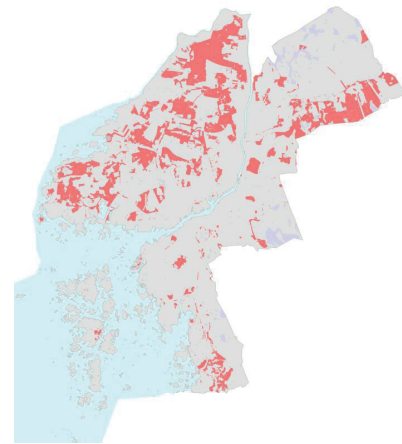
Analysera och planera stadsutveckling handlar om att skapa en långsiktig inriktning för stadens markanvändning baserat på politisk vilja och stadens behov.

I detta skede sker framtagande av strategisk och taktisk styrning som underlag för prioritering av hur staden ska utvecklas över tid, vilket innefattar såväl översiktsplanering enligt plan- och bygglagen (PBL) som övergripande planering av infrastruktur, bostads- och lokalförsörjning. Skedet omfattar även taktiska ställningstaganden kring stadsutvecklingens takt och volym.

Årsvisa uppföljningar av översiktsplanen

Stadsbyggnadsförvaltningen följer upp hur planering och byggande följer översiktsplanens intentioner och riktlinjer. Detta redovisas årligen i en uppföljningsrapport.

En fördjupad uppföljning av Översiktsplanen presenteras i stadsbyggnadsnämnden den 27 februari.

I rött kommunägd mark där slutlig användning ej är fastställd.

Kommunens markinnehav	Hektar
Kommunägd mark	25 000
Kommunägd mark där slutlig användning ej är fastställd (mark för framtida stadsutveckling)	8 100
Kommunägd mark där slutlig användning ej är fastställd inom ÖP:s förändrad markanvändning	1 100
Kommunägd mark där slutlig användning ej är fastställd inom ÖP:s förändrad markanvändning	220

Planera utbyggnad

Planera utbyggnad syftar till att driva projektutveckling utifrån långsiktig inriktning, styrande dokument och taktiska beslut samt att säkerställa ekonomi och genomförbarhet. I detta skede provas också markanvändning i detaljplan enligt plan- och bygglagen.

Antal antagna detaljplaner

5

Göteborg/
Innerstaden

7

Mellanstaden

6

Ytterstaden

Lantmäteri

336

Inkomna ansökningar
lantmåteriförrättning

5,9

månader, median
handläggningstid lantmåteriförrättningar

Markanvisningar 2023

1 030

markanvisade
bostäder

10

markanvisningar

17

markanvisade
aktörer

7

återlämnade
markanvisningar

Fördelning markanvisningar

150

hyresrätter

290

bostadsrätter

390

studentbostäder

200

småhus

2

BmSS

6

näringsliv

Detaljplanering

28

veckor, median
Handläggningstid
planbesked

24

Startade
detaljplaner

30

månader, median
senaste 24 månaderna
Handläggningstid
detaljplan

24 700

pågående detaljplaner
bostäder

Antagna/godkända
detaljplaner bostäder

808

varav lägenheter i
studentbostäder

184

varav lägenheter
i BmSS

8

Antagna/godkända
detaljplaner
förskoleavdelningar

9

Bygglov

3 424

inkomna
bygglov

3 391

beslut
bygglov

3

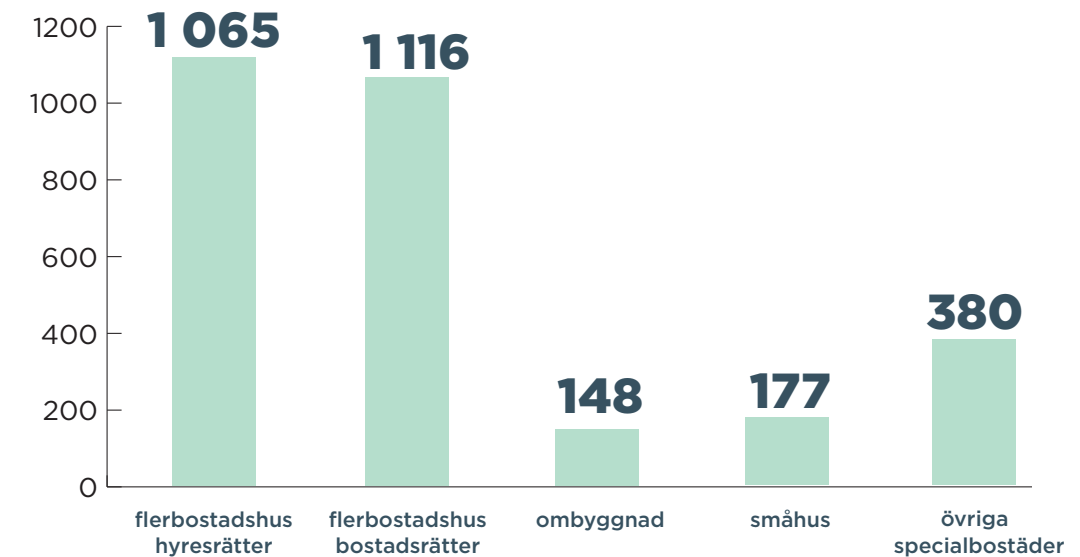
veckor, median
handläggningstid bygglov
(fullständig ansökan)

Genomföra utbyggnad

Genomföra utbyggnad syftar till att bygga ut staden så att det sker enligt beslutad plan vad gäller kvalitet, tid och ekonomi. Erfarenheter från genomförandet tas tillvara och påverkar planeringsstadiet.

Påbörjad byggnation

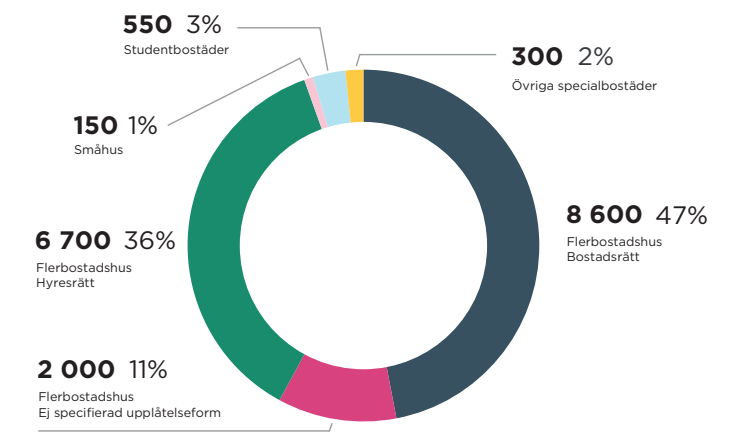
Bostäder

Bostäder i lagakraftvunna planer

Vid slutet av 2023 fördelat på bostadstyp och upplåtelseform

I exploateringsprojekt med lagakraftvunnen detaljplan fanns vid slutet av år 2023 cirka 23 100 bostäder.

Pågående byggnation

Kommunala behov

19

grundskolor

26

förskolor

17

BmSS

Färdigställd kommunal service

0

BmSS

100

vård och
omsorgsboenden

432

förskoleplatser

1 585

grundskoleplatser

0

gymnasieplatser

Färdigställd byggnation

Bostäder

2 338

flerbostadshus
hyresrätter

2 380

flerbostadshus
bostadsrätter

302

ombyggnad
(netto)

274

övriga
specialbostäder

0

studentbostäder

208

småhus

Färdigställd investering infrastruktur

9

uppdrag/projekt
gång- och cykeltrafik

5

uppdrag/projekt
bil- och godstrafik

9

uppdrag/projekt
kollektivtrafik

8

uppdrag/projekt
utemiljöer

Pågående investering infrastruktur

30

uppdrag/projekt
gång- och cykeltrafik

10

uppdrag/projekt
bil- och godstrafik

11

uppdrag/projekt
kollektivtrafik

7

uppdrag/projekt
utemiljöer

Underhålla, förvalta och utveckla utbyggd stad

Nästa skede syftar till att underhålla, förvalta och utveckla den utbyggda stadens kvaliteter över tid. Här sker förvaltningen av mark och byggnader samt den dagliga driften av staden, men också utveckling i form av aktivering och reinvestering.

Underhålla

Färdigställd reinvestering infrastruktur

15 uppdrag/projekt
Byggnadsverk
inkl. reinvestering utemiljöer

2 uppdrag/projekt
Belysning och energieffektivisering

4 uppdrag/projekt
Gator och vägar

4 uppdrag/projekt
Spårvägsbanan

Pågående reinvestering infrastruktur

42 uppdrag/projekt
Byggnadsverk
inkl. reinvestering utemiljöer

10 uppdrag/projekt
Belysning och energieffektivisering

13 uppdrag/projekt
Gator och vägar

12 uppdrag/projekt
Spårvägsbanan

15 uppdrag/projekt
Utemiljöer

Förvalta

Bostäder för särskilda behov

875

Förvaltade lägenheter
med kommunala kontrakt

600

Förvaltade genomgångsbostäder
utifrån bostättningslagen

1 378

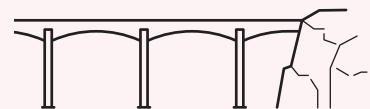
Trygghetsbostäder
totalt beslutade

Förvaltning av fastigheter och anläggningar

1 784 229 kvadratmeter yta
Egenägt bestånd

581 466 kvadratmeter yta
Inhyrt bestånd

40 500 **Genomförda reparationer**
förvaltade byggnader

1500

km
gator och vägar

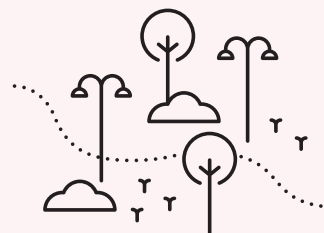
980

km
gångbanor

550

km
cykelbanor

172

km spår och ledningar

100 000

stycken belysningspunkter

24

tunnlar

12 000

hektar
Mark och vattenförvaltningen

478

broar

12 700

träd i stadsmiljön
aktiv skötsel

297

lekplatser

11

stadsparker

52

stadsdelsparker

Markupplåtelser

3 331

arrenden

10 243

tomträtter

Mobilitet

530 794

antal resor
serviceresor

725 399

antal resor
Styr & Ställ

3 046 489

antal resor
elsparkcyklar

Färdmedelsfördelning

42%

bilresor

29%

kollektivtrafik

22%

till fots

7%

cykelresor

Kontakt

Telefon:

031-365 00 00 (Göteborgs Stads kontaktcenter)

E-post:

goteborg@goteborg.se

Åtgärdsförslag 92 miljoner kronor

ÅTGÄRDSFÖRSLAG	Belopp tkr	Konsekvens
Sommargågor och sommartorg inte genomföra under 2024	4 000	minskad ambitionsnivå
Senarelägga underhåll 19% (bu 106 A&i, 9 UMS)	21 850	skjuter kostnader framåt med risk fördyringar och kapitalförstöring
Minska antalet säsongsanställda 30% (kortare säsong och färre)	6 000	Kvällsstäd, badstäd
Minska antalet säsongsanställda 30% (kortare säsong och färre)	1 000	Bemannade stadsparker
Avvakta tillsättning av vakanta tjänster	9 000	ökad arbetsbelastning på befintlig personal och risk för kompetensbrist
Utökad skötsel på naturmark	1 500	minskad ambitionsnivå
Minskad ambitionsnivå plantering träd	1 000	minskad ambitionsnivå
Sluta bevilja Västtrafik årskort till DV-resenärer Flexlinjen, endast 1 milj pga av att detta måste lyftas i KF.	6 000	Sänkt servicenivå
EAH	7 000	Nyttja kommuncentrala medel till redan planerade uh åtgärder
Kompetensutveckling	3 000	Mindre attraktiv arbetsgivare. Eftersatt pga besparingar 2023, fokus på omorganisation 2022 och dessförinnan pandemin
IT utveckling	2 500	skjuter kostnader framåt
Avstå från påverkansarbete avseende nedskräpning och skadedjur	1 500	minskad ambitionsnivå
Akut underhåll	2 000	Åtgärda endast akuta stora trafikskador
Ej utföra extrastäd vid stora evenemang inom staden	2 500	minskad ambitionsnivå
Julgran Gustav Adolfs torg	150	minskad ambitionsnivå
Avstå från att sätta upp befintlig (redan inköpt) säsongsbelysning samt dekorera med granris och granar	400	minskad ambitionsnivå
Avstå från vår- sommarblomsplanteringar i Bältespännarparken, Trädgårdsföreningen och Slottsskogen	1 000	minskad ambitionsnivå
Avstå från vår del av samverkan kring utsmyckning med sommarblommor i Innerstaden och Avenyområde mm	300	minskad ambitionsnivå
Avstå från samtliga egna arrangemang samt de vi genomför tillsammans med andra (där viss finansiering sker av oss 2024 i Slottsskogen och Trädgårdsföreningen) avser arrangemang såsom Valborgsfirande, midsommarfirande, Nationaldagskonsert och 150-årsjubileum i Slottsskogen, rosenfest och allmänna guidningar i Trädgårdsföreningen	1 200	minskad ambitionsnivå
Avveckla arbetet med värdeskapande stadsutveckling	1 500	minskad ambitionsnivå
Sluta ge föreningsbidrag för skötsel av icke kommunala badplatser i södra skärgården (de hanterar ex skötseln och tar badvattenprover)	700	minskad ambitionsnivå
Avveckla arbetsmarknadsverksamheten	17 900	Bidrar ej till arbetsmarknadsåtgärder
Summa	92 000	

Åtgärdsförslag 21,9 miljoner kronor

ÅTGÄRDSFÖRSLAG	Belopp tkr	Konsekvens
Utbildning av färdtjänstchaufförer i funktionsrätt	1 500	minskad ambitionsnivå, lägre förståelse och bemötande från förare till kund (resenär), förväntad kvalitetshöjning uteblir.
Sommargångator och sommartorg	2 000	minskad ambitionsnivå
Senarelägga planerat underhåll 1,74% (bu 106 A&i, 9 UMS)	2 000	skjuter kostnader framåt med risk fördyringar och kapitalförstöring
Förvaltningsreserv	5 000	lägre beredskap för hantering risker och oförutsedda kostnader
Vinterväghållning	5 000	minskad grundbudget till tilldelad ram, om sträng vinter, förlänga åtgärdstiden där det är påverkningbart (centrum)
Minska antalet säsongsanställda 20% (kortare säsong och färre)	4 180	Kvällsstäd, badstäd,
Minska antalet säsongsanställda 20% (kortare säsong och färre)	720	Bemannade stadsparker
Senarelägga eller ej genomföra Framtidsgatan	1 500	minskad ambitionsnivå
Summa	21 900	

Årsrapport 2023 för stadsmiljönämnden

Stadsmiljönämnden 2024-02-08

Innehåll

1. Sammanfattning
2. Väsentlig styrinformation till kommunledningen
3. Övrig uppföljning till kommunledningen
4. Bokslut

-
5. Styrinformation till nämnden

Underbilagor

Sammanfattning

- Ekonomiskt resultat
- Ny styr-och ekonomimodell under framtagande
- Höjt säkerhetsläge
- Styr och ställ
- Ingångna medfinansieringsavtal
- Avtal om tillköp av kollektivtrafik under upprättande
- Överenskommelse med grundskole- och utbildningsförvaltningen
- Risk att inte nå målen i Miljö- och klimatprogrammet
- Elektrifiering
- Insiktsmätning
- Energieffektivisering för belysning 2023

Väsentlig styrinformation till kommunledningen

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
1. Snöpådrag, antal (st)	-	-	18
2. Halkpådrag, antal (st)	-	-	68
3. Elsparkcyklar, antal resor (st)	-	3 240 434	3 046 489
4. Styr & Ställ, antal resor (st)	-	593 671	725 399
5. Trädgårdsföreningen, antal besökare (st)	1 500 000	2 900 000	1 800 000
6. Slottsskogen, antal besökare (st)	4 000 000	4 000 000	4 500 000

Volymmått samt nettokostnadsutveckling

Mått	2021	2022	2023
1. Investeringsåtgärder, volym kostnader (mnkr)	1 325,1	907,5	909,7
2. Utförda serviceresor, totalt antal (st)	425 546	488 575	530 794
3. Färdtjänstresor, snittkostnad per resa (kr)	310	289	302
4. Energiförbrukning belysning (Mwh/år)	25,5	23,3	19,3
5. Energikostnad belysning (mnkr/år)	24,0	21,0	26,8

Övrig uppföljning till kommunledningen

Utveckling inom personalområdet

Ekonomisk uppföljning

Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

Stadsmiljönämnden 2024-02-08

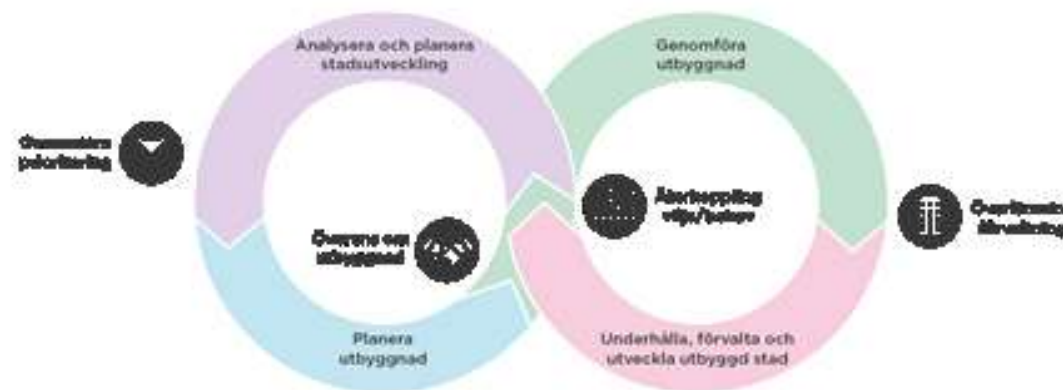
Styrinformation till nämnden

Agenda 2030

Sammanhållen
stadsutveckling

- Ett processorienterat arbetssätt
- Ett transparent och kundfokuserat arbetssätt
- En samarbetskultur

Trafikutveckling

Underbilagor

1. Tabell investeringsredovisning
2. Investeringsredovisning per område
3. Uppföljning av stadsmiljönämndens uppdrag 2023
4. Uppföljning av samlad riskbild och intern kontrollplan 2023
5. Barnbokslut 2023
6. Mått för sammanhållen stadsutveckling

Bokslut 2023

Resultat 2023

mnkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse
Intäkter	1 646,7	1 499,1	147,6
Kostnader	-2 798,4	-2 499,9	-298,5
Avskrivningar	643,0	-662,2	19,2
Verksamhetens nettokostnader	-1 794,7	-1 663,0	131,7
Kommunbidrag	1 777,2	1 762,7	14,5
Verksamhetens resultat	-17,5	99,7	-117,2
Finansiella kostnader	-96,4	-99,7	3,3
Resultat	-113,9	0,0	-113,9
Eget kapital	-48,9	65,0	-113,9

Stadsmiljönämnden 2024-02-08

Hantering av ekonomisk obalans under året

- Stadsmiljönämnden 13 april
 - Delårsrapport
 - Negativ årsprognos om 130 miljoner.
 - Strukturellt underskott.
 - Begäran om tilläggsbudget 128,5 miljoner kronor
 - Ofinansierat fr tidigare organisationer 62,8 miljoner
 - Minskad budgetram för tidigare satsningar ej av engångskaraktär 35,7 miljoner
 - Kostnadsökningar 2023 > 6 procent serviceresor 30 miljoner
- Stadsmiljönämnden 17 maj extranämnd
 - Åtgärdsförslag om 130 miljoner
 - Återremiss om att ta fram förslag om 30,60,90 miljoner
- Kommunstyrelsen 24 maj beslut om tilläggsbudget 92 miljoner
- Stadsmiljönämnden 26 maj beslut om åtgärdshandling om 38 miljoner
 - Åtgärderna hanterade under året enligt plan

Stadsmiljönämnden 2024-02-08

Hantering av ekonomisk obalans under året

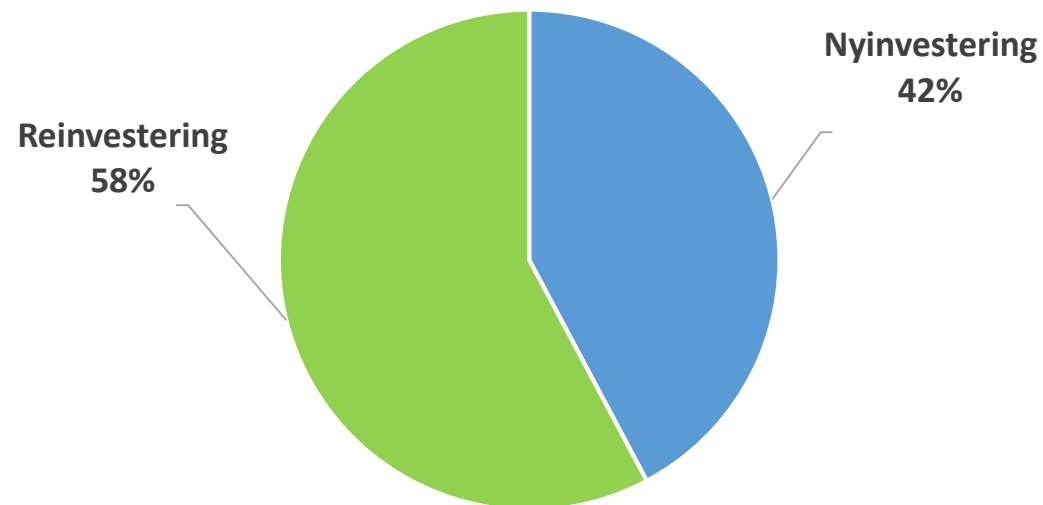
- Stadsmiljönämnden 14 dec
 - Info gällande upphävt beslut om tilläggsbudget med anledning av dom i förvaltningsrätten 30 november
- Bokslut - 113,9 miljoner
 - Återförd tilläggsbudget -92 miljoner
 - Resterande underskott beror främst på fler vinterpådrag november/december än normalt
- Årsrapport – 2 bilagor gällande åtgärder för återställande av eget kapital
 - Åtgärdsförslag 92 miljoner kronor
 - Åtgärdsförslag 21,9 miljoner kronor

Stadsmiljönämnden 2024-02-08

Investeringsvolym 2023

- Totalt utfall brutto investeringar 909,7 mnkr
(Föregående år 907,5 mnkr)

- Varav nyinvesteringar 384,1 mnkr
- Varav reinvesteringar 525,6 mnkr

Budget, prognos och utfall 2023

	(mnkr)	Budget	Prognos (aug)	Utfall
Stadsmiljö		680,0	415,0	303,8
Reinvestering		720,0	520,0	485,5
Namngivna projekt		280,0	155,3	119,7
Övrigt		-330,0	-190,3	0,7
SUMMA:		1 350,0	900,0	909,7

Stadsmiljönämnden 2024-02-08

Årets utfall investeringar

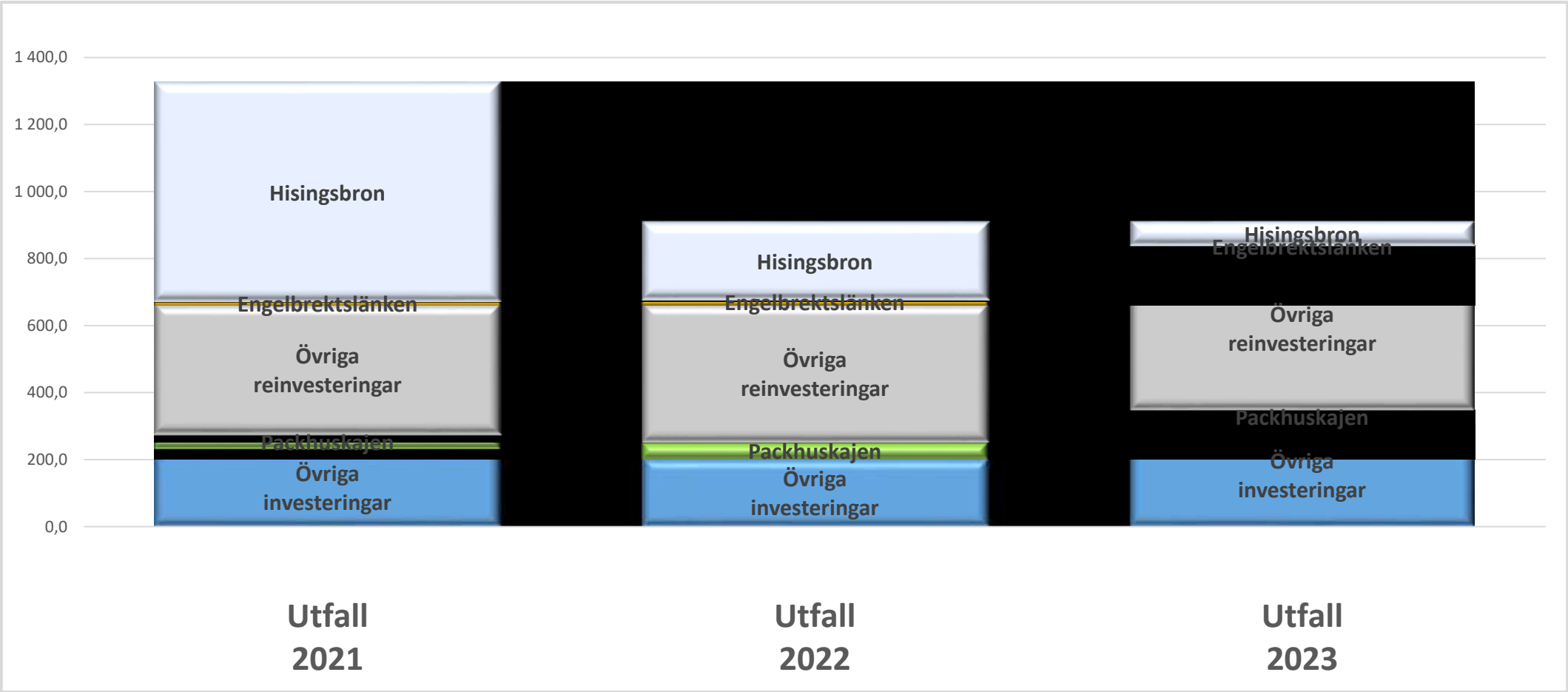

- Budget 2023 1 350,0 mnkr
- Utfall 2023 909,7 mnkr

Orsak till minskad volym mot budgeterad nivå:

- Kostnadsminskning Hisingsbron
- Långa handläggningstider för erforderliga beslut (vattendom mm) innebär framflyttade tidplaner
- Samplanering med andra förvaltningar och andra projekt eftersom utförandet är i samma område
– krav på framkomlighet under byggtid

Kostnad per område/projekt

Stadsmiljönämnden 2024-02-08

Åtgärder 92 miljoner kronor

Bilaga 2

ÅTGÄRDSFÖRSLAG	Belopp tkr	Konsekvens
Sommargågator och sommartorg inte genomföra under 2024	4000	minskad ambitionsnivå
Senarelägga underhåll 19% (bu 106 A&i, 9 UMS)	21850	skjuter kostnader framåt med risk fördyringar o
Minska antalet säsongsanställda 30% (kortare säsong och färre)	6000	Kvällsstäd, badstäd
Minska antalet säsongsanställda 30% (kortare säsong och färre)	1000	Bemannade stadsparker
Avvakta tillsättning av vakanta tjänster	9000	ökad arbetsbelastning på befintlig personal och
Utökad skötsel på naturmark	1500	minskad ambitionsnivå
Minskad ambitionsnivå plantering träd	1000	minskad ambitionsnivå
Sluta bevilja Västtrafik årskort till DV-resenärer Flexlinjen, endast 1 m	6000	Sänkt servicenivå
EAH	7000	som ökat tillgänglighet
Kompeternsutveckling	3000	Mindre attraktiv arbetsgivare. Eftersatt pga besp
IT utveckling	2500	skjuter kostnader framåt
Avstå från påverkansarbete avseende nedskräpning och skadedjur	1500	minskad ambitionsnivå
Akut underhåll	2000	Åtgärda endast akuta stora trafikskador
Ej utföra extrastäd vid stora evenemang inom staden	2500	minskad ambitionsnivå
Julgran Gustav Adolfs torg	150	minskad ambitionsnivå
Avstå från att sätta upp befintlig (redan inköpt) säsongsbelysning sam	400	minskad ambitionsnivå
Avstå från vår- sommarblomsplanteringar i Bältespännarparken, Träd	1000	minskad ambitionsnivå
Avstå från vår del av samverkan kring utsmyckning med sommarblom	300	minskad ambitionsnivå
Avstå från samtliga egna arrangemang samt de vi genomför tillsammi	1200	minskad ambitionsnivå
Avveckla arbetet med värdeskapande stadsutveckling	1500	minskad ambitionsnivå
Sluta ge föreningsbidrag för skötsel av icke kommunala badplatser i si	700	minskad ambitionsnivå
Avveckla arbetsmarknadsverksamheten	17900	Arbetsmarknadsåtgärder

Åtgärder 21,9 miljoner kronor

Bilaga 3

ÅTGÄRDSFÖRSLAG	Belopp tkr	Konsekvens
Utbildning av färdtjänstchaufförer i funktionsrätt	1500	minskad ambitionsnivå
Sommargåtor och sommartorg	2000	minskad ambitionsnivå
Senarelägga planerat underhåll 1,74% (bu 106 A&i, 9 UMS)	2000	skjuter kostnader framåt med risk fördyringar och kapitalförstöring
Förvaltningsreserv	5000	lägre beredskap för hantering av risker och oförutsedda kostnader
Vinterväghållning	5000	minskad grundbudget till tilldelad ram, om sträng vinter, förlänga åtgärdstiden där det är påverkningbart (centrum)
Minska antalet säsongsanställda 20% (kortare säsong och färre)	4180	Kvällsstäd, badstäd
Minska antalet säsongsanställda 20% (kortare säsong och färre)	720	Bemannade stadsparker
Senarelägga Framtidsgatan	1500	minskad ambitionsnivå

Kontakt

{{user_firstname}} {{user_lastname}}

lena.thylen@fastighet.goteborg.se

Stadsmiljöförvaltningen, Göteborgs Stad